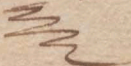
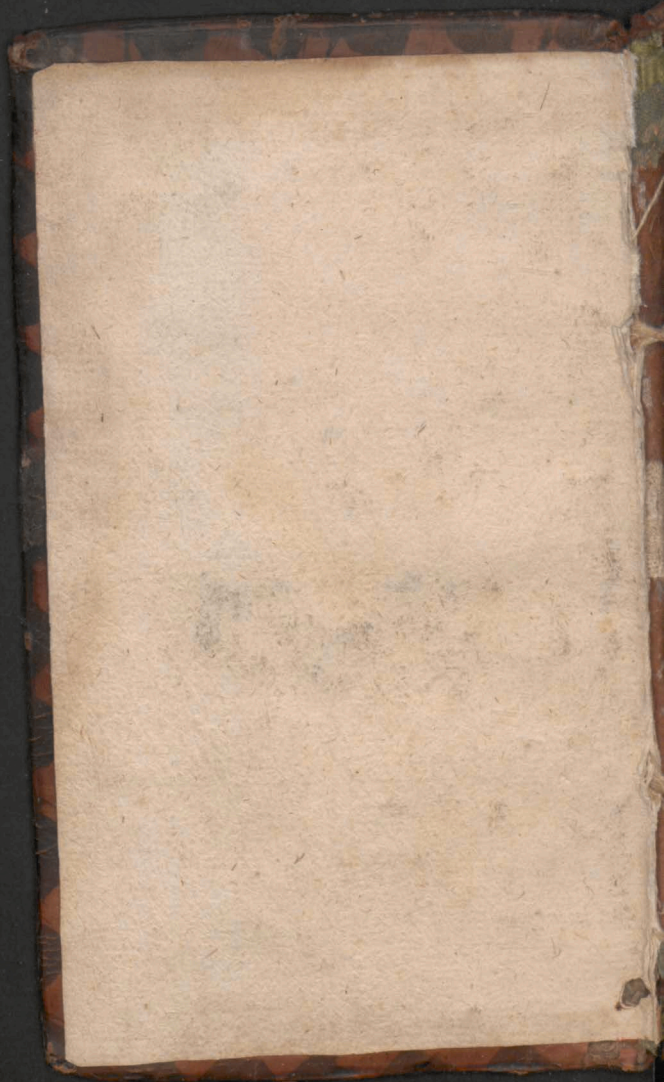

Biblioteka
Ojców Kamedulów
w Bieniszewie

Sum ex Libris Christiani
Casimiri Kisii. Cracoviae
ao 1849.
d. 13. July

BENEDICTI A S. IOSEPH
SCHOLARVM PIARVM.
LYRICORVM
LIBRI IV.
EPODON LIBER VNVS.

*Guarant Camald. C. M. L. in Sylva Wi-
grenti ex Legato F. Agathangeli.*

B E N E D I C T I
A
S A N C T O I O S E P H
Scholarum Piarum
L Y R I C O R V M
L I B R I IV.

&

E P O D O N
L I B E R V N V S.
ILLVSTRISSIMO DOMINO,
D. S T A N I S L A O
A N T O N I O *C. C. R.*
S. Z C Z V K A
R E G N I R E F E R E N D A R I O.
L V B L I N E N S I, V A R E C E N S I, & c. & c.
C A P I T A N E O,
D E D I C A T I.

V A R S A V I Æ.

Typis Regjis Collegij Schol. Piarum
Anno Domini 1694.

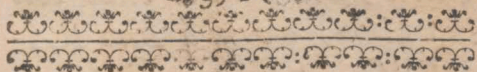
IN GENTILITIA RASTRA
Vetustissimæ SZCZVKOVIORŭ Domūs.

Laurea Sarmatico messis succrevit in Agro,
Qvem Rastro coluit Szczukoviana Domus.
Scipio Marschalli crevit, crevère cūrules,
Lucia dū Patri9 RASTRA teneret Honor.
Et noster Lechico vireat qvod Pindus in
orbe,
Excultus Rastris, RASTRA coronat ager.

Bz-Biem. B. III. 29

49) * (60

ILLVSTRISSIMO

DOMINO

D. STANISLAO

ANTONIO

SZCZVKA,

REGNI REFERENDARIO,

Lublinensi, Varecensi,

&c. &c.

CAPITANEO.

NON *alium Musis meis*
Parnassum quærerere vo-
lui, quàm tergeminos Tuos
(2 Col-

Colles ; non ab alio rude coli
ingenium, quàm à Tuo RA-
STRO. Felicitas scribentis
est, in eum incidisse Patro-
num, qui Musas nōsti, &
æstimas. Vilescunt aliàs diti-
oribus pulcherrimæ Virgines,
& multis nihil citius despectui
habetur, quàm earum erudi-
tio. Sed hoc non intelligenti-
um vitium est ; æstimat, qui
verè intelligit. Felices Ho-
ratij, quoties in Augustos in-
cidunt. Benè Homeris cum
Alexandro, quia intelligun-
tur. Benè Claudianis cum
Ho-

Honorio, quia pensantur. Optimè Sarbievio, quia à prima post DEVM in terris potestate suspicatur. Mihi similia patrocinia quærenti, non alius Mæcenæ electus, quàm Tu REFERENDARIE REGNI ILLVSTRIS-SIME. Qualiscunq; lucubratio est, non aliter Orbi referri potest, quàm per REGNI REFERENDARIVM: non aliter iudicari, quàm à Lublinensis Urbis CAPITANEIO, quæ Tribunalitijs iudicijs est sedes. Areopago hoc

contentor, nec ad Cæsaris iudicium provoco, satis ad Cæsaris, satis ad omnium notitiam venio, si per Te referor. Sed quorsum hæc? abeant litteræ; si nomen tantum & fama quæritur. Lyrica mea quæd **ILLVSTRISSIMO** Nomini Tuo dedico, non aliqua gloriæ licitatio est, sed debite gratitudinis exsolutio. Scio, quid Tibi, scio, quid **SZCZVCIANO** Sanguini cum Scholis Pijs debeam. **ILLVSTRISSIMO CASIMIRO SZCZVKA** à virgin-

ginti & amplius annis, ex de-
lictis iuventutis Oratoria, &
ignorantijs adolescentiæ Pœ-
tice innotui; admoovit pecto-
ri meam ingenij teneritudi-
nem, & Infula Cracoviensis
quod viderit lucem, MALA-
CHOVIANO sumptui, ac
SZCZVCIANO suasui de-
bet. Maximus ut virtutis, sic
& literarum amator, ubi me
Lyrica moliri intellexit, ad
Te dirigebat, non Domui suæ
aliquam quærens famam, sed
labori meo patrocinium. Dum
venio ad finem operis, ille oc-
cum-

cumbit, quo Patriæ, & meo
dolore! nemo intelligit, nisi
qui penetrat Patriæ lachry-
mas deflentis optimum Civem,
& Clientis, potissimum Pa-
tronum. Quicumq; tanti Viri
æstimator, nemo non ingemu-
it, cum Regnator etiam Thro-
nus indoluerit. Adeoq; defun-
cto illo tacuisset Lyra mea, ni-
si Tibi fuisset destinata. Non
enim extinguitur SZCZV-
KOVIANA in Scholas Pias
propensio, ubi CASIMIRI-
ANI in nos affectûs apud Te
executio. Feci, quantum à
me

me SZCZVKOVIORVM
veneratio expectare potuit.
Non descendi in Maiorum
Tuorum Illustrissimas Ceras,
quia satis Tibi è Luciorum
Romanis olim imperante San-
guine prodijse. Legat Bohe-
micos, Polonicos, Russicos an-
nales quilibet, & deprehen-
det SZCZVKOVIORVM
Nomina affinitatibus clarissi-
ma, ad quas Ducum etiam in
Russia & alibi regnantium
Nobilissimæ Familiae accessê-
re. Mihi sufficit demonstrâs-
se, quis es. IOANNI III
pro-

probari, os Principis esse, Ma-
reschalcalem in Comitij Sci-
pionem direxisse, Cataphra-
ctam Legionem notabili sum-
ptu tenere, ad actum præstan-
di homagij Prussie Serenissi-
mo Regi IOANNI III. &
Serenissimo Electori Brande-
burgico FRIDERICO III.
cum LVBOMIRSCIO Le-
gatum Magnum, ad Augusta
Serenissimæ TERESIÆ
cum BAVARO tractanda
connubij fœdera Commissa-
rium extitisse, deniq; Maximi
REGIS cor effici, & amplif-
si-

simis destinari honoribus suffi-
ciens plectro occupatio. CA-
SIMIRVM Culmensibus
admotum Infulis, VENCE-
SLAVM Officialis Regni
honoratum Fascibus, R A-
STRA Vestra in alijs
SZCZVKOVIIIS nunquam
otiarī, hoc mihi decantare
propositum: non quia meritis
Vetustissimæ Domus ultimus
is applaudendi finis, sed quia
testudo mea amplius proserpe-
re non potuit. Et hæc est in
Lyricis meis frequentissima
materia. Quid ad aliorum
lau-

laudes descendi, nulli sunt, nisi
aut Tui Patroni, aut amici,
aut clientes. Si aliquorum
necdum notitiam habes, stu-
dium; ut essent Tui. Tibi de-
bebunt, si in aliquam orbi no-
titiam per me venient. Inte-
rea quia SZCZVKOVIA-
NO, quia Tuo Scholæ Pie
obligantur Nomini, per me ex
illis minimum obligatio exsol-
vitur. Satis illis, satis mihi
erit, si eodem quo CASIMI-
RVS SZCZVKA prosequeris
affectu. Ego verò non hic

tan-

*tantum, sed ubiq; perpetuum
me Tui, & SZCZVKOVI-
ANI Nominis testabor cul-
torem.*

ILLVSTRISSIMO
NOMINI TVO,

Devinctissimus Servus

BENEDICTVS à S. IOSEPH,
Scholarum Piarum.

Ad Amicum
LECTOREM.

Iterum ad illud tribunal
venio, ubi non aliud ju-
diciū, nisi censerī. Quod
Cracoviensi Insulæ time-
bam, hoc & præsētibz
Lyricis. Utinam tamen in
his propitiū ita habeam Le-
ctorem, sicut hactenus. Ly-
ricorum libri sunt quatuor,
& Epodon liber unus, non
quod ad æmulationem Ho-
ratij, aut magni illius Sar-
bie-

brevij descendere volue-
rim, sed quia sequi cona-
bar. Quàm longe sim ab
illius Sarmatici Phæbi lau-
de, nemo mihi exprobet,
ipse fateor. Tam sublime
ferri nolui, quia nec tenui-
tas mea potuit. Non in
Vaticano, non in Septicol-
li Vrbe scripsi: qui me &
meas distractiones novit,
mirabitur non scripisse
tantùm, sed & attentâsse.
Si ad illud Pœticæ subli-
mitatis fastigium non a-
scendi, non est unde argu-
ar.

ar. Afsequibilis efse malui,
quàm investigabiliter cur-
rens. Sed cum Lyrica mea
aliquot exemplaribus in lu-
cem editis cenfuræ fubijcio,
ecce notor, Oratoriè ma-
gis perorare, quam Poeti-
ce canere. Ita eft : ex Ora-
tore factus fum Poeta, ex
Poeta Orator: & id ut o-
ftenderem Scholasticæ Iu-
ventuti, poffe hæc omnia
fieri, fi fedulitas & docili-
tas accefferit. Bonus &
verus Magifter ita erudit
juvenes, ut omnibus porri-
gat

gat viam, nec suam laudem
quærat, sed cæterorum pro-
fectum. Novi me Paupe-
rum Matris DEI Religio-
sum, novi á primis elemen-
tis erudiendam suscepisse
Iuventutem: Scholarum no-
strarum Tyrocinio cam-
pum aperio, & non per ly-
tostrota, sed per viam pla-
nam duco ad illud Parnassi
cacumen. In hoc si non
perfecti viri, saltim primò
Poetica castra sequentes
gratias agent. In libro E-
podon fortasse laxior fui,
quam

quàm ipsum nomen requirit ; Resumpsi frequentius illud Carminum genus, quod legentium oculi, sive audientium aures libentiùs accipiunt, sperans veniam, cum in hoc alij etiam Poetæ sibi indulgere. Quòd protractior in eodem Epodon libro extiterim, respectus & amicæ monitiones fecerunt. Mens mihi fuit ethicis, & politicis immorari, sed quia aut majorum veneratio, aut parium amor, honorificam sui exeg-

gère mentionem , ab illo
sententiarum pondere sub-
inde deflexi, ne vel primo-
rum cultui , vel postero-
rum deesse affectui. Ita
tamen, ut, ubi se materia
obtulit, non defuerim ma-
turiore sensibus, eligens,
rem non verba loqui. Sine
livore, sine æmulatione
prodeo in publicum, nec
detrahitur eo alienis inge-
nijs, ut meum attollam.
Pro modulo meo literarum
famæ accumulo, non quòd
aliquid á me literis accede-
re

re præsumptuosè existi-
mem, sed ut aliquid addam
huic fonti, ex quo hausi.
In publicam popularemq;
viam omnes semitæ con-
veniunt, scribentium quoq;
stipes in humani generis
ærarium. Vale amice Le-
ctor, & imbecillitati Au-
thoris ignosce.

SS) * (SS

F A C V L T A S

R. P. PROVINCIALIS.

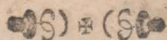
DAtâ mihi potestate ab Admod.
Reverend. Patre Nostro IOANNE
FRANCISCO à S. Petro Præposito
Generali Typis edi permitto libros
4. Odarum, & Epodon Librum unum,
quos P. BENEDICTVS à S. Ioseph
conscripsit, quosq; Patres Religionis
nostræ Theologi, quibus id commis-
sum fuerat, prævio Superiorum per-
missu, censuerunt & approbârunt.
Eam in rem subscribo, & signo. Var-
saviæ, die 21. Martij, Anno 1694.

VINCENTIVS à S. Ioseph
Præpositus Provincialis

mpp.

IGNATIVS à S. Stanislao Affi-
stens & Secret. Provincialis

mpp.

A P P R O B A T I O
ILLVSTRISSIMI
Loci Ordinarij.

ANtiqvi & proximi sæculi
egregiam in Lyricis æmula-
tionem bonis moribus conveni-
entem & luce dignam repertam,
Admodum Reverendi Patris BE-
NEDICTI à S. Iosepho Schola-
rum Piarum, autoritate Ordini-
ariâ probamus, & prælo dari
censemus.

S T A N I S L A V S

Episcopus Posnanien-
sis & Varfaviensis.

OS*Z*SO
B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum:

L Y R I C O R U M

L I B E R P R I M U S.

M A R I Æ D E G R A T I I S.

*In Varsaviensi Scholarum Piarum Basi-
lica favoribus illustri.*

O D E I.

P R i s t i n a s n o l o C h a r i t e s , r e c e n t i
G r a t i a s n o l o v e t e r e s o p e l l æ ,
T u m i h i V i r g o s i n e l a b e t a c t i s
G r a t i a p l e c t r i s .

A u r e u m P h æ b u s l i c e t a d d a t a r c u m ,
E t p h a r e t r a t i s f a m u l e t u r a r m i s ,
T u m i h i f r a c t i s p o t i o r V i r a g o
M a g n a S a g i t t i s .

Q u æ F a v e n t i n a f u e r a s i n u r b e
P e s t i l i s q u o n d a m d o m i t r i x f u r o r i s ,
L e c h i c o q u æ n u n c e a d e m P a t r o n a
N o s c e r i s o r b i .

S i q u i s i g n a v è f u e r i t j a c e n t i
L a n g v o r , a u t t o r p e n s h e b e t u d o m e n t i ,
A L a n-

2 BENEDICTI à S. IOSEPH

Langvidam cura, residuq; firmas
Adjice vires.

Me Mariani meminisse nôris
Interim cultûs, faciamq; mecum
Vt Tuis supplex aliquando penna
Accidat aris.

Tunc palam fiet, quia sæcularis
Finiam postquam celestis Musæ,
Ad Tuas exnunc operosa vertam
Carbasa laudes.

A D

ANDREAM OLSZOVIVM

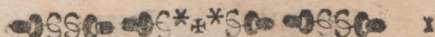
Regni olim Procancellarium,
Postea Archiepiscopum Gnesnensem.
Dum Viennam missus

MICHAELI I. Poloniarum Regi
ELEONORAM Austriacam throni &
thori sociam deduceret.

O D E II.

P^Roh! quanta demum vecta per externos
Discurrit orbes fama! perambulat
Quantus maritatas Polonis
Austriacas Aquilis Alaudas
Canitq; rumor. Q^Ualis ibi Lecho

Sur.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

L Y R I C O R U M

LIBER PRIMUS.

M A R I Æ de G R A T I I S.

In Varſavienſi Scholarum Piarum

Baſilica favoribus illuſtri.

O D E I.

TReiſſa ſic quondam Harpalice fuit

Collecta nodo Virgineos ſinus

Caſtè fluentes, & pudico

Nuda genu, atq; oculos nitentes

Suffuſa, ſpumans ſub pedibus cui

Serpens, vel agris de Lybiceis aper,

Suſpenſa cū ſimul pharetra

Læve ſimul iaculum, terreſq;

Gèſtatus arcus; ni Harpalicen adhuc

Supra videri Threijciam velis

O Gratiarum Virgo! formâ

Mænalias ſuperans Diſſas.

O Virgo qualem te memorem! Tibi

Mortalis haud vultus: Dea Cælitum

A

Vel

2 BENEDICTI á S. JOSEPH
Vel prima Nympharum repressi
Exuvijs celebris draconis.
Armata telis non capreas , aut
Damas fugaces insequeris , nigrum at
Pythoni , qui monstrum universo
Et nimius fuit horror Orbi.
Sis Sancta miles Numinis , & Tuam
Agnoscat omnis Lechia gratiam ,
Pestemq; fatalemq; morbum , his ,
Quas retines , prohibe sagittis.

A D
ANDREAM OLSZOVIVM
Regni olim Procancellarium
Postea Archiepiscopum Gnesnensem.
Dum Viennám missus
MICHAELI I Poloniarum Regi
ELEONORAM Austriacam
throni & thori sociam deduceret.

O D E II.
PROh ! quanta demum vecta per exteros
Discurrit orbes fama ! perambulat
Quantus maritatas Polonis
Austriacas Aquilis Alaudas
Canitq; rumor. Qualis ibi Lecho

Sur-

- LYRICORUM LIBER I.

3

Surgit mariti gloria Stemmatidis,
Dum bina Majestas in unum
Ducta thorum generis paternos
Permiscet ignes, miscet imagines
Ceras avitas orbis & Imperi,
Vrbesq; distentosq; campos
Vnanimi socians catenâ.

Tu, tu ille tantis nominibus novâ
Præsul refulges luce, Prometheus.

Tu, tu reluxisti coruscis
Sarmatico super axe flammis,
Legate nuper connubialibus
Electæ tædis. fœdera Principum
Rhenusq; Vandalusq; , festos
Lætus Hymen tibi debet ignes.

PÆAN LECHICVS

*Fuso ad Chocimû copiosissimo Turcarum
Exercitu, anno Domini 1673.*

O D E III.

TAndem feroces ponere Bosporum
Minas cœgit Lechus, & ultimâ
Damnavit eclipsi superbam
Sarmatiæ gravis ira Lunam,
Lunæq; cornu. Credite Posteris
Despectiori Bistonas exitu

4 BENEDICTI à S. IOSEPH

Finisse nunquam , Chocimensem
 Quam miserè referendo cladem.
 Sed inde nostro quæ nova Nomini
 Theatra prostant , quæ satis horridos
 Luctata per campos perennis
 Non recipit monumenta famæ
 Heroa pubes ! surgite Sarmatæ,
 Et Martiarum robora mentium
 Nunquam recessuri decoris
 Perpetuâ redimite lauro.
 Victor Polonus Strymonia abnuens
 Cessisse Lunæ, jam domitum super
 Triumphat astrum , jam triumphat
 Moldavicae super arua terræ.
 Proh! quanta Lechum fulmina Carpathum,
 Quanta ac alumnam Martis in Alitem
 Educta miluorum caterva
 Vulnificis inimica rostris.
 Hinc castra vallum muniit hostica,
 Præceps bicorni hinc amne Tyras : locus
 Invitat ad ferrum , & futuros
 Ipse situs reputat triumphos.
 Sed nec vetustâ deses in indole
 Lechus, COMARNI vel NIEMIEROviæ
 Memor , CALVSIACÆQVE tabo
 Vt Getico maduere valles,
 Vt Sylva palmam pro ilicibus dedit ,
 Ad

LYRIGORUM LIBER I.

5

Ad arma summo provolat impetu
 Infractus, & Thraces flagranti
 Elicit intrepidus duello.
 Ipse, ipse primas Sarmaticus præit
 Atlas cohortes, atq; SOBIESCIIS
 Prognatus Alcides Gradivis
 Ante equitum peditumq; turmas
 Avos priores atq; Atavos suo
 Reducit exemplo, armaq; pro fide
 Pro Patria, & quidquid paternas
 Inter habent melioris oras,
 Movere suadet. stridula classici
 Vox stringit aures, tum litui, fero
 Tum concha bombo, clariori
 Tum crepitans tuba clangit ære.
 Clamor sub ipsum tollitur æthera,
 Plausuq; mixtus membra quatit pavor,
 Et bella miles, & frementes
 Quadrupedans equus hinnit iras.
 Iam tela strident, evolat alitis
 Iam grando ferri, fertur in arduam
 Vtrinq; Mars fervens arenam,
 Et rigidos micat inter enses.
 Horrendioris donec ahenea
 Hinc inde nubes crescere pulveris
 Capisset, ac à sulphurato
 Multus ager micuisset æstu.

A;

Et

6 BENEDICTI à S. I SEPH.

Et fluctuavit sanguineæ satis
Bellona pugnae, nec leviter duas
Nutabat huc & huc per horas
Ambiguus agitata pennis
Fortuna belli, donec in aggerem
Multo levatum cespite Lechicus
Ascendit heros, ac in hostem
Fraxineâ gravis ivit hastâ.
Hic jam cadentium quas ego Bistonum
Prospecto strages? quæ Marathonios
Ruina per campos, & ipsos
Quæ facies manet inter hostes:
Et quanta diffusæ inter aheneam
Nubis procellam fulgura Achaicis
Parantur arvis, sive promptè
Intrepidus MOTOVIDLO Thressiam
Petat phalangem; sive PISARSCIUS
In non tacendi pectora militis
Excurrat, & fundat cruenta
Egregiam super arma vitam.
Sêu major ipso, major ab Hectore,
Et Patre magno filius haud minor
SIENIAVIUS, ZELECCIANIS
Castra petat stimulatus actis.
Vbiq; fortes non modicus furor
Exercet iras, undiq; Norici
Instant mucrones, & revulsis

Tur-

LYRICORUM LIBER I.

7

Turget ager tegiturq; truncis.
 Hem ! quale munus gloria Littavæ
 PAC magna gentis , quale per improbum
 Decus redorditur Gelonum ,
 Ædonios ubi solus ignes ,
 Et tela, & arcus, & gravium manus
 Suffert Cydonum ? quanta vel indolis
 Trophæa VISNIOVIECIANÆ ,
 Quæ intrepidi data scena cordis,
 Dextraq; virtus ? hîc alacres Lechus
 Depromit enses , corpora barbaris
 Lituanus hic opponit armis ,
 Et geminas calor unus alas
 Accendit; ô ! quos non stimulos habes
 POTOCIANÆ grande decus Crucis,
 Inviçte Felix, cûi Ducalem
 Mars Lechicus dedit ultrò Clavam.
 Auditis ! imo posteritas sciat ,
 Solus vibrantis spicula Concani
 Subiuit, & Parthos volantes
 Pressit equo, Cilicumq; peltas,
 Donec Polonus miles ad impigrè
 Luctantem Achillem venit , & hostica
 In Troia hiantem militaris
 Subsidijs animavit ardor.
 Tanti caloris suscitât æmulos
 Et Frater ignes, quando per asperos

8 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hæmiq̃, Cimbrorumq̃ tractus
 Invehitur, celeriq̃ voluit
 Bactra ipsa motu. hē! qui à LUBOMirscio
 Non turbo ponto! quantus in ægide
 Discurrit heros! quantus ipso
 Mars residet generosus ore.
 Vidit paternam Bosphorus indolem,
 Et sensit Ister, dum bene tortili
 Instructus hastâ, , vel fugatum
 HIERONYMUS premit unus agmen,
 Vel irremissis totus in iētibus
 Suos in atræ pectore Tauricæ
 Demergit enses, & paventes
 Sternit Othomanidūm cateruas.
 Mirata Classē tunc de OPALENÆ
 Prodiisse puppi fama Liburnicæ.
 Et IABLONOVII Leone
 Rosliaco tremefactus ipse
 Subhæsit Hæmus. LESZCZYNIUS neq̃
 Quieuit Vrus. Turris eburnea
 Fuit GRIMULTOVÎ nitentes
 Cū clypei galeæq̃ mille
 Hinc inde pendent. GRUDZINII Pharus
 Ostendit ignem, DANIELOVICII
 Quam prompta muniuit Sagitta,
 Et Tanai Leopardus olim
 FIRLEI timendus. CZARNECIUS quoq̃,
 Quem

LYRICORUM LIBER I.

9

Quem Dana norunt æquora Sueticis
Tentata lembis, transmarino

Non modicè tremefacta vento.

Nec POLANOVI defierat tua

Tonare virtus, BIDZINII excubans

Quid dextra possit, scimus, & quid

MATCZYNII soleatus Ales.

Non molle lignum, non aries levis,

Sed firma belli machina, Martius

URBANSCII stipēs, qui in amplas

Et viret, & viruit coronas.

Et sic aperto pectore Lechica

It fortitudo, sic Dolopes suas

Portant ruinas, sic in ipsis

Fata vident, subeuntq; fossis:

Sic præliares inter anhelitus

Luctatur acer Sarmata, Bistonum

Cæpere sic tandem repressæ.

Non leviter trepidare Lunæ.

Talis frementes cum Notus excitat.

Iratus alas, piniferas manet

Ruina sylvas, & furenti.

Nunc sterilis cadit ornus Euro

Concussa, cellas nunc petit ilices

Nimbosus Auster, nunc Boreæ flabris

Collisa succumbit cupressus,

Nunc validæ cecidère quercus.

A 5

Hic

10 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hic verò flentis, quas ego lacrymas
 Specto Tyranni? dum capitis minor
 Videt fatiscentes cohortes,
 Fusa videt trepidare signa.
 Inerte Biston fulmineum manu
 Ne tange pardum; non famulæ Iovis,
 Fulmenq; portanti minores
 Conveniant aquilæ columbi,
 Suspirat. instat victor atrocibus
 At Lechus armis, & trepidum pecus
 Trudit, nec imbelles resumpto
 Bella finit renovare Marte.
 Ergò futuri nominis immemor
 Dat terga victus Massagetes, vagum
 Istrumq; consulit, volucres
 Ergò recens timor addit alas.
 Sed quid Polonos luderet ordines,
 Pulchrè furentem quidvè ferociam
 Vitaret? obvium recedens.
 Rursus habet Geta RADIVILUM.
 Quare resumptis hic iterum minis
 Depræliantùm iurgia gentium
 Moventur, ac utrinq; fervens
 Sanguineas agit ira cædes.
 In tela, in enses, impavidum tenet
 Pectus RADIVIL, cujus ab indito
 Thrax unus ictu, muricato

Assyriè trabeatus ostro
 Letho propinquat : mox SAPIEHÆ, novo
 Mox tota nisu signa fugacibus
 Instant maniplis, quisq; stricto
 In profugos rapiturq; ferro.
 Fregit superbæ cornua Cynthiæ
 Et DOLSCIANÆ nervus arundinis,
 Visusq; non feris, sed ipsi
 Indubium dare vulnus hosti.
 Fuere plures, quos vel amor sagi,
 Vel palma movit, quos Sonipes suo
 Lituanus hinnitu erudit
 Intrepidos glomerare cursus.
 Tum cecidit Edon, nec tulit impetum
 Prostratus hostis, qui modo Lechica
 Virtute fusus decolores
 Pōnit humi moribundus artus.
 Vel in profundi flumina Nerei
 Præceps, avari gurgite vorticis
 Absorptus effudit molestam
 In stygias animam charydes.
 O! quos acervos non tenet ossium
 Cruenta tellus! sanguine fervido
 Quæ stagna non undantur! Ister
 Quam solidum tenet ipse pontem
 E Barbarorum mole cadaverum.
 Ter dena fudit millia Thracici

Polonus hostis, præliarem

Vix aliquo fugiente mortem.

Io! triumphè! Threijcij canes

Sui minores, Sarmatico gemunt

Mucrone strati, noster unos

Victor ovans agit io! plausus.

Io! triumphè! Thrax ubi propria

Stativa nuper fixerat; hìc pias

Dux figit aras, Christianus

Et superos veneratur Hector.

Io! triumphans Leche per integrum

Incede mundum, nec tua barbarum

Per regna permittas Tyrannum

Fædifrago remeare cursu.

O D E IV.

*Omnis mundi voluptas tandem sub
nauseam creat.*

Quid juvat vastas aluisse mentes
Pingvibus mundi dapibus? profusæ
Quidvè Fortunæ? si epulas voraci

Mandimus ore.

Nulla tam mundi placuit voluptas,

Nulla Fortunæ: nimio frequentèr

Queritur gustu, sequitur sed omnem

Nausea gustum.

Ante-

Antequam sumas, sapiunt palato,
Sumpta, crudelem pariunt orexim,
Nilq̃ tam dulce est, cui non acerbus
Insit amaror.

Quantus in cœnam fuit apparatus,
Quando conuivæ Carolo, superbo
Servijt luxu satis, & novis For-
-tuna tricliniis.

Non Tagus tantum, sed & Afra quidquid
Inda vel tellus tenuit, redundans
Scaldis ac Rhenus, rapidoq̃ cincta
Tibride Roma.

Orbis in lautas datus immo menfas,
Si qua regnandi fitis & cupedo
Vñit, hauriri voluêre plenis
Flumina ripis.

Cæsar indulfit genio, poposcit
Nec gravem forti pateram Falerno,
Hausit at lætus nova regna, magnas
Hausit at arces.

Crederet felix epulo, quod illo
Hausta cum gustu recreare possent
Regna, sed tandem cupidè petitas
Respuit Vrbes.

Unde quæ quondam placuêre sceptrâ,
Non placent ultra, soliumq̃ nuper
Svave vilescit, modicusq̃ pluris
Ducitur hortus.

Le-

Lechicæ ubertas quoq; nota terræ,
 Vt Ceres nostræ studiosa glebæ
 Fertili hâud cedat Lybiæ, tuis nec
 Mæsia campis.

Non Arabs dives segetis feracis,
 Non solum pinguis Capuæ, Polonis
 Plus agris infert, ubi vincit ingens
 Horrea messis.

Est frequens piscis fluvijs, natantùm
 Est genus quoduis, vacuæ nec unquam
 Mitibus strâgnis fluitant, nec absq;
 Pondere nassæ.

Non aper spumans, variæq; desunt,
 Quæ student denso nemori ferinæ,
 Cervus est sylvis, volucres nec altus
 Denegat aër.

Gemma regnorum Lechicum deinde
 Creditur regnum; Dea larga gemmam
 Hanc propinavit Casimiro, & amplum
 Obtulit orbem.

Sumpsit; at magnos stomachi dolores
 Sensit, oblatum Casimirus aurum
 Gessit, expertus nova sed Lechæi
 Tormina regni.

Unde, quod summis aliena curis
 Quæritat sæpe ambitio, ille gestum
 Ultro deponit diadema, notos
 Ultroq; fasces.

Præ

Præ Vaticano melius quid ostro ?

Cæsarum subdit cui se potestas ,

Et genu flectunt Tyrio corusci

Murice Reges.

Hoc Petrus quondam redimitus , omnem

Sæculi visus retinere pompam ,

Satq; felices reputatus inter

Degere mensas.

Vidit at temni , doluitq; triplex

Et Vaticani solij corona ,

Cum Petrus remò posito , quietum

Quæsiit antrum.

Nempe non totum volupe est , acerbis

Quod cocus mundus male condit herbis :

Fel inest melli , retinentq; mæstum

Gaudia luctum.

Cuncta terrarum bonitas amari

Cernitur , quando retinenda primùm est ,

Tenta sordescit , neq; nauseante

Fertur in alvo.

O D E V.

Ad S. CAROLUM BOROMÆUM

*Insolita luce & Solis non absimili Na-
talis eius illustratus.*

Vix absq; rerum prodigijs erit ,

Si quando verus nascitur Hercules ,

Et

16 / BENEDICTI à S. IOSEPH

Et magni Alexandri stupente
 Usq̃ adeo generantur Orbe.
 Natura quippe est non eadem omnibus ,
 Sed Mater uni , durior alteri
 Noverca , filiosq̃ cæli
 Quosdam , alios iubet esse terræ.
 Sic illa tecum non popularibus
 Egisse cæpit Carole gratijs,
 Natale dum ad solum repente
 Insolitæ cõiere flammæ.
 Et id sequentis non dubium fuit
 Ardoris omen, quo Phæton novus
 Sed sanctior , deæstuares
 Ad meliùs moderanda puræ
 Momenta vitæ. nempe iubet DEUS
 Quos esse lucis , quos patriam ignium,
 Secernit umbris : Solis omnem
 Veræ Aquilæ speculantur ortum.

O D E VI.

Ejdem Sancto

*Qui puer adhuc tempus à Scholis
 vacuum, pietati & altariolorum ex-
 structionibus impendebat.*

Hic nugas pueri finant ,
 Tractat quando puer seria Carolus.

Vix

Vix egressus ab ubere ,
 Et iam plus validis spirat Achillibus.
 Ingens in puero Gigas ,
 Et quem non recrees præcipitis pilæ
 Lusu, non teretis globi ,
 Non strato levium pyramidum ordine:
 Aras exstruit at sacras ,
 Bullæ Præfuleam substituens togam.
 Vel rursus Samuel redux,
 Vel non absimilis magno Athanasio.
 Nil ætas minor occulit ,
 Et se prima statim porrigit indoles.
 E cunis subito patet ,
 Si natura aliquem parturit Hectorem.
 Infans præstat adhuc ea,
 Quæ præstare gravis debuerat Cato.
 Qualem se iuvenis gerit ,
 Talem non alium se sciat & senex.

O D E VII.

Inimicorum lingvæ non curanda.

A Rduum sentis , quoties malignus
 Obstrepit livor , vel iniqua quando
 Lingua proscindit, nocuiq; more
 Sibilat anguis.
 Tunè ? sed primus lacerâre tantæ
 Dipsadis morfu , meliore quisquis

Na-

Natus, & vivit genio, tyranno
Carpitur ore.

Hoc scelus vile, & nisi de mapali
Prospicit caulâ, propriasq; semper
Credit ærumnas, aliena postquam
Non metit arua.

Ut quis è plebe est, inimica nunquam
Tela vel rarò patitur, vel ipsa
Vilitas illum feriente semper
Munit ab ictu.

Magnæ idem menti, quod & altiori
Accidit monti, quia sæpe fulmen
Sentit infestum, validosq; spectat
Surgere nimbos.

Ossa sed quidam velut ac Olympus,
Qui suprâ nubes caput & lacertos
Erigit, nunquam trepidat minaces
Fulminis ignes.

Invidum sic nec trepidare dentem
Hic potest unquam, cui fida virtus
Altiùs sedit, sobolesq; puri
Conscia recti.

Quæ viam crescens prope vernat arbor,
Sæpius faxis petitur, remotam
Et procul stantem peregrina nunquam
Verberat ira.

Sic in obscuro positum loquaces

De-

LYRICORUM LIBER I.

19

Deferunt morsus , petitur frequenter,
Qui coruscantis stetit in propinquo
Limite famæ.

Sapiùs prædo vacuæ, leviq;
Nil nocet cymbæ; sit onusta tantum
Mercibus navis , subito furentem
Invenit Eurum.

Non rudi qualis reputere vulgo
Spectat , at quis sis , tua vita soli
Sit tibi iudex , aliena tutus
Despice verba.

ODE VIII.

SERENISSIMO

JOANNI III.

Poloniarum REGI

Panegyris Lyrica

Quod est in alto Iupiter æthere,
Hoc Tu per Orbem Sarmaticum; Pater
Est ille Divum, Tu IOANNES
Rex hominum, Pater atq; Princeps.
Audetne tantum fistula simplici
Instructa cantu ? grandisonis quia

Mis-

Miscere se tubis , & altâ
 Cornua ubi crepuère voce,
 Inter boantis classica Lechiæ,
 Tentat strepenti murmure publicos.
 Turbare clangores , & ipsum
 Aonio minus apta versu
 Cantare Martem. Non benè luditur
 Minore plectro, non tenues benè
 Ad barbitos itur , priorem
 Quando tubæ rapuère vocem.
 Qui signa ducit bellica , Patrio
 Tegitq; Scuto, sanguine qui suo
 Meretur immortale nomen ,
 Huic moduli , modiciq; parua
 In pensa nervi. Vel lituis opus,
 Vel, grande semper quæ loquitur, tubâ :
 Tormenta ni boent, modesti
 Vox nimiùm taciturna fistri.

ODE IX.

Bona subinde crudita mentis con-
silia præstant validissimis armis.

O Bit Quirini sæpius arduum
 Et lingua Martis munus , aheneos
 Editq;

LYRICORUM LIBER I.

21

Editq; fortiter fragores
 Cecropio remeare fluctu
 Assueta Pallas. Nec manus horrido
 Instructa ferro semper ad inclytum
 Confert triumphum: sæpè sanum
 Indicium melius quieto
 Inferuit orbi: nec fago opus, togâ
 Prudēte quando res peragi potest,
 Et arma vix quandoq; docto
 Plus poterunt perhibere Conso.

O D E X.

Nemo suo statu contentus.

A Terna mentis iurgia, turbidi
 Fomesq; belli, cum proprio statu
 Si quisq; disquirat, nec ullum
 Perpetuis velit esse curis
 Subinde finem. Non ubi Caspium
 Desævit æquor, non ubi naufragas
 Et sorbet & sorptas resorbet
 Scylla fretis inimica naves.
 Infesta sævi non ubi murmura
 Grassantur Euri, plena furentibus
 Vel aura debacchatur Austris;

Sed

Sed placidis ubi Tybur arvis
 Invitat, & quò Theſſaliæ vocant
 Amæna Tempe, perge, per uberes
 Tranſq; campos, & beatæ

In medio Capuæ quietis
 Vix ulla ſpes eſt, utq; animus ſuâ
 Sit ſede lætus. Vidi ego, quos ſinu
 Fortuna fovit, delicato

Quos & opes tenuère lecto,
 Et illa mollis culcitra deſidem
 Non paſſa ſomnum ducere, pectori
 Permiſſa nox non eſt amicum
 Eripiens oculis ſoporem.

Vidi, potentes quos properis honor
 Evexit alis, Famaq; nominis
 Immenſa per ſublime duxit,
 Et medio ſtitit uſq; cælo.

Nec maior iſtis culminibus quies,
 Anguſta quàm quos res retinet domi,
 Et nuda paupertas per altos

Docta minùs volitare faſces.
 Qui bella tractat, ſignaſq; Martij
 Subit Gradivi, quas facies timet

Scenaſq; bellorum, recurvas
 Quando videt rigidos in enſes
 Coire falces, ſarcuſa negligi
 Pinguemq; glebam, raſtraq; caſſidum

Obi

Obire munus, inq̃ pila
 Agricolas redigi ligones,
 Et cuncta cædis plena, vel hosticis
 Ardere flammis, vel nisi funera
 Instare, crudelesq̃ mortes
 Sanguineis fluitare riuis.
 Quàm castra talis damnat, & asperum
 Exosus Hæmum pacis ad atria
 Suspirat, & dulces penates,
 Et patrias vocat ultro sedes.
 Idem peractis mox ubi prælijs
 Miles petito redditur otio,
 Uroemq̃, Ciniūq̃, turoas
 Ac populum videt æstuātem,
 Vel in propinquis aggeribus malum
 Pagoq̃ eodem cum Schario pati,
 Et ferre vicinum coactus;
 Seq̃ suūq̃ simul molesto
 Dolore pectus torquet: ut æneum
 Ille, ille Martem rursus anhelitu
 Aspirat ingenti, magisq̃
 Præ strepitu lituos forensi
 Audire poscit: nec sonitum tubæ
 Aerisq̃ rauci (quæ tubicen dedit)
 Sic signa abhorret, litigantis
 Ut gemitum fremitumq̃ vulgi.
 Fuit nec unus, qui steriles diu

Dum

Dum duxit annos, impatiens thorum
 Nescisse, nec blandas mariti
 Illecebras, neq; dulce Patris
 Cognosse nomen: mox licitis ubi
 Illuxit Hymen tædifer ignibus,
 Torusq; iunxit, huic petitæ
 Desipiunt thalami puellæ,
 Tædæq; tædet. Spernit adulteram
 Iason Medeam: perfidiæ reum
 Vel Theseum accusat, suamq;
 Damnat inops Ariadna sortem.
 Fortuna nulla est, quæ careat suis
 Quandoq; morbis, nil fuit undiq;
 Nec est beatum; sunt & agris
 Frugiferis hyemes iniquæ
 Sydusq; torrens, sunt statui novæ
 Cujusq; rixæ. Bella Boristhenis
 Istriq; quantumcunq; longo
 Marte domes prius, inquietæ
 Quàm bella mentis. Crimen id, & nefas
 Civile plusquam post dominum sedet,
 Post subditum, & regem, nec atras
 Vis, quæ abigat, datur ulla, curas.
 Natura sic fert, corpore frigida ut
 Pugnent in uno cum calidis, agat
 Humensq; cum sicco duellum, et
 Molliæ sint inimica duris.

LYRICORUM LIBER I.

25

Producta tantam nec dirimet statim

Natura litem : sæpius alteri

Obstabit alterum , fovebitq̃-

Affiduas sine fine pugnās.

ODE XI.

*Non felicitas est vivere, sed nōsse
vivere.*

Iongo quis ævo splendor ad inclytum
Reptare nomen ? laus nisi in unicam
Descendit hæc quercum , perennet
Quod profugis diuturna lustris.
Laus vera factis constat , inanibus
Non verò fastis ; tempore providam
Parare famam sculpta possunt
Saxa, homini egregijs ubiq̃
Quærenda rebus. non benè gloriam
Metimur annis . arbitra nec novum
Conducit ætas ad triumphum ,
Sed meritis decumana virtus.
Est vita nobis , est animantibus
Concessa brutis , est eadem rudi
Permissa vivendi iuvenco ,
Quæ cuivis homini, potestas.
Vivit iuvenco, vivit homo, suam
Uterq̃ vitam prorogat, hinc cibum

B

Et

Et hic, & iste quærit, uni
Prospiciunt pariterq; vitæ.
Sed ut iuenco, cornigero quoq;
Finis bisonti non alius, nisi
Conservet ut vitam, suæq;
Bruta pecus studeat saluti;
Sic altioris longè homo spiritûs,
Fortuna cûi vix vivere, vivere
Ni ritè discat, seq; semper
Ad minimum moderetur actum.
Non vita, longo tempore quæ stetit,
Dicenda vita est, qui melius dies
Impendit, hic vivit, diurnum
Vel modici superant quadrantes
Subinde tempus. plus valet unicum
Momentum honesti, plus spatium bonæ
Unius horæ, quàm probrosi,
Qui vitijs stipulantur, anni.
Se quisq; tantùm negligat, alterum
Nec spectet orbem, vilis & in putri
Sordecet ignavus sepulchro,
Et stolido miserè dehiscet
Cum Marabodo; qui patrio throno
Pulsus, patronas dum profugus ruit
Romæ sub alas, longiori
Plûsq; studet nimium fenestæ;
Illustre nomen perdit, & otio

LYRICORUM LIBER I.

27

Marcens inerti, non solij memor
 Non purpurævè, pro theatro
 In tacitis sepelitur antris.
 Immensa verus non stadia exigit
 Virtutis hæres. Agricolaë brevis
 Sat cursus annorum; putatur
 Innumeris tamen ille lustris
 Vixisse, Nomen si & præeuntia
 Metimur amplæ tempora gloriæ,
 Et si revolvimus, quid intrâ
 Exiguos operatus annos.
 Fax est honesti, gloria, pectoris
 Mentisq; splendor: missilis è manu
 Erumpit ignis, evolatq;
 Æthereis similis favillis:
 Nec ulla tædæ cura volatili
 Pastûs foventis, seu alimonix;
 Ardetq; quò maiore flamma,
 Hòc citius reperit propinquum
 Consumpta finem. Dummodò luceat
 Perire prorsus prompta, diu satis
 Vixisse se credens, vel unum
 Si egregiè micuit per instans.
 Commune nasci est omnibus, omnibus
 Commune fatum funus, & asperam
 Subire mortem, qui recentem
 Substituit moriendo famam,

B 2

Hic

Hic esse tantùm definit , integra
 Sed vita durat , nec miserabilem
 Cognoscit urnam: funeratur,
 Sedq; novum statuit sepulchrum,
 Quicumq; segnis vivit , & inscia
 Fit præda morti , qui nimium sui
 Oblitus , hâud curat futuros,
 Perpetuò quibus exstet , annos.

ODE XII.

STANISLAI LVBOMIRSCII
 Supremi Regni Poloniae Marschalci ,

ET

ELISABETHÆ DONHOFFIÆ

Regni Succameraridis

Nuptialis pompa.

Accede Pæan non popularibus
 Instructe nervis, intererit novis
 Fortuna pactis , quando in unum
 Conveniunt duo corda nexum,
 Regnumq; amoris. nulla mora, ibimus
 Ad tanta magni fœdera sanguinis,
 Lyrasq; , buxosq; , & coronis
 Magnificas statuemus aras.
 Non illa vanis Euridice Scytham
 Ligat maritum nexibus Orpheum

In-

Infausta consors, coniugales
 Festus Hymen cui mutat ignes,
 Et pro fideli fatiferum foveat
 Infidus æstus, cum malè lucidæ
 Fulsere quæ flammæ, tenebrarum-
 -In comites abiêre noctes:
 Fractumq; fœdus vel Rhodopeias
 Turbavit arces; non socias init
 Iasonvè, Perseusvè vittas,
 Non miseris Ariadna fatis.
 Io! Quirites, connubialibus
 Neptunus ardet Lechicus ignibus,
 Interq; Vandalusq; tanti
 Non humili celebrate plausu
 Momenta nexûs. Ex OPALENIIS
 Nuper natabat per LUBOMIRSCIUM
 Cymba una Flumen. proh! sepultæ
 Mira iterum rediviva Troiæ!
 Abrupta classis vinclâ OPALENIÆ,
 Et puppe mersâ, Virginis integra
 Se forma tollit, proq; navi
 DONHOVIAM Sreniava Nympham
 Vehit natantem. Dicite, dicite
 Stupenda pulchri tempora fœderis,
 Ipsaq; tædæ, nuptialem
 Ipsa Thetis frange læta pompam.

ODE XIII.

Ad Divam Virginem de Gratiis.

Moderna iam ætas flumina nectaris,
Et illa lactis flumina non habet,
Nec mella distillant, ut ante
Ilice de viridi, sed omni
Succedit auro ferrum, & aheneæ
Venæ metallis: sævæ hyemes rigent
Pro vere læto, sanctioris
Inq̃ locum fidei dolosæ
Fraudes subintrant. O! quibus & modò
Exactus annus non tulit asperas
Crudelis horas, dum maritus
Coniugis exitium, vicissim
Et hæc mariti quæsiit. improba
Bellona mundum dum crepitantibus
Concussit armis, & diremit
A focero generum, tenellam
A matre natam: Dum sepelît suum
Germana fratrem, dum genito parens
Superstes absumpsit molestam
In lacrymis gemituq̃ vitam.
Adhucq̃ longè durius in dies
Timemus ævum, cum furor & minæ,
Cum dira conspirat malorum
Et populis inhiat caterua.

O Gra-

O Gratiarum Virgo ! quis æneo
 Nos solvet ævo ? quis rigido, modus
 Finisq; ferro ? tu recude
 Hos, solidum chalybes in aurum.

O D E XIV.

*Multis parasse divitias non finis
 miseriarum sed mutatio.*

Q Vas tam sollicitè quæfieras opes ,
 Iam ditatus habes; non adeò penus
 Quando dives erat, pauperiem premens
 Sensit quando necessitas.

Damnabas miseræ iura penuriæ,
 Fortunam tenuem , fictilibus quoq;
 Instructas abacos , & modicis casam
 Dotatam nisi sarcinis.

Torquebant animum mille molestiæ,
 Et curæ & gemitus, plena tumultuum
 Quævis hora fuit, non deerat timor
 Et mentem exagitans dolor.

Nunc, quamcunq; niger colligit in suis
 Indus littoribus gemmam, & opes tenes,
 Thesauros Arabum, quod Babylon, aut
 Crispus possidet Æthiops.

Culti magna soli iugera , quæ tibi
 Findunt mille boves , sunt quoq; prædia

Centeniq; greges, nec seges horreis,
Nec piscis lacubus deest.

Sunt ædes Pario marmore nobiles,
Quas vicina Iovis regia suspicit,
Aulæis paries omnis, & æreis
Fulgens porticibus domus.

Et cum tanta tenes; sollicitudinis
Nil instare putas? crede mihi; dies
Forſan nullus erit, qui tibi non ferat
Multas sæpe moleſtias.

Quò quis plura tenet, plura pati ſolet,
Crescentem ſequitur cura pecuniam,
Et quò vacca magis mugit, oves aut
Balant in medio gregis;

Hòc major reboat mæror, & intimis
Sævit viſceribus, ne medijs lupus
E ſylvis veniens, lanigerum fera
Vel peſtis laceret pecus.

Hîc rimas paries, hîc laquear timet,
Ne fur tollat ebur, neuè Phrygum manus
Quod confecit opus, vel tineæ exedant
Aut incuria ſervitus.

Quò tellus gravior, preſſa ſuâ gemit
Hòc ſub mole magis, promicat altiùs
Ignis, quem levitas nescia ponderis
Summo ſervat in æthere

Dum Ceſſæ modico prodit ab oſtio

LYRICORUM LIBER I.

33

Notus Sarmaticis Vistula fontibus,
Emanat tenuis, nubiferis neq̃

Tundi sustinet Africis.

Sed postquam liquidum spumeus & Solam
Et Presmam recipit, dum Donaiecium
Torrentemq̃ Sanum, dum celerem Bugum,
Et Narvam, & rapidum Nidam;

Nimbofum subito sustinet Æolum,
Auditurq̃ fragor, quem Notus humidis
Latè ducit equis, quem Boreas nigris
Auget frigidus imbribus.

Mercatorq̃ miser cogitur asperos
Ventorum fremitus ferre, gemit ratis
Quò plus mercis habet, quò uberiùs tumet,
Hòc plus fluctuat & seges.

Heu! non fide tuis divitijs, gravis
Illas lictor adit, quidquid enim eminet,
Magnis turbinibus subiacet, ingruunt
Summis fulmina montibus.

ODE XV.

*Senescentium pertasa felicitas
iuvenes ambit.*

TE Quintum video quomodo Carolum?
Specto vos varij quomodo Principes?
Dum Fortuna senes destituit, suo
Quos fovit iuvenes sinu.

B 5

Non

Non est Austriaco majus in ordine
 Nomen, non fuerat, quàm Caroli fuit:
 Felix dum iuuenis, non eadem ultimo
 Nactus prospera termino.

Olim Roma genu flexerat, & Tagus
 Auri quos habuit, detulit alveos,
 Agnovit Dominum Rhenus, ad infimos
 Orbis se posuit pedes.

Dodona in memores non doluit quoq;
 Exscindi tabulas, quidquid & ilicis,
 Et quercus fuerat quidquid, in inclyti
 Iuit tempora Cæsaris.

Illum fama citis vecta curulibus
 Terrarum varias vexerat ad plagas,
 Illum posthabito vexit ad ultimos
 Plausus Castore limites.

Dum vixit vegetus, deperiit suum
 Tunc fortuna procum, mox ubi grandior
 Ætas incubuit, destituit senem

Fortuna omnis Adonidem.

Plus ultra voluit qui tumidus novo
 Bellator stadium ponere nomini,
 Cancrum, PLUSQ; CITRA debuit æmulus
 Fessæ pingere gloriæ.

Hinc amissa Metis, pessima pristina
 Famæ meta fuit, quam neq; militis

LYRICORUM LIBER I.

35

Centum belligeri millia, strenua

Nec ferro recipit manus.

Et Saxo insolitam præcipiens fugam,

Quantus magnanimo spiritui pudor!

Henriciq; recens gloria Gallici,

Ingens magno animo dolor.

Fastidire suum cæpit amasium

Fortunæ improbitas, & domini hactenûs

Inviæti genius transijt ad tuis

Clarum Gallia, Lilijs.

Est fortuna Venus, non vetulas amat

Rugas, non senium; si iuvenem videt,

Affectu rapitur, promit adultero

Et pronam ex animo manum.

Langventes reijcit, vel glacie quibus

Horrens barba riget, quæis baculus pedes

Artusq; invalidos sustinet, & quibus

Non est, qui fuerat, vigor.

ODE XVI.

Serenissimo ALEXANDRO

Poloniarum Principi

Carmen Genethliacum.

Quæ Pella? vel quæ Regia Principem

Enixa partum? sceptrigeris novus

Dum vagit è cunis ALEXANDER-

-Lechicæ genitus coronæ.

Su-

36 BENEDICTI à S. IOSEPH
Suum vocabit Delos Apollinem,
Sed major Infans, & pluviâ Iovis
Supra vsq; prolem, fabulosas
Despiciet reprimetq; cunas.
Non Leda Graium barbara Castorem,
Thetisq; Achillem præferet; ad novas
Damnavit hos fœtus cavernas
Sors nimijs inimica spebus.
Lucina tantum nobilior foveat
Alitq; pignus, largifluas cui
Fortuna dat dotes ALEXANDRUM-
-Ipso ubi læta perorat ortu.
Nec sola plausum Lechia, at ultimæ
Dedêre gentes: per Lechicos Io!
Et per peregrinos amœnum
Io! volat, strepit Io! campos.

ODE XVII.

Fortuna virtutē paranda.

Semel monebo, qui nimia fiti
Fortunæ anhelus magnificas cupis
Still re guttas, deq; largo
Poscis opem recreandus imbre,
Præmitte virtutem, & pluet aureo
Fortuna nimbo, proq; minantium
Fragore nubium, serenum
Eliciet Dea læta vultum.

Secus, severo torva volumine
Laxabit iras, nec poterit parens,
Aviꝑ, Majorumꝑ sanguis
Præcipitem cohibere Divam.

ODE XVIII.

*Monstrum est coli ab exteris, quem
oderunt sui.*

SÆpe subrifi, quoties superbè
Quærit externos aliquis fauores,
Nec domi secum reputat, quàm iniquis
Naviget undis.

Quid mihi prodest, sua septicollis
Roma quod sternit juga, quod benignum
Monstrat affectum Tyberis; suoꝑ;
Ambiat amne.

Quid mihi prodest, si aliquando Thuscæ
Obviam rupes veniunt? quid inde?
Quod Pyrenæi venerantur alto
Culmine montes.

Quod Tagus dives, Samoꝑ; magno
Impetu currens, Hypanis, Lycusꝑ;
Quid, quod expansis alienus orbis
Excipit ulnis.

Et Lechus cum sim, patrijs frequenter
Pungor infelix odijs: amicam

Van-

Vanda nec frontem , placidumq; monstat
Vistula vultum.

Nil peregrinæ studuisse famæ
Profuit, si intùs animis ubiq;
Tractor infensis , hilariq; nemo
Aspicit ore.

Cum quibus vivo, maneoq; ; de me
Iudicent, horum statuantq; sensus;
Exteris prorsùs mea credo nunquam
Carbasa ventis.

Sæpè ibi multi celebres fuère,
Quos domi nullæ coluère dores:
Sæpè ibi dictus leo, quem hîc scatentem
Sensimus hædum.

Hêu miser rumor? miseriq; famæ
Exteræ folles , alibi faventem
Quærere interdum Zephyrum, hîc rigentes
Noscere Cauros.

O D E XIX.

A D

MICHAELEM RADZIEIOVI-

VM dum S. R. Ecclesiæ Præsbyter

Cardinalis renunciaretur,

V T ut minores temnit honor casas,
Et rusticano pegmate prodiens
Caulâq; virtus altiores
Non adeò cupiat curules.

At

LYRICORUM LIBER I.

39

At sanguis ingens, & proavis ubi
Illustris amplos dat stimulos Domus,
Et ipsa virtus erubescit

Exiguum fieri theatrum.

Lucina testis de RADIOVIO

Id spargit Agno, non popularibus

Quod prodit è campis, & illa

Se teneras habuisse cunas

Gaudens Honestas ipsi etiam movet

Lites honori, cur neget? amplior

Quos sanguis & dotes merentur,

Quos & Avi meruere fasces.

Hoc fama postquam proposuit, statim

Se Varmienſis ſubijcit Infula,

Regni ſigillareſq; ceræ,

Et rubeus Tyberis Galerus.

O D E XX.

A D

ALEXANDRUM VIII.

Pontificem Maximum,

Dum Michaël Radziejovius Sacrae

Romanae Ecclesiae Cardinalis, Romae.

diutiùs moraretur.

S Atis, citatis quod tibi passibus

Progreſſus Agnus noſter; & Italas

Oſta-

Octave ALEXANDER per Alpes

Egit iter, propriæq; portans
 Submissa gentis vota genu Patri
 Flexit supremo, sat Lechicos ubi
 Subiecit orbes, & Ioannis
 Prociduo veneratus ostro;
 Iam mitte nostras delicias, neq;
 Per Vaticanos ulterius sine

Hinc inde circumire colles,
 Sarmaticæ reducem Coronæ
 Da magne Pastor. Si dominâ placet
 In Urbe tantum, per juga montium
 Saltusq; pasci, patriosq;

Lechiadum minus ambit amnes;
 Iam grande crimen, jam Lechico nisi
 Fomes dolori, cum tamen omnium
 Huc vota conspirant, in ipsis

Vt Lechiæ spatietur aruis
 Innoſſa noſter. Non liquidi queunt
 Deeſſe fontes, non tenerum poteſt
 Deeſſe gramen, ipſa tellus

Et tiliam, & virides Polona
 Submittit herbas: ſe cytiſi, crocus
 Se ſternit ultro, ſe violæ, roſæ
 Pæſtiq; pandunt, vult & hyblas?
 Mellifluas erit inter hyblas.

Admitte votum, nec RADIOVIUM

LYRICORUM LIBER I.

41

Moreris ultra, fidus Epheſtio
 Dignas Alexandro notavit,
 Nec poterit reticere dotes.
 Iam fama noſtris advena finibus,
 Vt ante quicquid, quicquid & haec tenus
 O! Magne Alexander laboras,
 Grandiloquo manifeſtat ore.
 Ex Innocenti funere pertulit
 Si Roma damnum, iam ſatis omnibus
 Nobiſq; conſtat, cuncta maſta
 Ottobonum reparâſſe Romæ.

O D E XXII.

A D

MICHAELEM RADZIEIOVIVM

Qui Romæ diutiùs ſubiſtens,

inde tædio Patria evocatur,

& latiffimè excipitur.

SI, vel hybèrni remorantur Eurî,

Vel nimis ſævæ retinèt pruina,

Cedimus fato, neq; deviantem

Cogimus Agnum.

Si nives obſtant, vel hyems ſeuere

Aſperat blandas glacialis undas,

Si pluit nimbis Aquilo, gravesq;

Decutit imbres,

Ce-

Cedimus fato, RADIOVIANUM
Vi nec urgenti revocamus Agnum,
Hæreat, nec se moveat rigentis

Tempore brumæ.

Ast hyems postquam posuit minaces
Et gelu stringens Boreas furores,
Verq; succedens pepulit malignam

Ætheris auram.

Nec tamen noster redit Agnus, imò
Vota suspensò reditu precesq;
Lechicas ludit, Dominâ morando

Hospes in Urbe.

Fata nil versùs querimur, sed ipsum
Questibus lentis laceramus Agnum,
Quid moras nectis? Patrio nec Agne

Sisteris Orbi?

Fama Te primis Iunij quadrigis
Sparsit è magnâ properâsse Româ,
Iunium præter Iulius flagrantès

Finijt æstus.

Quin, & Augusti seges inquietis
Fluctuans culmis alacri metentis
Decidit ferro, subiijtq; largo

Horrea fructu.

Nec redis noster tamen Agne, prime
Nec redis Princeps; geminat querelas

Ipsè.

LYRICORUM LIBER I.

43

Ipse September, quod es & nec istis

Agne calendis.

Sed quid humani poterunt labores?

Agnus ex ipso venit usq; cælo:

Supplicet cælo, reducem videre

Qui petit Agnum.

Misimus fursum pia vota, cælo

Supplices dextras dedimus; Deusq;

Audiit voces, cupidis petitem

Detulit Agnum.

Agnus est præsens; Lechico Ioannes

E Throno prodit, CASIMIRA Prolem

Obuiam ducit, reditumq; sani

Excipit Agni.

Gnesna lætatur, niveisq; sparsum

Lilijs confert iter, & Piarum

Vota procedunt, animi, manusq;

Læta Scholarum.

Cum suas sospes subit Agnus oras,

Vivat! & noster recreetur orbis,

Vivat, & mæsta sine nube lætos

Transigat annos.

Vivat! hoc tactæ sonuere chordæ;

Vivat! hoc blandæ strepuere Nymphæ;

Vivat! & nobis momoretur omni

Agnus in hora.

ODE

BENEDICTI à S. IOSEPH
ODE XXII.

A D
MICHAELEM
RADZIEIOVIVM
S. R. E. Cardinalem
*Dum accepto ad mensam ex postula
Romana nuncio de electo in Præpo-
situm Scholarum Piarum Gene-
ralem, Ioanne Francisco à S.
Petro, eius rei illico à mensa
sua inscias adhuc Scholas
Pias Polonas certio-
res reddidisset.*

MENSAS secundas Tu CALASANTIE
Et grata genti fercula porrigis,
Dum fronte uel blanda, vel illo
Lætum ubivis referente solem
Dignare vultu. Nil poteras tamen
Nil RADZIEIOVI Maxime lätius
Misisse, quàm postquam IOANNEM
Sic supero statuente cælo

Pro-

Pronisq; votis culmina nuncias
Inisse nostræ primæ Coloniz.

Id pulchrum & Electo, Tuæq;

Id facinus bonitatis ingens,

Dum Purpuratus significas Pater,

Quæ fausta nobis, quævè Pij Scholis

Optata pridem. Non frequenti

Regna aliàs populosa plebe

Rectore solùm, non diademata

Gaudent perito. cura minoribus

Est ista cymbis, si carinæ

Egregius moderator, & si

Is ductor adsit, magna biremium

Quem velle moles posset. Honos seu

Det magna seu minora sceptrâ,

Sæpe virum, solidosq; semper

Quærit lacertos. Relligio alterum

Quæcunq; regnum est: huic etiam sua

Sunt Sceptra Regno, quæ capacis

Mentis opem, validâq; poscunt

Manu teneri. Nil humiles iuvat

Regnare mentes. Quem sapientia

Vfusq; rerum, quem probatæ

Præficiunt documenta vitæ,

Hic ductor esto noster, hic erigat

In magna sumptos agmina Filios,

Hic CALASANTINOS paterno

Imperio foveat Nepotes.

ODE

O DE XXIII.

*Ad Serenissimam CASIMIRAM
 MARIAM Reginam Poloniae
 dum Serenissimo infanti suo mäter-
 no dolore pärentaret.*

PONE lugubres CASIMIRA planctus,
 PONE funestos CASIMIRA questus,
 Regiæ nec Te properata tangant
 Funera prolis.

Vixerat terris, sed eam coronat
 Mors palatinis inopina cælis,
 Non dedit tellus, aliam reponunt
 Astra coronam.

Solis & lunæ quoties peritus
 Spectat eclipsim, geminosq; cæli
 Esse non illâ, fuerant ut ante,
 Luce planetas.

Non statim prorsus timet, aut stupore
 Obriget tactus: bene quippe novit
 Claritas quod sit reditura fratri,
 Atq; sorori.

Sic in humanis aliquando rebus
 Fata si ludunt, brevibusq; noster
 Constat hic cursus, via donat amplum
 Altera campum.

LYRICORUM LIBER I.

46

Vita si præsens peperit dolorem,
At satis nullas dabit illa curas,
Ultrò pro nimbis paritura sudum
Ultrò serenum.

Regis es conjux CASIMIRA, nostri
Et throni Princeps, animum resume
Qui throno par sit, Lechicâq; dignam
Principe mentem.

Interim trini tibi vota Iulî
Suppleant, magnum reparentq; damnum,
Si quid Augustæ quereris dirempto
Stamine Pubis.

Ille te Ledâ meliore Castor,
Iste Latonâ meliore Apollo,
Ille te Nympha meliore partus
Crescit Achilles.

Sentiet Biston, patriasq; quondam
Flebit in natis rediisse vires,
Sentiet Seres, reducemq; credet
Luna IOANNEM.

At thronus promptis vocat ultrò sceptris,
Quem Patris virtus, parat obsequentis
Urna quem Lechi, parat ipse magni
Sanguinis ardor.

Nos Lechi Patrem Patriæ canemus,
Nos Lechi Matrem Patriæ canemus,
Ambo quod tantâ Lechicas beatis
Prole coronas.

ODE

ODE XXIV.

AD
CASIMIRUM
SZCZUKA

Abbatem Paradisiensem.

*Trium Polonia Regum favoribus
Illustrissimum.*

PArs magna cæli, Principū in terris favor,
 Prona Throni facies
 Favente lucens lumine.
 Nam fulminantes rarus hāud sensit Ioves,
 Terribilem pluviam
 Et torva vultūs nubila,
 Regumq; si sunt gratiæ, lentè satis
 Ad famulos veniunt,
 Sed de recessu cogitāt.
 Frequens in Aulis prædo, famæ mercibus
 Non vacuum aggrediens
 Tandemq; deturbans ratem.
 Accline cordis Regij rarò jubar,
 Diva potensq; Cypri,
 Vel fida lucent sydera.

For-

LYRICORUM LIBER I.

42

Fortuna nostri sola SZCZUCÆ, illum quia
De solijs placidus
Prospectat adstringitq; amor.
Dum Principū constans trium prensat favor,
Delitiasq; suas
Præsens fatetur Regia.

ODE XXV.

AD

STANISLAVM
SZCZUKA

Regni Poloniæ Referendarium,
Lublinensē, Varecensē, Vilkienensē
Gubernatorem.

ET Aula nostri non aliter patet,
Et cor IOANNIS, quàm cui Martia
Bellona, vel Pallas propinquum
Pandit iter: dominæq; prorsus
Arcentur omnes limine Curiaë,
Non erudit quos Helicon suâ
Latinus in schola, theatrum
Nec rigidus referavit Hæmus.
Dioptra quædam est, Regia Principum,
C Quæ

50 BENEDICTI à S. IOSEPH.

Quæ, quàm quid altum, latum, avidè notat,
Longèq; curiosa novit

Per vigiles penetrare crenas.

Vt quiscq; parvo iudicio valens

Inopsq; mentis, perspicuè statim

Dioptra distinguit, proculq;

A proprio jubet esse centro.

Si quæ Aula, nostri tunc subito videt

Censetq; Regis; nec lateri suo

Adsciscit, ut quis bucco tantum est,

E stolidi patriaq; blenni.

Et Phæbus, & Mars egregiam quibus

Instruxit amplè bellicus indolem,

Hos sumit Augustus, Polonæ

Hos adhibet Dominatus Aulæ.

Quàm verò apertis Te foribus Domus

Invieta, pandis quàm capit atrijs

Te SZCZUKA STANISLAE! prono

Quàm Solium recipit favore!

Dum utroq; Cæsar nobilis, hâud rudem

Seu docta Pallas porrigit ægidem,

Bellona sêu ad arma ducit,

Ferri aciem ingenijq; promptè

Monstras eandem. Sunt, quibus inclyta

Crescit per unas gloria literas,

Et bella non nôrunt, Quirini

Non galeas clypeosq; Martis.

Ple-

LYRICORUM LIBER I.

SI

Plerisq; contra dextera Norico
 Assveta ferro, dum calamus tenet,
 Ignara, quid scribat, videtq;
 Longè aliud calamus, gravemq;
 Tractare sicam. Tu gemino trahis
 Ex amne famam, Sarmatici cui
 Tàm castra, quàm conclave Regis
 Non sterilem peperere laudem.
 Vienna vidit, (subsidiaria
 Cui ex IOANNIS pene salus manu)
 Ut ense, sub ductore tanto,
 Ut validâ metuendus hasta
 Infesta Lunæ cornua Thraciæ
 Haustoq; plenum sanguine Bosporum
 Adversus ivisti, Lechiq;
 Quò intonuit clypeus Tonantis,
 Tu signa tanti prima sequens Ducis
 Nunquàm potentem non penes Herculem.
 Hinc ille bellicæ decorus
 Laudis amor, proprijs tenendam
 Svasit cohortem sumptibus; hinc manus
 In Martiales prodiga spiritus,
 Hinc sermo nullus, quo rigentem
 Non memores ubicunq; Martem.
 Conclave magni Principis alterum
 Tibi theatrum: quod calamus Tuus,
 Quod penna scribit, quod venusto

52 BENEDICTI à S. IOSEPH

Eloquitur Tua lingua cultu,
 Vulgare nil est, iudicio Throni
 Semperq; magnum. Non aliter loqui
 Beata vellet Svada, posset
 Non aliam tenuisse pennam
 Athlante natus. Gratia pulchrius
 Non dixit unquam; non tripodis fuit
 Oraculorumvè in loquendo
 Nobilior meliorq; gustus.
 Et id IOANNIS cor Lechici rapit,
 Id in Ministro suspicit intimo
 Monarcha magnus, par utrinq;
 Quod gladio calamoq; grande
 Nomen mereris. Nil melius potes
 Gratumq; nostro reddere Principi,
 Quàm dum eruditore penna,
 Et pugili famularis ense.

ODE XXVI.

*Optima imperandi ars, benevo-
 lentia.*

Non si flammivomis tonet
 Iratus nimum Iupiter ignibus,
 Cyclopumvè vocet manus,
 Et formet Siculis fulmina malleis,
 Non si nimbivomis rigor

Effun-

Effundat pluvios nubibus Africos,
 Humanos animos ita ,
 Ac per se ingenuam commovet indolem,
 Ut lentus moniti modus,
 Et sermo gravium nescius imbrium.
 Est popismus equo fatis,
 Et non immodici verbera stipitis.
 Frangi quid teneris iuvat ,
 Cum flecti poterunt frondibus arbores.
 Non incussa necessitas ,
 Sed vultus facilis blandaq; comitas
 Affectus hominum tenet,
 Et fidi subicit legibus imperi.
 Quò plus per mare cærum
 Atrocis regimen sæviat Æoli,
 Ventorumq; phalanx agat
 Per sylvas tumido stridula spiritu;
 Hòc murmur nemorum magis
 Increbrescit adhuc , & resonantia
 Miscentur prope littora,
 Auditur resonis montibus & fragor,
 Pontiç incipiunt freta
 Impendente Noto mota tumescere.
 Tranquillet faciem Æolus ,
 Et cunctus pelagi disperijt fragor.
 It prorsus placidum mare,
 Ac gaudent hilari littora murmure.

Acclines Zephiro levi
 Sylva, quæ validis resisterant Notis.
 Unus Deucalio fuit,
 Qui, post se varios dum lapides iacit,
 Humanum genus excitat:
 Una & Pyrrha fuit, quæ reparabilem
 Mundum experta. Modò unica
 Et saxa, & lapides si iacis asperos,
 Auges duritiem, & nova
 Humano cumulas marmora pectori.
 Subjectum nisi mollibus
 Flectas, ad rigidas obriguit minas.

ODE XXVII.

*Putare se aliquid, vanus pregnan-
 tis superbia tumor.*

Falsus, an verus volat iste rumor?
 Esse equas amplis aliquas Iberis,
 Ex Favoni quæ gravidum reportant
 Flamine ventrem.
 Concipit simplex animal, graviq;
 Sperat immensum de utero caballum;
 Hora cum partus venit, ecce nullum est
 Cernere partum.
 Mobili tantum tumuisse venter
 Visus è vento, sobolisq; sola
 Spes geri & ferri poterat, sed omni-
 Evanida fatu.

Sic

LYRICORUM LIBER I.

55

Sic quibus multo tumefacta sensu
Fama blanditur, propriumq; lambunt
Qui nimis nomen, referunt inanis
Pignora plausus.
Serium nunquam pariunt, nihilq;
Grande producunt, tumidis subinde
Utrius tantum similes, leviq;
Undiq; bullæ.

ODE XXVIII.

*Peregrinatio bonæ indolis hominibus
necessaria.*

Vix vera virtus ducere nobilem
Potest sub uno sydere spiritum;
Pro more cælorum, supremus
Continuo quibus ire motu
Præscribit ordo. Crescit amænior
Et planta longè latiùs è solo
Translata natali; inq; putrem
Fons etiam liquidus paludem
Abit, si eodem clauditur ostio,
Quod primus ortus contulit. Indoles
Et magna si domi resistit,
Fertilibus sterilefcit annis.

O D E XXIX.

A D

LUDOVICUM PLACENTINŭ

Aulæ se accommodantem.

R Oburnè triplex , aût adamantinum
 Æs ponè pectus , saxavè rupibus
 Decisa gestas ? qui minaci

Das fragilem pelago carinam
 Tumentis Aulæ. Marmore ductiles
 Gerisnè venas Deucalio ? trucem

Dum curris in pontum , protervis

Vela parans laceranda Cauris.
 Immitis eheu ! intolerabiles
 Fert Aula Phocas : torva licentia

Quos inde cingit, inde durus

Æoliæ comitatus Aulæ.

Tùm dira Cyclas, tum rabies Noti,
 Hyasq; tristis, Caspia tum cohors,

Euriq;, quos vix irretorta
 Aspicias subeasq; fronte.

Tu tanta plenis ostia carbasis
 Subire tentas unus ? & aulico

Securus in freto quietum

Esse putas Ludovice portum?

BENE-

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

L Y R I C O R U M

LIBER SECUNDUS.

O D E I.

Rumor Viennam Turcici apparatus monet.

V T cunq; nomen garruli Rumor gerat,
 Et falsa veris misceat;
 At vix iocandi tempus est, aut fabulæ,
 Dum ferium terret malum.
 Funesta tristis nuncius porto nova,
 Ingratus hospes auribus.
 Crudele bellum Mars Othomanus parat,
 Tibiq; maximè Austria.
 Vulcanus & horrenda Cyclopum manus
 Incude fudat in sua.
 Iam stridet æs in igneo tinctum lacu,
 Cedunt in enses vomeres.

C 5

Ge-

78 BENEDICTI à S. IOSEPH.
Genusq; quodvis destinatur falcium
In cuspides & lanceas.
Quidquid nitrati pul. eris, vel sulphuris;
In bellicas it machinas,
Tuo Vienna sed malo. Thracem time;
Non vana cudit fulmina.

O D E II.

*Obsessa Vienna auxilium 10 ANNIS
III. Poloniarum Regis implorat.*

Non levis rumor, sed & ipsa tandem
Signa commoti monuere Martis,
Ut propinquanti validis resistam
Viribus hosti.

Thracicus ranci canor instat æris,
Et tremendarum sonitus tubarum,
Sæva declarant Dolopes paventi
Bella Viennæ.

Una nec tantum legio, nec unus
Hostis armatas cumulat phalanges,
Hæmus ac Ædon furit, & cruenta
Induit arma.

Medus haud dormit; quatit acer agros
Ungulâ Biston, manicas minatur
Ferreas Seres, tumidus timorem
Indit Araxes.

Urbs

Urbs, quid in tantis faciam periculis?
Cum volat plumbum, reboantq; diro
Machinae rictu, pluuiusq; sævit
Pulveris imber.

Viribus niti proprijs, & uni
Arduum sanè resilire Thraci,
Quid? tot & tantæ sonuere postquam
Classica gentes?

Pressa suspiro auxilium Vienna,
Imperi nec sat numerare robur:
Ni manus fortis iuvet, imminentem
Horreo cladem.

Lechici ni me tegat umbo SCUTI,
In dies grandem timeo ruinam,
Hên! coronatæ properate tandem
Tegmina Parmæ.

Pulcher ad laudem stimulus, futuræ
Uberes campi segetesq; Famæ,
Austriæ pulchrûm sociam petenti
Tendere dextram.

Me iuvat quisquis, sibi servit; omnem
Nam salus multis mea dat salutem;
Regna, si labor, reputent eosdem
Proxima lapsus.

Austriæ nidus ruit, & propinqua
Horreant urbes; draco quærit offam;
Me voret tantum prius ille, totum
Devorat orbem. Heu!

60 BENEDICTI à S. IOSEPH
Heu ! veni SCUTUM , Tibi fata summam
Destinant laudem , quia grande fies
Sic fatifcenti columen , salusq;
Prima Viennæ.

SERENISSIMVS
IOANNES III.
Cum Polono Exercitu
ad Viennam.

ODE III.

REx magne, finem non facimus Tuis
Ullum triumphis. Sit Lechico licet
Laus magna nomini priores ,
Ad Chocimum revocâsse palmas,
Et sub Comarno vel Niemierovia
Tanquàm trifulco fulmine , Regio
Mugisse SCUTO ; sit potente
In Scythicas tonuisse Parmâ
Laus summa turmas, frænaq; sæpius
Dedisse crudo fortia Bosphoro;
Sit Martiali famâ ad ipsos
Sarmaticum retulisse nomen.
Illustre cælos ; ulterius tamen.

Le

Levandus umbo , castraq; Martiæ
 Movenda Bellonæ; per unos
 Sarmatiæ Tibi meta clivos
 Est parva: strictum non amat angulum
 Immenſa virtus ; & Macedo ſuæ
 Non immemor palmæ , vel extra
 Pellam alios ſibi quærit orbes.
 Vienna poſcit ſubſidiariam
 Obſeſſa dextram : pulchrûm adeo Tibi ,
 Res Chriſtianas , & Viennam
 A tragico relevare caſu.
 Ad arma ſævus Thrax Arabes trahit,
 Multamq; ſecum commovet Aſiam ;
 Mæotis, Ædon, ac Araxes
 Threijcio ſociantur Hæmo.
 Sævitur nitratus pulvis , & alitis
 Procella plumbi , deq; globis fragor
 Incendiarijs reſurgens
 Flammivomam prope reddit Æthnam,
 Opusq; Mavors urget , & acribus
 Infeſtat urbis mœnia machinis,
 Ut penè deſperans Vienna,
 Nil aliud, niſi terminalem
 Sui ruinam reſpiciat , novo
 Urbisq; preſſæ tacta periculo
 Fortuna deſperando penè
 A trepidis agitet reſeſſum

Pet.

Percussa muris. I, trepidantibus
 Succurre rebus: Lechica post suum
 Ibit Monarcham fortitudo,
 Et patrijs animosa Thracem
 Depellet hastis. Iam video novas
 Cælum vel ipsumnectere laureas;
 Vel ipsa destinare pulchras
 Iam video Tibi Fata palmas.
 Ivit Polonus Mars Othomanicos
 Adversus ignes, ivit & ultimos
 Casus revolventi Viennæ
 Indubiam peperit salutem.
 Confusa caput plangere Taurica,
 Dum Scuta sensit, dum galeas, gravis:
 Roburq; ferri: Christianus
 Ast hilares ubivis triumphos
 Indixit orbis: Famaq; posteris
 Sumpsit canendam temporibus diem.
 Quâ noster obsessæ Viennæ
 Auxilium tulerit IOANNES.

O D E IV.

A D

STANISLAVM IABLONOVIVM

Castellanum Cracoviensem

Supremû Exercituû Ducem.

Hic verò Lecho te speciosius

Ima

LYRICORUM LIBER II.

63

Impende Marti Pegase, supplicem

Hic verò sepiam modesto

Flecte genu, veniamq; nostræ

Precare Musæ, quod temeraria

Fortasse buxo dicat, ab æneis

Dicenda quæ tubis, vel ipsis

Sint satius celebranda conchis.

Adhuc per urbes, per gelidas adhuc

Vocalis errat Fama Propontides,

Et lora torquet, & quadrigas

Urget equis, Tyriosq; comptè

Induta cinctus, & lituo, & tubis,

Et excitatis affonat æribus,

Per regna, per gentes, per orbem,

Quavè suas monet Auster alas,

Sonat per Hebros, & super inviam

Egressa Thulen, per Rhodopen canit.

Lunas, IABLONOVÎ vibrato

Odrysias cecidisse ferro.

At verò tabo Bistone pallidus

Despumat Ister, Threijcio Tyras

At verò decolor cruore

Horret adhuc, Lechidûmq; grandes

Pavescit iras, quas Othomanicus

Accendit hostis, dum Lechici calens

Amore regni, CAMENECAS

Podoliæ violente ferro.

Inva-

Invadit arces , turpeq; liberis
 Fœdus Polonis imperat , & graves
 Minatur exitus, Hydaspæ
 Vendibilem faciendo pacem.
 Ergò farissis , ergo mucronibus
 Aptatur incus , undiq; , & undiq;
 Thoracas, umbones, & enses
 Et rigidas crepitare parmas
 Gradivus urget. Qualiter igneæ
 Sudavit Æthnæ follis , in æmulos
 Dum bella Troianos, Achilles ,
 Vel Danaus repararet Ajax.
 Et iam canoro classica murmure
 Iussère pugnas : ivimus , ivimus
 In arma , certatumq; nostris
 Pectoribus , quoties paternus
 Vocaret ardor : nec tamen hostium
 Frigebat æstus, quem furor, & fitis
 Immensa sanguinum nefando
 Ire iubet super arma nisu.
 Credetnè victum posteritas Getam?
 Et Tauricani cornua Bosphori
 Depressa Mavorti Polono
 Ad dominas iacuisse plantas?
 Credetnè Seren in lachrymabiles
 Ivisse questus ? & Cilicum truces
 Cessisse peltas , à Ducalis

Oppositu graviore dextræ.
 Io ! minaci barbaries gemit
 Sopita iam ferro. Io ! supercilij
 Minor, triumphalem Gelonus
 Sarmatiæ veneratur orbem.
 Dum SCUTA primò ferrea prævius
 Educit ardor Regis, & auream
 Valere tantisper coronam
 Præcipiens, galeat virilem
 In bella frontem; Sceptraq; Martiam
 Commutat in clavam, & Mareoticas
 Cædes redorsurus, cruenta
 Seposito capit arma pomo.
 Tanquam Coronæ prodroma pulchrius
 Laurus præisset; tanquam ebur atrijs
 Non ritè regnet, proq; cultis
 Castra magis teneantur aulis;
 Et rubra fuso sanguine Purpura
 Non Iaspis ornet. Ponè statim tuus
 Se fudit ardor IABLONOVİ,
 Ponè Tui documenta ferri.
 Ut iuncta SCUTO dextera Thracicas
 Elisit Hydras, utq; Borystheni
 Servo Ukrainensem recludis
 Ense Barum, gelidæq; nimbo
 Regnante brumæ non sterili manu
 Pavolocenses nectis adoras,

Et

Et Thraca, Bistonemq; Passam
 A Patrijs metuendus arvis
 Exesse mandas; pensaq; barbaro
 Ferenda Bello, sanguine profluo-
 Persolvís, in fuso cruore

Aurissuum numerans Hydaspem.
 Quò pulchra SCUTUM concitat additis
 Bellona flammis, ut vel aeneos

A Marte nitrato fragores,
 Sulphureo tonitruq; factos
 Fundat, volanti Mulcibero, focos;
 Vel ipsa fractis aggeribus cavæ
 In ima fossæ eat, cavernis

Clam pluvias iaciendo flammæ;
 Vel in potenti milite bellicum
 Alat furorem, nec nisi nobiles
 Assignet in censum triumphos
 Barbaricis genitos ruinis.

Quò fama SCUTI magnanimis volat
 Prognata gestis; & Tu eò alacribus

O Magne STANISLAE pennis
 Approperas, decorisq; vicino-
 -Ornare penso: (nec socium fugit
 In laude Princeps, cum neq; Theseus
 Deturpat Alcidem; ex eodem
 Si geminis fluit amne fama.)

Tu penna Pyrrhi, Tu manus Herculis

Secunda nostri : carus Ephestio
 Tu magno Alexandro , Polono
 Tu socijs Mucianus armis
 Vespasiano. Quod refugis minor
 Recedit undis Bosphorus, arcubus
 Quod Parthus haud instat , nec atris
 Urget Eos violenta signis:
 Bellona sævam quòd gravis haëtenus
 Removit hastam , laurigeras ferat
 Quod Mars paludatus secures,
 Proq; sago trabeam potenti
 Aptet lacerto : vinctus atrocibus
 Post terga nodis, quod rabidam furor
 Componat iram, Fas amænum, &
 Cana Fides, quod amica , lætis
 Se fundat agris ; per Lechicas salus
 Quod erret oras ; per iuga , per domos
 Pax quòd triumphalis serenis
 Circumeat speciosa bigis ;
 Ut prima SCUTI gloria , sic Tui est
 Secunda ferri. Se famulus Tibi
 Subdit Borysthenes, minorq;
 Thrax positus veneratur armis.
 Sed quò futuris carmina sæculis
 Dicenda narro ? quò melioribus
 Canenda Vatribus , minori
 Gesta cano graviora plectro?

Abfi-

Abfiste plectrum ! non levibus lyris
 Res tanta , non plectro indiget ; indiget
 Res Marte non Phæbo : repone
 Sollicitas mea Musa chordas.

O D E V.

A D

IOANNEM MALACHOVIVM

Culmensẽm tunc ,
 nunc Cracoviẽsem Episcopum.

IO Quirites ! iam MALACHOVIO
 Fortuna nexu Sarmaticos parat
 Vincire Culmos ; iam iacentes
 Frugiferos segetem per agros
 Stringens acervat Fascia. Protinùs
 Et pulchra Virtus & nova Gloria
 Portent in horreum , & repostis
 Affiliant hilares manùplis.
 Fæcunda messis , cûi similem neq̃
 Campana tellus protulerat , solum
 Non Catanensẽ , non beata
 Dat Siculæ quoq̃ gleba terræ.

ODE

ODE VI.

*Dominantibus, virgâ sic utendum,
ut Iupiter fulmine.*

EST tridens latas Domino per undas,
Arcus intonso nitidusq; Phæbo,
Aureum scutum, rutilansq; doctæ
Hasta Minervæ.

Ut suo quivis agitur furore,
Vindicat raptis violenter armis,
Phæbus inflatam Nioben, superbam
Pallas Arachnen.

Igneum dextrâ quoties supremi
E manu fulmen iacitur Tonantis,
Incutit sanè metum, & universum
Territat orbem.

Non tamen summam ferit ad ruinam,
Spargit at latum potius pavorem,
Quàm ut minabundè velit ultrò cunctas
Tollere gentes,

Ah! si & humani similem studerent
Principum fasces retinere virgam,
Pænæ ut ad paucos veniant, in omnes
Gratia cives.

ODE VII.

ODE VII.

*Ad honores lentè & per labores
ascendendum .*

Nemo festino nimios honores
Ambiat cursu , properisq; nemo
Gloriæ votis inhiet superbos
Tollere fasces.

Tutior lentè veniens potestas,
Quæq; paulatim graditur ; volatu
Confici nescit , neq; fessa fractos
Obruit artus.

Evolant pulli volucrum , citisq;
Se vibrant alis , simul aura plumatam-
Evocat gentem , tremulis anhelant
Pergere pennis :

Cauta sed mater comitatur , & ne
Longiùs stultæ volitent , iuventam
Alitem sistit , nimiumq; promptas
Temperat alas.

Machinæ belli graviter moventur ;
Non statim summum venit ad cacumen
Quercus , aut ilex ; citiùs palustris
Crescit arundò.

Ista sed paucis superextat horis,
Vixq; succrevit , patitur furentem

LYRICORUM LIBER II.

71

Sæpius falcem, stipulamq; sicco
Se exhibet igni.

Quercus in longum remanebit ævum,
Et licet multis adolescat annis,
Firma stat semper, superatq; celsas
Vertice sylvas.

Firmiùs stamus, quoties honesti
Nitimur fulcro; properata nunquam
Consultat tutè ambitio, suaq;
Deperit æstu.

Dignitas arcet sedet omnis arce,
Et procelloso manet in profundo.
Ut Tyrum Pellæ iuvenis gregatim
Nennisi lætis

Impetit saxis, lapidumq; crebras
Admovet moles, operiq; sese
Strenuo accingens toties adortam
Accipit urbem:

Culminum sic qui cupit altiores
Ingredi fervens apices, per ipsas
Ambulet cautes, & acuta denso
Obvia sente.

Aurèam vix nunc pecudem potentes
Vel Tagi gemmam capiunt Olynthi,
Per cavas rupes eat, & potentem
Stringet Olynthum.

Herculi non sat numerare celsum

Ex

Ex Avis patrem ; Iovis ille quamvis
Filius, magno nisi parta scandit

Astra labore.

Vix honor tolli poterit , madenti
Ni simul sudor comitetur ore ,
Ut quis in summum veniat , peracre
Sumat acetum.

Annibal duras ita fregit Alpes ,
Et se ad excelsam stitit usq; Romam :
Per stylos , enses , chalybes , coruscum
Quæritur aurum.

Obviam panis honor exit ulnis ,
Sed petit curas, meritumq; poscit ,
Nec tamen blennos recipit, sed aptam
Undiq; mentem.

ODE VIII.

*Non magni sunt æstimanda, quæ
Fortuna ignavis dare solet.*

QVod non Assyrius magnificam tibi
Infestet tunicam vermîs , ianthina
Insignesq; lacertos

Quod non purpura vestiat:

Quod non ad domini servitium frequens
Nutantis maneat iussa, quod aureo

Ostro

LYRICORUM LIBER II.

73

Ostro, & divite Gangis
 Gemmâ non niteat domus;
 Audes sollicitis carpere questibus
 Fata, ipsosq; Deos, ac si adeò tuo
 Manceps debeat esse
 Omnis prosperitas iugo.
 Nescis? vel stolidis ingenuam quoq;
 Fortunam famulam, quod vel honoribus
 Prævum deniq; crimen,
 Et summum imperitet scelus.
 Quos fortuna fovet, largaq; divitis
 Circumdant penoris copia, per nefas
 Ad tantam penetrârunt
 Multi sæpè opulentiam.
 Sunt æterna licet, non tamen omnibus
 Sunt exempta malis: scena suos ibi
 Ludos semper habet; nec
 Lunæ deliquium deest.
 Ignavas pecudes immeritæ quoq;
 Exornant trabeæ; prodit agrestibus
 Ex campis aries, &
 Alto Zodiaco præest.
 Spes Matris fuerat, spes fuerat Patris,
 Et consanguineæ spes fuerat domûs
 Nonacrina puella
 Diro nata Lycaone.
 Portabat pharetram, læve manu simul
 D Ten-

Tendebat iaculum , tergemina comes

Dianæ , & sociarum

Ingens gloria Virginum.

Non respexit honor , non micuit favens

Fortunæ facies ; sat Scythicæ fuit

Dianæ comitatus ,

Nasci & Rege parente.

At postquam vetiti conscia criminis

Urfa ex eximia virgine prodiens

Uncos crevit in ungves

Villis horrida fortibus ;

Tunc Divis placuit , tunc per inania

Ventorum rapitur , fitq; de adultera

Sidus nobile , Iuno

Et non vindicat invida.

Qui vix serpat humi , sæpius ad novos

Excurrit titulos , inq; suæ sinu

Fortunæ cubat , amplis

Ponens iura colonijs.

Vix virtus aliquem vera curulibus

Admovit ; sceleri summus apex patet :

Sæpè ignobile germen

Ad magnos penetrat gradus.

Claram non Atavis commemores domum ,

Nec stirpem tenebris indoleas premi ,

Tum quod Stemmatis hæres

Obscuris latites locis ;

Tum

Tum quod te tumido despiciant situ,

Qui quandoq; tuis servierant Avis,

Et plebsilla gregalis

Sublimi eniteat tholo.

Indigna est animo cura, superfluous

Ac mentis gemitus, velle regentibus

Obniti Superis, vel

Fatorum premere ordinem.

Non est hîc, nec erat perpetuum bonum

Æternare potens, nulla fuit nec est

Tam constans facies, ut

Rugis non careat suis.

In sylvis putidam conspicias arborem,

Hæc olim vixit: celsicomo tumet

Grandis vertice pinus;

Pinus virga itidem fuit.

Et qui pastor erat, posteritas Remi

Plures nacta Duces, quam potuit greges

Pastoris baculus, vel

Pauper pascere perula.

Quis non de miseris exul erat Scythis?

Hoc tam vile genus non Asiæ nisi,

Europæq; diremptæ,

Sed multæ imperat Africæ.

Quæ florent hodie, cras malè marcidæ

Calcantur violæ. Frigidior metet

Autumnus, quod & æstas

Vastis præparat horreis.

Quid mentem crucias ? si quod heri dedit,
Aufert hora hodie ; quæ dedit , abstulit.

Si fies , non pietas, sed
Stultus eor lacerat dolor.

ODE IX.

A D

IOANNEM SBĄSKI

Episcopum Varmiensem ;

Dum Romænæ accingeretur Legationi,
ad Innocentium XI.

ERgò beatas ad Latij domos
Legatus ibis ? Sarmaticæ tibi
Sic votâ decrevêre gentis,
Sic Lechico placuit Ioanni.
I! nil moramur, Te cupidus Tibris
Expectat undis, qui , placidæ mihi
Ut nuper exscripsêre Nymphæ ,
Ter liquidas agitare ripas,
Ter se quieti margine dicitur
Movere rivi. Sacra palatia
Sedis Vaticanæ disertum
E Lechicis habitura regnis

Spe-

LYRICORUM LIBER II.

27

Sperant Cineam. Te iuga collium

Remiq; tellus, Te Capitolij

Arces adorabunt, Tuâq;

Tota fremet propè Roma pompâ.

I! & Innocentî culmina Fasciâ

Accede avitâ, Laomedontia

Locuta sic est svada quondam,

Pensilibus redimita vittis.

ODE X.

A D

STANISLAUM SZCZUKA

Regni Poloniæ Referendarium

Natalis SZCZUKOVIORUM splen-

dor ab ipsis Romanis Lucijs

originem suam ducens.

Q Vis LUCIORUM nescit imagines,

Priscasq; ceras? quivè adeo rei

Ignarus ac expers Quirinæ, ut

Romuleam neq; noscat urbem,

Nec quid Quirites, quid Capitolium,

Quid Martis olim campus, & inclyta

Ulla illa Libertas, fuissent,

D 3

Quo-

Quovè dein fabricata tanta
 Auctore moles, calleat? Aut rudes
 Aut in Latinis historijs parùm
 Sumus periti, COLLATINUM
 Et dominis graviter superbis
 Si infesta BRUTUM nomina non satis
 Hucusq; scimus. Qui Livium legit,
 Is LUCIOS discet fuisse,
 Nec modicam peperisse pressæ
 Romæ salutem, nubere barbaræ
 Fastus parabat quando libidini,
 Tandemq; pulsus Consulares
 Ingemuit placuisse virgas.
 Ivit secundis ivit Ethesijs
 Tunc Roma felix! & LUCIIS Honor
 Servivit, excelsas curules
 Pro solito statuens tributo.
 Dinq; dignam prosperitas Domum
 Beata fovit, divitias, opes,
 Et ferre quæ Fortuna novit
 In meritum numerando censum.
 Sed ut Coronæ & Regna suos habent,
 Patiç debent maxima limites,
 Dum creverint, sistunt, coacta
 Aut misero retroire cursu,
 Aut de priori culmine flebilem
 Subire casum: nullaç prosperis

Perennitas concessa rebus,
 Imperiis tacito subinde
 Instante fato ; sic etiam potens
 Illa illa cæpit Roma senescere,
 Luxuq; marcens ad ruinam
 Continuis properare rixis.
 Nam Barbarorum Romuleam furoꝝ
 Adversus urbem, nam rabies truci
 Armata bellorum tumultu
 Intonuit, variaq; signa
 Movêre gentes ; mota fragoribus
 Ut Roma tantis ingemeret, gravem
 Belliq; civilis procellam
 Nobilitas fugiens, paternis
 Expulsa sedem quæreret ædibus.
 Quas cuiq; virtus, propitij seu
 Dedêre venti, mansit istis
 Ausonius decor ille terris.
 Prono sed Albis flumine defluens,
 Frugisq; tellus & pecudum ferax
 Electa LUCIIS, Boemæ
 Fertilitas sapuitq; glebæ.
 Hinc præter illos, quos habuit Domus
 Avita colles, Rastrum etiam additum, ut
 RASTELLINI à Rastro, à recenti
 Hospitio legerentur HOSTI.
 Ignava sed pax non placuit diu

EO BENEDICTI à S. IOSEPH

Desesq; magnis mentibus otium :

Ad arma quos natura format ,

Frustra auidi retinentur ignes.

Ingens ut ille à Balthide spumeum

Ad usq; Volgam, Istrumq; volubilem

Victor Ladislaus , vocatus

Ad Lechici diadema regni,

Excelsæ ut insunt Regibus indoles,

Nec se quietis marginibus tenent,

Primum coronatæ laborem

Bella subit generosa frontis ,

Promptosq; secum deligit HOSTIOS,

Inde illa nostræ gloria Patriæ

Effecit Hostios fidelem

In Lechia statuisset sedem.

Ac ut Boemus pro LUCIIS suos

Sermo vocari fecerat Hostios ;

Nativæ sive & lingua nobis

Patritium revocando Rastrum

Dixit GRABITAS. Hinc Lucius fuit

Quicumq; , rursus Sarmatico SZCZUKA

Dictus vocabulo, hinc frequentes

SZCZUKOVIIIS LUCIIS libelli.

Nec una solum Russia nobili

Tellusq; culta est Littava sanguini ,

Sed Vissa ubi currens propinquas

Irriguo fovet amne villas,

Hic

LYRICORUM LIBER II.

81

Hic lecta multis SZCZUKOVIIS quies,

Hic vineta pulchris fœderibus Domus,

Hic magnus Abbas CASIMIRUS

Conspicuo renitescit ortu.

At lacte puro, & Cecropio quibus

Arrisit olim nectare Russia,

Quibusq; Principum decori

Per thalamos placuere nexus,

His Tu vetustæ stemmata gloriæ,

His plena debes atria imaginum

O Magne STANISLAE! primas

His Abavis Proavisq; cunas.

Pulchrum, decoris, pulchrum adeo Domus

Ardere ceris, nilq; superstitem

Illustrius monstrat nepotem,

Quam patrijs radiare signis.

Sed is superbam iactet originem,

Qui parvus ex se: non eget atrijs,

Cui ipsa virtus pro theatro,

Non inopes animiq; dotes.

Et hoc aviti Tu sine sanguinis

Illustris ortu, RASTRO etiam sine

Et absq; collibus STANISLAE-

-Eximius potes esse SZCZUKA.

ODE XI.

Desunt inopia multa, avaritiæ

omnia,

De-

DEsunt multa inopi, omnia
 Sed defunt cupido. Quò quis avarior,
 Hòc plus semper eget: miser
 Inter divitias, inter opes inops:
 Ut quondam Berecynthus
 Heros, qui Phrygiæ præfuerat plagæ,
 Esse aurum voluit, manu,
 Vel quidquid proprio corpore tangeret,
 Dant lautas famuli dapes,
 Admoto positæ dente nitent dapes.
 Poscit pocula cæcubi,
 Aurum est ex liquido fusile cæcubo.
 Hinc dives simul & miser,
 Serò quas petijt, damnat opes; fameni
 Ingens copia non levat,
 Et guttur nimia exurit à siti.
 Nil est unquam avido satis,
 Non Tartessiacis hunc saties Tagis:
 Hermos hauriat, & rubri
 Pactoli latices, maior in arido
 Regnat gutture siccitas,
 Et maior misero pectore anhelitus.
 Tam crudelis opum furor,
 Nummi ut crescat amor, sola pecunia
 Quantum crescit; & haud priùs
 Humanam fugiunt vota cupidinem,
 Quàm vita. Est adeo vorax

Nemo, quem positi non superet cibi
 Tandem copia multiplex;
 At solum cupidum vox fugit hæc, SATIS.
 Novit magna fames modum.
 Non nôrunt avidi, nescit avarities-
 -Vasto similis mari,
 In quod quò fluidis plura ruunt aquis
 Magnorum ostia fluminum,
 Hòc plures rapidum poscit aquas mare.

ODE XI.

A D

ANDREAM
 SANTACRUCIVM
 Legatum Apostolicum in
 Polonia.

Non signa Martis, non Aquilas, vetus
 Quas Roma quòndam prætulit, Africos
 Non nos secuturi Leones,
 Sed potius veneranda Sanctæ
 Trophæa cuncti deligimus Crucis.
 Tu SANTACRUCI Dux eris, & novæ
 Præbis insignis per omnem
 Ds

Mi-

Militiæ Polemarchus orbem.
 Mentem nē ludit palpebra ? Principum
 Vel specto fasces , vel diademata
 Regumq; Cesarumq; , portas
 Vel Parijs solidas columnis ?
 Palmare signum Crux ubivis : cui
 Tum regna flectunt prociduos pedes ,
 Tum summa sternitur potestas
 A dominis quoq; fulta sceptris.
 Quid SANTACRUCI ? quid ? quoties Tuæ
 Vel curiosi respicimus Domus
 Insigne ? vel quantum Paternæ
 Te faciant renitere ceræ ?
 Ut ut lacunar præcipuo undiq;
 Coruscet auro , vel bifores ut ut
 Ubiq; ab argenti probentur
 Luminibus radiare valvæ ,
 Luxuq; demū splendida regio,
 Et gaza ab intrā Perside fulgeat
 Domus , locupletesq; monstret
 Dives opum paries penates ;
 Præ sanctiori nil tamen est Cruce :
 Fortuna quam vix vidit , & inclyta
 Virtus , triumphis destinatum
 Credidit & tenuit trophæum.
 Hinc Mars paternâ de Rhodope , lare
 Hinc Phæbus exit de Clario , suam

Delonq̃ deserit , nec arcu ,
Nec levibus recreatus hastis.
Hinc quidquid Hæmus, quidquid amænior
Parnassus olim detinuit , Tuâ
Id exstat in Domo, simul SAN-
TACRUCIAM cumulatq̃ gentem.
Hinc illa laurum fertilitas , feges
Hinc illa palmarum , gladios ubi
Pennamq̃ Majores secuti
Egregiæ studuere laudi.
Videt penates , plena & imaginum
Honor coruscans aspicit atria ,
Tholum triumphalemq̃ spectat ,
Conspicuâ subito phasello
Descendit , & quos in tenero sinu
Habere fasces, quas trabeas potest,
Promit , palatinosq̃ cinctus
Ac varias adicit curules ,
Tantum beata sub Cruce quatenus
Possit mereri : militiam neq̃
Poscit Camillorum , ultro vestris
Accumulans sua vota factis.
Et inde quod iam multoties Tuo
Se Cardinalis Purpura sanguini
Submisit ANDREA, Galerus
Quod toties rubuit , satelles
Id ipse semper fecit Honor , cui

Mens prima vel nunc, Te Lechicas adhuc

Quando Vaticanæ per oras

Magnus Apostolicæq; Sedis

Legatus & nomen geris, & grave

Pondus ministras, Purpureos brevi

Locare Patres inter, ipso

Id cupidè statuente cælo.

Credisne? dicam: quidquid Honor, Tua

Fortuna quidquid cogitat, impiger

Accede conviva, Innocenti

Non vacuis Tibi præparatur

Murex in ollis: ejus in effluo

Cruore virtus tingere Purpuram

It Cardinalem, prævijsq;

Pulcher Honor meritis minister,

Eviscerato pisce adamantinum

Io! ter Io! protrahit annulum,

Quo Roma Piscatore Petro

Et superi monimenta cæli

Obsignet & terræ: hunc Italo Tibi

Fortuna spondet fida Polycrati:

I! perq; Apenninos honorum

Scande gradus, placidæq; promissum-

-Haud temne Divæ. Nos, Tua dum venis

Sub signa virtus, dum Pietas novis

Adscripta castris, Fama pulchro

Dum obsequio memoranda certat

LYRICORUM LIBER II.

87

Servire, sese dum socium Tibi
 Candor fatetur, blandaq; comitas,
 Et ille sinceri propinquus
 Cordis amor, famulare nunquam
 Nomen recusamus: iuga montium
 Saltusq; manda, per cava rupium &
 Abrupta, non segnes Poloni
 Ibimus, inq; Pij manebunt
 Hæc vota tandem sæpè Scholis, quia
 Pleno petemus vivere fœdere,
 Tuoq; Dux præclare quâvis
 Imperio statuemur horâ.
 Tunc discet orbis, nos nihil ampliùs
 Quæsisse, tantum constet ut omnibus,
 Nos & sub Andreæ, sacro & SAN-
 TACRUCII meruisse Signo.

ODE XIII.

A D

IOANNEM FRANCISCVM

à S. Petro, Scholarum Piarum
 Præpositum Generalem.

Redisnè? Famæ prospiciens tuæ
 Quod septicollis Roma vel Aufone
 Im-

Implenda Tibri , Cœninenſis
Vel viridi ſatianda campo
Quandoq; terræ ? tam modico nequit
Romana virtus ſiſtere limite ;
Ultra Palatinum , Sabinas
Ultra etiam volat illa portas.
Nec hæret Albæ littoribus , prope
Vel ſi quid Albam eſt : non Gabiam fuit
Contenta debellâſſe gentem ,
Non Metium Metijq; ſedes.
Ultra Pyrenen , Hesperias quoq;
Quâ tangit undas ſol , nitido effluum
Auroq; poſt Tagum it, rebellem &
Imperio reſſe Britanni.
Hinc Scaldis ingens , & rigido ſatis
Rhenus fluento, qui ſobolem probat,
Ut caſta vel non caſta Mater
Hanc liquidis ſtatuiſſet undis.
Hinc qui profundum Danubium colunt ,
Novêre Daci , Nominis Itali
Porrecta quò Fama, utq; totum
Circumijt prope ſola mundum.
Et noſtra quamvis Auſonijs fuit
Tentata nunquam Sarmatis enſibus ,
Virtute at auditâ vetuſtam
Ultrò fuit venerata Romam.
Sicq; univerſim ſumpta vel ultimis

Si Roma reddi quæsiit axibus
 Illustris, ambivitq; nosci,
 Limitibus tamen illa nunquam
 Claudii paternis sustinuit: Tuæ
 O magne credis quid Capitolia
 FRANCISCÆ suffectura laudi?
 Quid Patriam meritis Mutinam?
 Si Roma nutrix Te fovet, & suis
 Perfundit undis si Tiberis, neq;
 Colles Apennini, Quirini
 Sufficiet neq; meta Circi.
 Orbem in theatrum postulat indoles
 Romana semper: non alio Itali
 Nascuntur euentu, quàm ut omnes
 Contribuant veniantq; gentes
 In iusta laudum præmia. Quod Iovi
 Est Creta, Delos quod vel Apollini,
 Hæmusq; Marti, hoc septicollis
 Roma Italis. Nisi Mars ab Hæmo
 Cretâq; prodit Iupiter, & nisi
 Est Phæbus à Delo; ex Itala quoq;
 Sic nobiles tellure tantùm
 Proveniunt venientq; mentes.
 At Creta magno ut non satis est Iovi,
 Phæboq; Delos, sæpius integram
 Discurrit hîc & hîc per orbem,
 In varijs positurus oris

Trophæa famæ : sic quoq; septiceps

Non Roma vobis sufficit, Itala

Non sufficit tellus: decorum,

Sarmatico quoq; si Trioni,

Si vestra Lecho nomina Carpatho,

Baltiç, pulchræ creditis integram

Laudisq; virtutumq; classẽ : &

Hic Helicon, sua non profanis

Hic penna factis : hic etiam indoles

Est illa nobis, progeniem quia

Amare Romuli, tributo

Nec meritæ spoliare palmæ

Studemus ullam. Tu resono quia

Es prima plectro materies, quia

Director es summus Piarum

Præpositusq; Pater Scholarum,

Audi, Polonas quod resonat dein

Io per urbes ! quodq; tui studens

Testudo promit, filialis

Et quod amor stimulante dicat

Subinde Phæbo. De cerebro Iovis

Natam Minervam credidimus, Tua

Est interim FRANCISCE Pallas ;

Pierij sacra turba Pindi

Te fassa Vatem. Rumor in ultimam

Progressus orbem, Pegaseo canit

Stagnare Te semper liquore, &

Cecropijs dare iura Divis.
 Adest Atlantis Mercurius nepos
 Ac erubescit, si quoties tuo
 Non scripta conceptu minister
 Iussa refert, volucresq; plumas
 Vibrare non vult. Dum calamus tuus
 Dum dextra scribit, Roma venustior
 Te sæpè adorat, & Quirini
 Ire iubet super ora vulgi.
 Imò ipse magnus quem Macedo suum
 Novit Magistrum, ac Angelici Thomas
 Ille ipse non simplex Aquinas
 Ingenij, Tua dum studentis,
 Et dum docentis pulpita viderit,
 Ex Te triumphat discipulo, novæ
 Gaudetq; successisse palmæ, &
 Omnigenæ in studiis coronæ.
 Et nos remoti scimus, ut erigit
 Ipse ipse gratam Pantaleon manum,
 Quod liber à censu propinquæ haud
 Ulteriùs teneatur ædi.
 Scimus, IOSEPHUM quo CALASantium
 Labore donas, ut radijs DEI
 Servus coruscet, & beatos
 Cælicolas numeretur inter;
 Quos hîc agendo non levis æmulus
 Expressit olim: pestiferi mala

Ferendo mundi, vel nefandas
 Invidiæ comitantis iras.
 Scimus, IOANNI quo studio Plæ &
 Fervore quanto servierint Scholæ,
 Primam vocantes ad curulem
 Ut paribus studuere votis.
 Ut ipsa demum Iustitiæ Tibi
 Dilecta virtus, sanctaq; Charitas,
 Et ut gubernator supremus
 Has geminas adhibes sorores:
 Ut eruditæ tam caput erigunt,
 Quàm forte collum Te Duce literæ;
 Et ut scholasticæ Tuis sub
 Auspicijs dominantur artes.
 Ista, ista scimus, nec tacitæ invidi
 Damnamus umbræ; si quid ego, mea
 Si Musa quid potest, sonantis
 Obsequio celebrabo conchæ.
 Et nostra nomen non sterilis Tuum
 Canet iuventus, quâ calamis suis,
 Quâ voce plectri; quippe nostri
 Regna tenes Pater alme cordis.
 Quod si supino segnis in otio
 Marcebit, addam calcar, & impiger
 Præibo Vates, impetuq;
 Ipse adigam, ipse adero Magister.

ODE XIV.

Cui cum paupertate bene convenit, dives est.

Non cui innumeris impletur dives arca
 nummis
 Fulvoq; mensæ promicant metallo,
 Non quem mille boum recreant iuga, tot
 simulq; aratra,
 Pinguesq; campi, fertilesq; glebæ:
 Non Phrygijs innixa cui domus eminet
 colossis,
 Pictiq; plenum marmoris lacunar;
 Sed cum paupertate sua qui convenire
 novit,
 Nec plus eò, quod possidet, reposcit;
 Hic verè est dives, magnis par semper &
 Lucullis,
 Nulliq; cedit propriam quietem.
 Pauper; non qui pauca tenet, sed plura qui
 requirit,
 Immensa quem torquet fitis tenendi.
 Pauper; multa satis quem copia non facit
 beatum,
 Modumq; nescit exigens palatum.
 Nam quid plena penus prodest, quid & ar-
 ca copiosa?

Superba quid gazæ iuvat supellex !
 Si non acquisita , sed acquirenda compu-
 tantur ,
 Fœnusq; tātum est, quod potest deesse.
 Divitijs modus hic primus , si plura non
 petuntur ,
 Svadere solum quæ solet NECESSE.
 Cui SATIS est, hic Crassos vincet , & in-
 quieta mæstam
 Torquere mentem nesciet cupedo.

ODE XV.

*Livor in rusticis casis non habens
 locum , ad Aulas refugit.*

IVit per Orbem livor alacribus
 Vibratus alis ; ivit , & ultimam
 Egressus ad Thulen quietam
 Perpetua statione sedem
 Inter mapales quæsiit angulos ;
 Sed è mapali turpiter angulo
 Expulsus, incertum deinde
 Quas volitet vagus inter oras.
 Ut quisq; vilis, temnit, & invidum
 Excludit arctis sedibus hospitem,
 Nec caula pauper , nec casarum

Vile

LYRICORUM LIBER II.

95

Vile genus , tuguriq; parcè
 Congesta molli culmina cespite,
 Vel tecta iuncis texta palustribus
 Dignantur, arcetur modestâ
 Ut rabies furibunda sede.
 Tentare plures vellet adhuc plagas,
 Fallente verùm quò nisi tramite
 Erraret, aularum potentes
 Cum satiùs retinebit arces ,
 Et plena eorum tecta satellitum ,
 Quos maximorum gratia Principum ,
 Ardorq; crescendi còégit
 Sollicitis inhiare curis.
 Ibiq; tantùm vix stetit , intimis
 Admissus exnunc est penetralibus ,
 Et sorte lætus, hæc tumenti ad
 Invidiam prope iactat ore.
 Utcunq; viles despiciant domus ,
 Et rusticanis non benè confitum
 Mapale cannis ; è penate
 Magnificis radiante sceptris
 Nec arma pellent. Hîc mihi Patria,
 Hîc regna. Tentas quisquis ad aulicorum
 Venire limen , i ! in potentem
 Liver ero tibi ductor Aulam.

ODE XVI.

Non

*Non Aula, sed in Aula commo-
rantes livori student.*

Quousq; demum cor lacerantibus
Scindar querelis? nec malè garrulam
Expungo linguam, virulento
Quæ toties animum malignè
Transfigit ictu. Tædet & aureis
Pollere tectis, præ foribus statim
Si inuisus excubat satelles
Livor, & eximias potentum
Si pulsat arces undiq; Principum.
Ac si vel ipsas Rex sit in indoles,
Qui sceptrâ, qui thronum gubernat,
Nec potiùs famuli reatus
Est, si eminentis culmine Curia
Ignorat uti. Per scelus aulicos
Immane quæritis fauores,
Et miseram laceratis Aulam,
Regumq; famam. Portat hic ambitum,
Hic invidentis vota libidinis,
Ille ille livorem, scelestos
Iste dolos, tacitasq; fraudes,
Et damnat aulam. Credite, credite,
Nil Aula pecco: vos sceleri modum
Inferte, vos finem furori, &
Innocuam sciet orbis Aulam.

ODE

ODE XVII.

*Ipsum nomen grandis iniuria est,
si plus exhibet, quàm facta
doceant.*

Nil iuvat pulchrum retinere nomen,
Turpibus quando maculatur actis;
Nil cani magnum iuvat, & minori
Vivere laude.

Hic Alexander vocitatur, istam
Angelam dicunt, tamen & nec illi
Bactra succumbunt, aliquâ nec ista est
Angela dote.

Gaudet hic Firmi titulo, probantur
Nec tamen firmæ documenta vitæ:
Prosperi, Prosper licet alter, omni
Nil agit horâ.

Nominum grandes nocuere fasti,
Si nihil faustum tenuere mores.
Detrahit famæ, qui aliam refert, à
Nomine vitam.

Ut probro nanus sibi ducit, ipsum
Dicit ingentem si aliquis Gigantem,
Sic & hi, fallens si aliquando ludit
Nominis echo.

E

ODE

ODE XVIII.

In degenerem Magnæ Domûs
Filium.

*Avorum virtutes, non semper tran-
seunt in Nepotes.*

Quod sæpè narro, rursûs idem cano:
Nil plena profunt atria imaginum,
Quas aut Avi, aut magni Parentes
Parietibus, patulisq; pictas
Portis relinquunt. Sedula strenuæ
Ut quisq; tantùm regna modestiæ
Admisit in pectus, novisq;
Applicuit genium trophæis
Illustris hæres, hic Latijs micat
Omnino Gracchis pulchrius, eminet
Hic maior Augustis: perennes
Vix alijs adeuntur arces
Et castra famæ passibus, intimis
Quàm si medullis & probitas manet
Admissa, & indoles honestæ
Egreditur studiosa vitæ.
Secus, per ædes qui nisi respicit,
Et de paterno stemmate gloriam

Me-

LYRICORUM LIBER II.

99

Metitur, in suisq; defes

Nulla iacit monumenta factis ,
Inane lignum est : cui galeas licet
Et tela & arcus, & clypeos quoq;
Appendis , & multo undequaq;

Conspicuas chlamydes cruore ,
Inane lignum , non ideo tamen
Truncusvè dici desinet. Arboris
Et sanguinis par fors , ut illa

Quò senior magis & vetusta ,
Hoc certiùs nil, quàm cariem timet
Sentitq; sic & sanguis ut ut calet,

Defervet ætatum per ipsam
Usq; adeo seriem , suisq;
Parùm relinquit vel nihil. Herculem
Nil esse magno progenitum Iove

Invisset , in cunis minantes
Niintrepidus læcerasset angues,
Et fæda terræ monstra : velutq; aqua
In fonte primo quæ riget , ultimis
Mitescit in venis , & ipsa

Quò ulterius proprios propagant
Fluenta cursus, hòc citiùs ruunt
Ac detumescunt : sic generis decor

Magniùq; natales frequenter
Per nimiam minuuntur augem.
Non gleba tantùm vilis inutiles

100 BENEDICTI à S. IOSEPH.

Producit herbas : est lolium suum
 Et nobili solo, bonusq;
 Sæpe Parens vitiosiore
 Prolem relinquit. Magno etiam Iovi
 Non semper ingens nascitur Hercules;
 Martemq; qui prius, bibonem
 Mox iterum parit ille Bacchum.
 De Patre frustra, deq; Abavis tumes
 Ignave Fili. De propria adijcis
 Virtute si nihil, dolendum!
 Ipse tuos sepelis Parentes.

ODE XIX.

AD

FELICEM POTOCKI

Palatinum Cracoviensem

Exercituum campi Ducem.

POTOCIANA CRUX *palmarum*

Polonis signum.

S Emperne mæsti nuncia temporis
 Erraticorum lumina syderum
 Immanè nictabunt? nefasta
 Parrhasias feret Urfa nubes

Sem-

LYRICORUM LIBER II.

101

Semperne nostræ in climata Lechiæ?
 Nec surgit æther lætior ignibus,
 Nec noctis authores opacas
 Fulgidior fugat axis umbras?
 Io! Poloni luminis æmulas
 Proscribit umbras POTOCLÆ Crucis
 Novum serenum, faustiora
 Inq̃ suo vovet astra signo.
 Quod non Bootes, non Getico calens
 Ardore vincat Luna, quod impio
 Maxentius congressus ausu
 Depositis benè sensit armis,
 Et sentit hostis barbaricus suo
 Hucusq̃ dampno, dum tragicas nisi
 Refert ruinas, tanta quando
 Crux Lechicos animat manûplos.

ODE XX.

A D

STANISLAVM MALACHOWSKI
 Palatinum Calissienssem.

TU, tu illa magni sanguinis indoles,
 Tu, tu illa firmis Fascia nexibus,
 Palmasq̃ pacatasq̃ lauros,
 In socios cumulas manûplos.

E 3

Tu

Tu Nestor idem, qui crepitantibus
 Ajax in armis, & malè stridulas
 Elidis Hydras, & diserto
 Attonitum trahis ore vulgum.
 Et sic agendum, si memoris trahit
 Cupido laudis: vel gladij stylus,
 Vel penna signet, cùm sequentes
 Hac methodo decoramus annos.
 Strictis ligari fæderibus volunt
 Et Phæbus & Mars, nec fera paginam
 Vagina proscribit, sed unum
 Castra tenent utriusq; collem.

ODE XXI.

S T A N I S L A O

Decano Gnesnensi

A D A L B E R T O

Decano Louiciensi

F E L I C I A N O

Capitaneo Gostinensi

IACO.

I A C O B O

Pincernæ Zakroczymēsi

K R A I E V S C I I S

Uterinis Fratribus.

UT Latona solet , laudet Apollinem
Alcmenęq; suum prædicet Herculem:
Ut vult , iacet Achillem;

Non æquat KRAIEVIS Thetis.

Felix tum genitor , tum genitrix quoq;
Quod tantâ Lechicum progenie polum

Distinētis velut astris,

Stellarumq; beant choro.

Bis terni superas iam retinent plagis ,

Ad quorum tumulos triste silentium

Non hæret , sed abunda

Ampli copia nominis.

Bis bini remanent, quos super æthera

Virtus ipsa levat ; quos geminis veho

Mecum Fama quadrigis

Clangentes adhibens tubas.

Quot matres alibi , quot miseros patres

His & præteritis cernere sæculis

Mæstus debuit Orbis,

Lugens pascere Patria,

Dum

104 BENEDICTI à S. IOSEPH

Dum vel defidiâ se malè pervicax,

Vel turpi maculat filius otio,

Post dignosq; parentes

Stultus degenerat nepos.

Et quas à Proavis, quas ab Avis habet,

Has in continuis haurit opes scyphis,

Utq; ipsis sceleratus

Hæres, sic pariter sibi.

Magnus, qui patrias servat imagines,

Maior, qui auget adhuc: de proprio addere,

Et se ostendere factis,

Veri gloria Nobilis.

Dignos nostra canit cóncha KRAIEVIOS,

Quòd cum plenâ Atavis proveniant domo,

Credunt se nihil esse,

Ni virtute refulgeant.

ODE XXII.

*Optimum est spernere, quidquid
assultat.*

V Istulæ nostri rapidiq; Narvæ

Et tumescentes reputans aquarum

Vortices, vidi, quid iniqua demum

Non agit unda.

Classicum ventis canit, & minaces

E4

Ua7

Undevīs cogit violenta fluctus,
Obvium quidquid rapit, & furente
Occupat amne.

Ac ubi largo magis aucta crescit
Imbrium lapsu, pluvixq; ab altis
Montibus vires veniunt, & udi
Copia nimbi,

Tunc dat ingentem strepitu fragorem
Impetu currens vehementiore,
Tunc, redundanti ruit in propinquos
Gurgite campos.

Et quod agrestis seges inquietis
Nata sit tantum titubare culmis,
Primus in culmos segetesq; latae
Impetus undæ.

Hinc quod abduci videt & moveri
Passe, festino movet unda cursu,
Ut casas viles, humiliq; tectas
Stramine caulas.

Quodsi in Alpinas eadem subinde
Incidit rupes scopulosq; lympa,
Siq; robustam reperit graviq;

Pondere caute,
Affilit velox quidem, & impetenti
Pugnat interdum similis, sed & tunc
Nonnisi allidit, cuperetq; quamvis
Lædere, ludit.

Nem-

106 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nempe robustæ gravitas modestam
Efficit molis generosa lympham,
Ut nihil possit, redeatq; vano

Spreta tumultu.

Id fit in nostris animis frequenter,
Ut quis è limo est, faciliq; molle
In lutum gleba, modicis liquefcit

Illicò guttis.

Ut quis exili paleæ leviq;
Pulveri compar, minimo movetur
Protinùs vento, tenuiq; prorsus

Sternitur aurâ.

Non statim cedunt animi valentes
Æolo cûivis, rationis illis

Est suum pondus, stabilisq; firma

Robora mentis.

Bella commotis agat undequaq;
Fluctibus livor, gravibusq; pravi
Æmuli certent odijs, & acris

Cuspide linguæ.

Qui potest sèipso propriæq; fulcris
Stare virtutis, minùs invidorum
Hic timet motus, quia tutus omnem

Excipit hostem.

Tela si pugnant inimica, parvum
Vir probus sentit reputatq; vulnus:
Et licet sentit, tamen ille nullo

Læditur icu.

Qui

Qui semel mortem didicit vel ipsam
Temnere, & temnit, subito minarum
Ridet insultum, invidiæq; quasvis
Despicit iras.

Frustra ab obtusis trepidamus armis,
Arma vim perdunt ubi cuspidata;
Frustrâ hebescentem metuit, qui acuto
Non perit ense.

O DE XXIII.

A D

VESPASIANVM KOCHOWSKI

Nobilem rerum Polonicarum
Scriptorem.

Quæ penna? vel quæ sepia Lechico
Desudat orbi? Sarmatiæ nova

Quis scribit & signat futuris
Gesta stylo relegenda sæclis?

Ventura quæ post tempora posthumis
Mirentur annis, & doceat suos

Ævum secuturum nepotes

Historicum relegens volumen.

Audite! dicam, KOCHOVII manus

Et penna tanto nobilis à stylo.

Hic Scriptor, hic in eruditis

Sarmatiæ notat acta chartis.

ODE

ODE XXIV.

IOANNI IABLONOVIO

Vexillifero Regni

ET

IOANNÆ MARCHIONIS

de Bethune Filix

Inter Geniales plausus

Epithalamicum votum,

EDico sponsis vota, vel ultimus
 Quæ discat orbis, discat ad æreas
 Evecta Gadium columnas
 Cærulei vetus ora Glauci.
 Vestræ laborant sæcula gloriæ,
 Vobis beatæ plurima circumit
 Caterva sortis, & notantur
 Perpetui sine nube soles.
 Vos ad paterni stemmata sanguinis
 Magnas Nepotum addetis imagines,
 Vos prole sublimes futuris
 Fulcra Domûs parietis annis.
 Vos vineta pulchro nomina fœdere,
 Vos, o! Poloni sydera climatis
 Vivetis ætates, & auro,
 Et solidas adamante lucas.

ODE

O D E XXV.

*Quamdiu æquor mundi navigamus,
tamdiu fluctus.*

Mundus Euxino similis, mariq;
Caspio, sævis agitur procellis:
Ut quis huc tantum subijt, vadosum
Invenit æquor.

Semper hic fluctus, resonantis undæ
Dira vertigo, rapidiq; semper
Vorticis pugnae, gelidiq; cruda
Classica venti.

Scylla trux unum latus, & Charybdis
Alterum cingens metuenda, magno
Sæviunt motu, varioq; replent
Cuncta latratu.

Non ab infestis aliquam quietem
Africis speres; Aquilo feroxq;
Eurus hic stridet, tumidiq; frendent
Murmura Cauri.

Navis humanæ miseranda vitæ
Se freto credit quoties, furentem
Æolum sentit, tremulifq; pergit
Anxia velis.

Lætius quod si referat cubile
Phæbus, & puro micuit sereno,

110 BENEDICTI á S. IOSEPH
Heu! nimis sudum breve, blandiensq;
Decipit aura.
Rursus horrendis inimica nimbis
Bella tempestas movet & movebit,
Rursus immitis subeunda rursus
Prælia ponti.

ODE XXVI.

AD

STANISLAVM KRAIEWSKI
Decanum Gnesnensem,
Tribunalis Regni
Præsidem.

VT Themis quondam lachrymata dixi,
Ut Themis quondam querulata flevi,
Non queror iam sic, quia non maligna
Opprimor arte.

Nuper immensis dominando terris
Meq; regali trabeando sumptu,
Ad caput ferto, adq; manum potente
Splendida Sceptro,
E paludatis malè pulsa tectis,
Atq; concessos dare iussa cinctus,
Quas tui leges, dolui scelestæ
Cedere fraudi.

At

At modò primæ rediêre fortes ,
Et profanatæ renovantur aræ,
Iura cum specto KRAIEVIANÆ

Credita CLAVI.

Rusticas erro minimè per ædes,
Nec per ignotas vaga vector urbes,
Quò feror tantùm, veneratur omnes

Lechia fasces.

Hïc vel obscuro licitum mapali ,
Vt suas pressum recitet querelas,
Ac Herum dicat , quoties gravantem

Sustinet Aulam.

Hïc hero fas est, quoties rebellem
Subditum sentit , recitare quantùm
Subditus peccat, Dominumq; quanto

Asperat ausu.

Si quis ereptos patitur penates,
Vel datam venum gemit ire famam,
Promat hic vulnus, si aliquando stricto

Scinditur ore.

Nil sciet clausum, referetq; pœnam ,
Si vel erravit Dominus, vel audax
Subditus læsit, vel iniqua si quid

Deviat ira.

Hïc ad ereptam licet ire villam ,
Hïc laceffitum reparare nomen,
Hïc ab inflicto poterit reposci

Pœna dolore.

Sicq;

112 BENEDICTI à S. IOSEPH

Sicq; dum spectro mea iura reddi
Pristinæ formæ, repetiq; leges
Quas tuli quondam, meliore nolo
Vivere sæclo.

Millies dicat mihi iura, rursus
Millies dicat, voveo, redibunt
Sceptra sub tali, repetentq; raptum
Iudice Regnum.

Millies dicat mihi iura; laurus
Fracta quæ quondam, melius virefcet,
Inq; maiores veniet sub isto
Iudice frondes.

Millies dicat mihi iura, tunc spes
Crescet ereptæ melior coronæ,
Tunc reassumet temerata primum
Purpura vultum.

Atq; si Tuscas etiam sub Alpes,
Vel peregrinas properabo Gades,
Ultimas vel si Tyrii subibo
Climatis oras,

Resciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data, nil morata
Desero Gades subito, remotam
Desero Thulen.

Imo si celsos habitabo cælos,
Et sciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data, tunc vel ipsum
Desero Cælum. BENE-

B E N E D I C T I
 à Sancto
 I O S E P H
 Scholarum Piarum
 L Y R I C O R U M
 L I B E R T E R T I U S .
 O D E I .

A D
 STANISLAUM SZCZUKA
 Regni Poloniæ Referendarium.
*Pulchrum bellatricis Domûs testi-
 monium in expeditione Viennensi
 septem simul SZCZUKOVIOS
 militasse.*

S Oror Gradivi non reputat quot, &
 Quantinè pugnent, cui satis est, potest
 Si scire, quales. Bella nempe
 Non numero, sed agente fortis
 Virtute constant militis. Attamen
 Roma illa pulchrum censuerat suæ
 Quandoq; genti, dum phalanges

Ex

114 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ex Fabijs numeravit ipsis ;
 Dum tota quondam castra sequentibus
 Nec tanta cessit fama Quiritibus,
 Vt sanguis unus in Veientes
 Patritijs tonuisset armis.
 Pulchrum Polonis & chronicis decus ,
 Conscripta solis quando Toporijs
 Vexilla septem, totq; strictas
 Enumerat Cromerus secures.
 Et SZCZUCIANIS servit adoreis
 Fuisse septem SZCZUKOVIOS simul ,
 Bellona quos Mater cadenti
 In columnen statuit Viennæ.
 Ibiq; COLLIS pro rigido triplex
 Mayortis Hæmo, RASTRAq; pro integris
 Nativa castris , pro potenti
 Mens steterat generosa muro.

O D E II.

*Fallitur, qui reverentiam de metu
 querit.*

Nemo non lætus , famulantis omne
 Excipit postquam studij tributum;
 Nemo non gaudens humilis profundo
 Poplite cultus.
 Sed coli quisquis cupit , id coacto
 Non metu quærat, trepidante vera

E genu nunquam reverentis exit

Gloria penſi.

Comitas magnum ſtatuit, ſuiq;

Imperat ſummos ubivis amores ;

Nescit incuſſo veneranda reddi

Larva pavore.

Qui minas addunt , proprijꝫ tali

Corporis cultum methodo requirunt,

Non adorantur , ſed ut efferata

Monſtra timentur.

O D E III.

A D

CAROLUM DOLSKI

Magni Ducatus Lithvaniae

Supremum

MARESCALCUM,

Scholarum Piarum Dabroviciensem,

Lubieſzoviensem Fundatorem ;

Dum deſideratiſſimae ſuae Conſorti

ELISABETHÆ

O S T R O R O G I Æ

Septenae proliſ funeribus ſtipata

dolenter funebria pararet.

I Nane morti munus, inutile

Simulq; penſum flebilibus ſtatim

Sta-

Stagnare lachrymis & amplo
 Insoliti gemitus canali
 Rigare pectus, dum sociam thori
 Prolemq; defles, quæ numerosior
 Ornabat ut vivens Parentem,
 Sic subitis citò rapta fatis
 Auget dolorem. Marmora lugubri
 Perfunde fletu, teq; rigentibus
 Adsterne lamentans sepulchris;
 Ad miseras Lachesis querelas
 Obdurat aurem. Sic Phæton suo
 Quondam Parenti, per Rhodopeias
 Deffeta sic rupes gementi
 Euridice toties marito;
 Nec lachrymarum profluvijis fuit
 Lenita quidquam mors; stimulo dolens
 Sævire ictuq; in paventes
 Phæbus equos potuit, negare
 Ipsiq; mundo servitium; miser
 At Fata versus nil potuit Parens,
 Ille, ille cū aurora vespereq;
 Et celeres famulantur horæ.
 Argilla quædam nos figuli sumus
 Omnes supremi. quid querimur? sua
 Si vasa fingit, & refingit:
 Nemo hominum juvenis senexq;
 Immunis, ætas nulla, volubilis

A lege fati est. Illa eadem dedit
 Nos hora quæ nasci, illa mortis
 Nos tragico subicit tributo.
 Perenne nil fit; plurima iam suis
 Defuncta fatis; & reliquum quod est,
 Spectat ruinam: ipsæq; noctes,
 Imò dies obeunt & astra.
 Immenſa terras tam solidas neq;
 Iuvabit unquam machina, & oppidis
 Et urbibus fatalis instat
 Ictus; ab hoc elementa casu,
 (Et quidquid hinc nos sustinet, ac alit)
 Orbisq; pendet; pennigero gregi
 Apertus aer, ludit omnes
 Squamigerum genus inter undas
 Tutè; nec ullas insidias putant
 Pisces: at hamus, vel modicum cibi
 In ære captivat recurvo;
 Visco in aves pedicisq; laxis
 Accedit auceps callidus, & novâ
 Prædâ potitur: sic hominum super
 Stat Parca vertices, & ictu
 Continuo minùs arbitantes
 Percellit atrox: sic aliquem grege
 Abducit è nostro assiduè gravi
 Venatui instans, mille ut hamis,
 Sic laqueis metuenda mille.

Ere-

Erepta coniux ELISABETH tibi
O Magne DOLSCI! ponò statim suam
Præcessit & secuta Matrem
Septicipis sobolis ruina.
Videre natos exanimes, simul
Spectare dilecta ex Niobe unicum
Rigensq; marmor, quanta cordi,
Quanta tibi catapulta sævi
Fuit doloris! verum animo est opus
Magnoq; mentis robore, siquidem
Lugere vix viri est, Lacena
Christiadum pietas scit à quo
Hæc tela nobis proveniant Duce.
Non est Lycæi nervus Apollinis,
Nec ira Latonæ furentis,
Quæ Nioben nimum superbam
Suoq; fætu se Ortygias supra
Divas ferentem vindice Filij
Ultura ferro, grande natis
Tantalidi quoq; grande Matri
Ut vulnus, ipsum sic dedit exitum;
Sed id supremi velle fuit DEI,
Humana cui servit voluntas,
Velle hominis cui servit omne;
Probata cælis ut tua ELISABETH,
Et quarta ternis Gratia Gratijs
Addenda, de præsentè vita

Ad Superûm meliora felix
 Transire posset regna : cui statim
 Parata cælis præmia, ubi sequens
 Illa illa natûrum corona
 Se medijs sinuavit astris.
 Finem dolori pone ; ita Martio
 Extinctus olim Filius , & quidem
 Quem mæstus unicum tenebat,
 Nec reliquæ fuit ulla prolis
 Spes , temperavit sed gemitum tamen
 Sic , ut Senator funera publico
 Privata postponens , eâdem
 Se Patriæ statuisset hora.
 Te Curialis Scipio Littavi
 Ambit Senatûs , funereis videns
 Te deinde pullatum lacernis
 Blandus honor, subito curuli
 Ferale mutat pegma, nec ingerit
 Lugubre peplum , sed trabeâ, iubet
 Sed more vestiri Gabino
 Patritios habitus , & illos
 Pro nigricantis firmate tegminis
 Profert amictus, quos diademata,
 Quos sceptrâ , quos omnes videre
 In medio cupiant Senatu.

ODE IV.

Ad

A D

HEDVIGEM IABLONOVIAM

Supremi Exercituum Ducis
Filiam.*Dum 10 ANNI KRASINIO
desponsaretur.*

Q Vem Leda mallet, quàm dare Castorem?
 Præfert Achilli quem proprio Tætis?
 Nubis KRASINIO IOANNI
 Pulchra IABLONOVII vireti
 Pomona; deducens IABLONOVIO
 E Patre Mavortem, KASANOVIA
 E Matre Bellonam, vicissim
 Ipsa novos paritura Martes.
 Ut ut qverenti perfidus Orpheo
 Hymen serena pro face flebilem
 Fumum resuscitat, nec omen,
 Vel proprium sine nube vultum
 Ostendit; at vos connubialibus
 Magis fidelis convenit ignibus,
 Non dira cum tantas adunat,
 Sed melior paranympa mentes
 Fortuna. Nec Thrax Euridicem Orpheus,
 Heben Polonus sed capit Hercules,

Ad-

Admetus Alcestem, venustam
 Mars clypeo melior Dianam.
 Tu nata magno sanguine Cynthia
 Ignara nubis, Tu Iove prodita
 Tonante Pallas, Christiani
 Tu rutilans Cynosura Solis.
 Tu pulchra pulchræ Filia Gratia,
 Minerva Iunonis, melior Tui
 Pandora sæculi, Dearum
 Una nurus, graviore multas
 Præis cothurno, quam famulus Pudor
 Candorq; pleno circumit agmine,
 Quam blanda comitas amico
 Illicium statuit IOANNI.
 Iam vota felix fume, vel ultimus
 Quæ discat Orbis! Vive: adamantibus,
 Auroq; textiles obryzo
 Vive dies, placitumq; fume!
 In vota Sponsum. Vivite! vivite!
 Utriq; longis vivite sæculis,
 Utriq; , & in vestris avitas
 Pignoribus cumulate ceras.

ODE V.

F

AD

122 BENEDICTI à S. IOSEPH

AD

HIERONYMUM
AVGVSTINVM
LUBOMIRSKI

Supremum Regni Poloniæ Thesaurarium,
Ressoviensem Scholarum
Piarum Fundatorem.

Nunquam Drusorum sanguis ab arduis
Cessavit armis; à strepitu, minis,
Nunquam à resultanti tumultu

Scit requiem SRENIAVA motis
Pugnator undis. Sæpè voragine
Vastâ ac hianti gurgis hic æstuat,
Ingensq; vis illi, nec unquam
Lenè fluit, nimîâ frequenter

Sed sævit irâ: saxa cui, graves
Oppone rupes; in scopulos ruit,
Firmosq; saxorum lacertos

Vexat atrox, fluidoq; cuncta
Assultat ictu. Sic agit horrido
Fluctu tumescens Adria; sic agit
Et ille qui pro aquis rubenti
Sæpe fluit Rubicon cruore.

Quæ verò tanti Numina fluminis?

Quis

LYRICORUM LIBER III.

123

Quis SRENIÆ perfpicuas facit

Spumare fic lymphas? ut arma,

Ut galeas clypeosq; volvant?

Nec fola vastis littora fluctibus

Pulfent, fed Hæmo, fed grave Pelio

Oflaq; deferant duellum

Sanguineis faliendo fpumis.

Tu, Tu ille tanti Fluminis es Deus,

Tu Martiales erigis altiùs

Aqvas, ut immenfis redundant

Vorticibus, fubitifq; femper

Stridant procellis. Tu refluentibus

Neptunus undis, Tu pelagi Pater;

Quod arva, quod cautes, potenti

Quod fcopulos feriat fragore,

Tu LUBOMIRI Maxime. Non tamen

Spumante Ponto, non fragor editur

Latrante Scylla, fed crepantis

Fit fonitus ftrepitusq; ferri.

Fluctusq; furgunt non alij, nifi

Quos mucro movit; nec regit hic Thetis,

Bellona fed Mater; tridente

Res agitur neq; , fed trabali

Res conftat haftâ. Pro fcopulis novæ

Petuntur arces; faxa nec ampliùs

Tunduntur, at muri; nec agri,

Sed validæ feriuntur arces.

124 BENEDICTI á S. IOSEPH

Nec Phæbus hîc iam tingit equos levi
Instructus arcu , sed vehementibus

Mars acer armis, cûi capillus

Non rutilo renitescit auro ,

Sudore sed frons , ense riget manus :

Quem lenta nunquam balnea noverant,

Non molle Nympharum cubile ,

Sed gelidæ tenuère thermæ.

Sic illa primis sangvine gestijt

Ætas ab annis, sic clypeo super

Reclinis, aut hastâ Juventus

In patrio Tibi crevit amne

O! LUBOMIRI. Mars dederat cayo

Ab ære signum , non Tibi culcitæ,

Non suavè nutrices canentes ,

Sed rigidæ placuère conchæ.

Parvoq; Achilli non alius thorus

Quàm scuta, duri quàm gladij brevem

Dedêre somnum. Crevit ætas

Threijcium sonuitq; postquam

Ad arma cornu, Tu velut Africi

Euriq; motus turbine; barbaras

Excurris adversus phalanges ,

Ac Getico metuendus Hæmo,

Spumantis instar volveris æquoris,

Littusq; non iam , Thressa minacibus

Sed castra verberas procellis ,

Et

LYRICORUM LIBER III.

125

Et rapido propè mergis alto.

At primus in nos arma Borysthenes
Sumpfit rebellis, mancipium antea

Et vile vulgus, Lerna patris

Multiplices pariens sed Hydras,

Et mille semper monstra: còercuit

Quæ mucro quamvis Sarmaticus, tamen

Illæ renascebantur Hydræ,

Quæ Herculeas etiam fatigant

Subindè vires. Iverat Hercules

Mavorsq; noster; Tu pariter Tuum

Post Herculem Thesèu paratis

In famulū populum catenis.

Verùm obsolescit gloria sapius

In hoste vili; nec satis ad decus

Plebeia carrago, triumphus

Nobilior, quoties arenam

Par monstrat hostis. Quare Oriens Tibi

Audaciori quæritur æmulo,

Geluq; concretas, acutâ

Nec glacie Geta vidit undas.

Palmare flumen fluctibus intulit

Se non supinis, naufragium statim

Ferendo Tauricæ, furenti

Ingrueras quoties fluento.

Vexilla pugnax quæ tulerat manus,

Regnantis & quæ gratia Principis

Infornis in munus laboris
 Ultro dedit, Tibi militare
 Ad bella signum ! non puduit sequi
 Martem vel ipsum, quandoquidem manu
 Vexilla portabantur illâ,
 Quæ gladio nisi, vel tripenni
 Assveta telo. Mox iterum gravem
 Implevit ingens Scipio dexteram :
 Et hic paludatos, Achillis
 Hasta velut, peperit triumphos.
 Nunquam in virili nempè manu rude
 Inersit telum. Clavi etiam potes
 Præstare, quod clavâ; loco arcæ
 Si solidas referabis arces.
 Ibit per ipsas fama Propontides !
 Tantiq; fulgor Nominis aureum
 Evincet Hermum : non Idaspem
 Non tumidum magis æstimabit
 Fortuna Gangem; pulchrius alluit
 Qui scuta pro auro, fert Garamantide
 Qui tela pro gemmâ, corusco
 Qui remeat SRENIAVA ferro.

ODE VI.

*Nemo Patriæ tanta tribuit, ut non
 plura acceperit.*

Tan-

Tanta nemo Patriæ
 Rependit unquam, quanta de benigno
 Eius accipit sinu.
 Utcunq; nasci sit bonum perenne;
 Ast ali perennius.
 Laus sola, quod gignant, penes Parentes;
 Amplior sed Patriæ.
 Sustentat, educat, fovet, tuetur,
 More matris optimæ.
 A bellicis phalangibus secundat,
 Hostiumq; turbine.
 Spirare si licet malis repulsis,
 Omnis inde spiritus.
 Hoc fonte manant gratiæ, beata
 Hoc volupta margine,
 Felicitas hoc omnis ex fluento.
 Vana Patriæ Patris
 Plerumq; nomina, tituli tumentes.
 Vel profuso sanguine
 Das debitum Matri tuæ tributum.

ODE VII.

AD

M A R C U M

M A T C Z Y N S K I

Terrarum Russiæ Palatinum.

Varezensē Scholarum Piarū Fundatorem.

F 4

Eone

EOnè tendam præcipiti ferox
 Vates volatu? quò celeres vibrat
 Sublime per nubes & auras,
 Æthereis propior coluris
 Festinus alas Accipiter? petit
 Quò celsiorum lumina syderum
 Nimboq̃, inaccessosq̃ tractus,
 Et reliqui nova regna mundi
 Impune pennis scindit alacribus?
 Inusitatos nec tenues agis
 O Magne MATCZYNI! volatus,
 Accipiter properas avitus
 Adurget alas, cûi paribus comes
 Instructa plumis Gloria ad ultimos
 Usq̃ usq̃ luctatur Triones,
 Teq̃ suis super astra pennis
 Portare tendit. Profer in æthera
 Corpusq̃ mentemq̃, effugit infimas
 Mens magna valles, quam sub ipsos
 Dexteritas vehit ipsa cœlos.
 Credetis? urbes, & capitis minor
 Recedit orbis, regna volatilem
 Ivere sub pedem. Io magne!
 Hector ovas, superoq̃ nomen
 Inducis axi. Te super algida
 Remotioris littora Bosphori,
 Dacumq̃ Getulumq̃ supra

LYRICORUM LIBER III.

129

Fama vehit, Rhodaniq; canas
Excedit undas. Ibis & ultimis
Noscere Colchis; ibis & ultimis
Noscere Baëtris, Fama promptam, &
Accipiter movet ultrò pennam.

ODE VIII.

*Nihil in mundo securum, quod
prosperum.*

STat nulla certo prosperitas loco.
Rerum beatos tangere limites,
Immane portentum, omne lætum
Ambiguo solet ire passu.

Quæ firma credis, continui docent
Caduca casus: non ebori fides,
Aut pallet, aut rubet, molestâ
Nulla caret Cynosura nube.

ODE IX.

AD

REMIGIUM SUSZYCKI

Cracoviensem Canonicum,
Scholasticum Lanciciensem.

FS

Se.

Serenissimorum Principum

ALEXANDRI
& CONSTANTINI
Moderatorem.

C Hironè sub quo, sapius interest,
 Et magni Achilles à teneris statim
 Formentur annis, ad Coronas
 Et geniti vigilem requirunt
 Omnino curam. Nos adeo sumus
 Qui turba simplex, qui populi sumus
 Servire nati, subditosq;
 Quos rutilis dedit esse sceptris
 Natale fatum, præcipuos tamen
 Semper Magistros poscimus, ultimam
 Minante natura ruinam,
 Ni ingenuâ stabilitur arte.
 Iam verò Regum quos diademata,
 Quos cincta summis purpura fascibus
 Expectat, & regale obryzum
 Quos cupidis manet ultrò votis,
 Quantum educari pertinet! indoles
 Privata quando negligitur, sibi
 Vel admodum paucis nocebit,
 Exiguum paritura damnum.

At

At quos theatri publica Principis
Orchestra poscit, cūi cydares student,

Cūi summa maiestas paratur,

Hic proprio famuliq; damno

Nutritur orbis, si malè sedulam

Custodis Argi respuerit scholam;

Et si gubernatrix ab ipsis

Non fuerit bona norma cunis.

Sunt multa regnis damna, nec interim

Durare possunt; à malè Principis

Regnantis instructâ iuventâ

Perpetuæ populoscq; vexant

Regnumq; clades: nec licet his malis

Sperare finem, ni vel in ultimo

Agone Regnantis, vel ipsis

Dum veniunt sua busta regnis.

Hinc ista magnos cura frequentius

Movit Philippos: hinc Theodosijs

Impensus est labor, quis esset

Arcadij moderator? & quo

Ductore posset tam Imperij gravem

Subire molem, quàm diademate

Cinctus, paludata decoram

In trabea perhibere scenam.

Hinc & IOANNIS sollicitum petit

Res ista pectus, quomodo Lechicæ

Crescens ALEXANDER coronæ,

132 BENEDICTI à S. IOSEPH

Quomodo Sarmaticis & alter
 Natus triumphis Filius indolem
 Ad regna formet, formet & inclitam
 Dignamq; CONSTANTINO opimis
 Imperijs solijsq; mentem.
 Nam si IACOBO Sarmaticas prior
 Lucina spondet Iunoq; purpuras,
 Non vult ALEXANDRUM, corusco,
 Non alium spoliare Fratrem
 Intendit ostro. Sunt ea nomina
 Formata sceptris; est ea maximi
 Fortuna Patris, Filiorum ut
 Quisq; suam teneat Coronam,
 Regniq; pomum: cum Iagelonico
 Et Casimiro non patrius nisi
 Servivit Orbis, sed relictam
 Regna alibi petière prolem.
 Fortuna nullum deferet; omnibus
 Sunt regna natis, si puerilibus
 Non desit informator annis,
 Spemq; novis foveat tiaris.
 Tu tu ille tantæ rector es indolis,
 Tu ad Sceptra formas progeniem optimi
 O digne SUSZYCCI IOANNIS,
 Tu Lechicæ sobolem MARIE.
 Augusta proles vel sapientiam,
 Vel frana mentis discit, & ubere

In regna plausu, se Leonem
 A tenero manifestat ungve.
 Crescit futuris gloria sæculis;
 Orbisq; spectat, quantus hic Hercules,
 Et ille quantus est Achilles,
 Deq; tuæ studio Minervæ
 In quanta surgit culmina Patrio
 Ornanda Scuto. Iam video, æquitas,
 Et illa quæ Reges adornat,
 Temperies bonitasq; morum,
 Vultus sereni blandaq; comitas,
 Regniq; legum magna perities,
 Et cuncta, quæ Regnante digna,
 In dociles abiere mentes,
 Sed te Magistro. Quandoquidem tibi
 Fortuna nostri credita Cæsaris,
 Da vela lætus, spesq; nostras
 Sollicitis moderare remis.

O D E X.

*Sic quosdam Fortuna favor, vel vir-
 tuis commendavit opinio, ut ipsa
 vitia putentur virtutes.*

Hercules toto celebratur orbe,
 Hercules pulchris ubivis triumphis
 Ple-

Plenus incedit, faciuntq; grande
Sæcula nomen.

Quod Leo quondam Nemeæ timendus
Sensit oppressos graviter lacertos,
Et quod impactæ gemuit sub alto
Vulnere clavæ;

Quod coruscanti radians in auro
Mænali demum superata cursu
Cerva pernici, quod & Hydra strictum
Hauferit ensẽ;

Non levis Taurus populis quod horror
Hesperijs olim reboans in agris,
Quodvè Sus vastæ Arcadiæ potentem
Senferit ictum;

Lata discurrens canit universum
Fama per mundum, memoresq; fasti
Herculem clamant, sua dantq; tantis
Præmia gestis.

Et tamen scimus, quod & impudenti
Est Leo donum positus puellæ:
Scimus horrentes maduere nardo
Quomodo crines.

Scimus, ut duro manus illa fe-ro
Nota, vel fufum muliebre sumpfit,
Vel tubam ponens cecinit nugacis
Crimina plectri.

Scimus, ut clavam pudet haud virili

LYRICORUM LIBER III.

135

Fæminas inter studuisse penso ,
Flexit ut Martis soboles ad unam
Transfuga lænam.

Hercules felix tamen inter istos
Semper excessus; vetus illa magnum
Herculem clamat , memoratq; præsens
Sæpius ætas.

Proh ! quid id tandem? scelerum nefandus
Orbe quod toto celebretur hæres,
Quod sub illustribus vitium triumphet
Pallio honesti.

Credo Fortunæ favor est , & illa-
Opinio gestæ semel orta vitæ,
Ipsa virtutes putet ut tenaci
Crimina sensu.

Sit miser, certos habeatq; nævos ,
Creditur magnus : quia fama pronis
Quem levat ventis , etiam per ipsas
Emicat umbras.

ODE XI.

AD

STANISLAVM WITWICKI
Episcopum Poñanensem.

Ergo minacem fatidica face
Planeta vultum , & prodigialium
Arca

Arcana Saturnus dierum
 In Lechicum quoq; portat orbem?
 Pridem Cometarum exitialibus
 Ardemus astris; sirmate longior
 Pridem redardescit favilla
 Igniferis metuenda virgis.
 Credetis? io! flammivomos trahens
 E nube crines sydus in Arctico
 Fulsit Polono, faustiori
 Sarmaticis radiavit igne
 Planeta terris. Surgite Sarmatæ
 Et emicantis lumina syderis,
 LUNAMq; nativasq; STELLAS
 Multifonis celebrate filtris.

O D E XII.

A D

M I C H A E L E M

à Visitatione B. M. V.

Scholarum Piarum.

*Post administratum optimè gesti bis
 Provincialatus munus, Religiosæ sub
 quieti modestissimè vacantem.*

N On illa imperij fames,
 Non hæc sollicitæ cura superbiæ,
 Ho

LYRICORUM LIBER III.

137

Humanam beat indolem,
 Sed desiderijs parta pijs quies,
 Sævi nescia turbinis,
 Ipsorumq; potens æmula Cælitum.
 Hæc Tu pace beatior,
 Quàm si Bactra tuis subdita nutibus,
 Vel subiecta foret Tyrus,
 Vel dives Phrygiæ Persia purpuræ.
 Inter dum Iuvenes manes,
 Quos primò teneræ vere puertia,
 Vitæ sancta serenitas,
 Circumfusa suæ luce modestiæ
 Unos format in Angelos,
 Et planè medium constituit polum.
 Nil tali meliùs domo:
 Nil post Empyreas nobiliùs plagas.
 Terris esse domesticum,
 Et cælòs humili tangere vertice.
 Sed Tu non MICHAEL fores,
 Ex his Angelici ni fierent chori.
 Princeps Militiæ Sacræ,
 Verbo & compositis moribus eminent,
 Comprêndis fatis omnia,
 In se, quæ inferior continet Angelus.
 Tantâ cumq; modestiâ
 Privatus tacito vivis in angulo.
 In nos imperium tamen

Et

Et quædam placidi sceptrâ tenes Patris.
 Nam quidquid sumus, est tuum;
 Et nostrum esse, tuo ex esse stat, & stetit.
 Da signum MICHAEL tubâ,
 Et prompti sequimur classica milites.

ODE XIII.

*Didonis, & humana in promissis
 suis inconstantia.*

ME prius tellus subitò dehiscens
 Sorbeat, totam rapiatq; hiatu,
 Me prius vortex ferat, & profundum
 Mittat in amnem.

Me vel immiti iaculetur arcu,
 Vel nimis sævis perimat severus,
 Fulminum nimbis, pluvioq; tollat
 Iuppiter igne.

Ut vel infernas Erebi sub umbras,
 Tetra pallentis vel in antra mortis,
 Et tenebrôsæ miseranda pergam
 Limina noctis.

Te Pudor quàm si violem, vel illa
 Iura dissolvam, quibus obligata
 Hactenus vixi, retinens prioris
 Fœdera vitæ.

LYRICORUM LIBER III.

136

Regna vel Mavors Rhodopenq; donet,
Vel suam Delon, Clariosq; fines,
Delphicam Lesbou, tribuatq; dices

Phæbus Amyclas.

Nec Iovis Cretam volo; prima quondam
Cui fides à me fuit: illè nostros
Servet affectus, alium recuso

Nosse maritum.

Audiit tristi recubans in urna
Ille qui primos tenuit iam amores,
Hæcq; commotus loquitur dolenti

Corde Sichæus.

Dicis id nostris malefida tædis,
Ecquid internum tenet ille pectus
Ignis, ut totas vehemens adurat

Flamma medullas?

Sepibus tædas adhibeto, tanto
Non flagrant æstu, stipulamq; non sic
Fomes exurit, mala sponsa quanto
Ureris igne.

Cerva defixo semel icta telo
Horridis errat fugitiva sylvis,
Interim nescit, latus alta quando
Læsit arundo.

Ureris Dido, neq; Luna svavem
Impetrat somnum; vacuas per ædes
Hinc & hinc curris, positisq; marces
Langvida stratis.

Et licet prandes , licet inquieta
 Sæpe convivæ loqueris , sub imum
 Intrat Æneas penetrale capti

Non benè cordis.

Interim cessant operæ , nec Urbis
 Tecta consurgunt , validæq; turres
 Et domus cessant; posito quiescunt

Mænia vallo.

In nemus fert mens ; it odora ponè
 Vis canum, stipant equites, Phrygumq;
 Est frequens tecum comitatus, adit at

Dardanus hospes.

Credis in nexos quod itura casses
 Ursa, vel missò iaculo quod Afram
 Tigridem prorsus perimes , ferumq;

Dente leonem?

Non aprum, fulvos neq; tanta cervos
 Quærit indago ; capienda laxo
 Dama tu reti , peritura tenso

Tu lupa casse.

Fulgurat cælum , sequiturq; plenus
 Grandinis nimbus, nova quisq; quærit
 Tecta , sub tanto qveat ut latefcens

Sistere nimbo.

Troius Æneas fugit, & tu eandem
 Sola speluncam petis : ardet æther
 Igne, sed nec tu misera parvo

Ureris æstu.

LYRICORUM LIBER III.

141

Obstitit rectum, pietasq; , primus
Obstitit sanè pudor; at Cupido
Et Venus vicit, quia prostitutum es

Passa pudorem.

Coniugem dicis, sceleris sub isto

Et tegis nomen titulo? supernus

Nesciat tanquam polus, & corusci

Regia solis.

Finge proût visum; vaga fama turpem

Pellicem spargit, penetravit iste

Criminis rumor Lybiam, meaq;

Detulit auri.

Hactenus fractum Phrygiæ pudorem

Exprobat læsus Dominæ Sichæus;

Heu! quotus nostrum gravioris haud est

Criminis author?

Sæpius cælo, superis vovemus

Sæpius Divis; maculandus ullo

Nemo quod nostrum vitio sequentes

Vivet in annos.

Venit interdum brevis hora, parvum

Et suæ poscit spatium voluptæ;

Nos Dei obliti scelerum lutosi

Mergimur undis.

Hæc dies dicit, quia nulla nostrum

Ira pulsabit violenta pectus;

Ira non tantum, subeunt sed atri

Castra furoris.

Hæc dies dicit, quia nulla puram
 Vis subintrabit minus apta mentem;
 Heu! Venus nostris quoties potitur
 Integra castris.

Hæc dies dicit, quia non avaro
 Vile quæretur studio metallum;
 Ecce non aurum, minimus sed hæret
 Pectore nummus.

Hæc dies dicit, quia lassâ morbis
 Ad suum rectum remeabit ætas;
 Sanitas venit, tenet omnis ægrum
 Vita teporem.

Millies cælo, superis vovemus;
 Millies cælo superisq; factum
 Frangimus votum, similes furenti
 Semper Elisæ.

Heu! quid infidi superos, Deumq;
 Ludimus? lapsi meminit pudoris
 Impudens Dido, temerumq; lavit
 Sangvine crimen.

Nos Dei iustam retinentis iram
 Prorsus obliti, scelera vadoso
 Mergimur cæno, immemores sequentis
 Undiq; pænæ.

A D

RAYMUNDVM
à S. CATHARINA

Scholarum Piarum.

*Dum ei Author Lyricorum suorum
curam commendaret.*

VT absq; nævo vivis, & integra
Servas profundæ regna modestiæ,
Sic vive mi RAYMUNDE; nostri
Interea memor esto partûs.
Labore proles nata meo, meâ
Qualiq; Musâ, Matre; domesticis
Non vult supersedere tectis,
Sed medijs cupide theatrum
Aspirat orbis. Non, modico memor
Se Patre natam; non, inopum memor
Natalium fortis, per urbes
Per varias cupit ire terras.
Mitto, protervus quò trahit impetus,
Custode sed Te: fit tenuis licet
Pauperq;, Tu contende, ut omni
Circumeat tamen absq; nævo.

ODE

ODE XV.

A D

*Vetustissimam*CORVINORUM
Familiam.*Cum suo CORVO diutissimè
perennantem.*

VT ut sit ipsis vana superstitem
 Vixisse CORVUM fabula sæculis,
 Vester secuturos legendam
 Historiam dedit in Nepotes.
 Non una CORVUM sæcula grandibus
 Implere fastis, postquam adamantinis
 Is ipse captivam catenis
 Parcæ agiles agit ante currus,
 Et pro tributo stamina strenuæ
 Prolixa vitæ mandat aheneis
 Ducenda fusis, temporumq;
 Pensæ gravi solidanda ferro.
 Et cum frementis monstra Propontidis,
 Aut æstuosi regia Bosphori,
 Auterq; inaccessiq; Phocæ,

LYRICORUM LIBER III.

145

Et gelidi simulacra Cauri
 Plerosq; terrent à medio brevis
 Ardore cursûs, ille tot impiger
 Decurrit ætates; volucrem
 Nec spatjs cohibet volatum.
 Vos illa tantæ, Vos Soboles Avis,
 Vos è Quirinis proveniens jugis
 O! Magna CORVINI propago,
 Per Proavos Atavosq; longum
 Impletis ævum: cùmq; alias domos
 Absumit ignis, vel violentior
 Everrit Eurus; aut hiulcis
 Trux Boreas, Aquiloq; nimbis,
 Vastantq; fessis tempora sæculis;
 Vos à tot annorum ordinibus gravem
 Nescitis occasum, perenni
 Sed solidos adamante menses,
 Sed ducta duro sæcula marmore;
 Sed fusa forti, ac impenetrabili
 Momenta ferro, sed metallo
 Perpetuas numeratis horas.

ODE XVI.

A D

VINCENTIVM à S. IOSEPH

*Dum Romam ad Generalia Comitia
 electus illuc infirmus iret, & tan-
 dem*

G

dem sanus, & Scholarum Piarum Provincialis rediret.

N Il fata versûs, nil adamantinos
 Contra Polorum possumus ordines ;
 Ut quemq; virtus , vel benignè
 Respiciens Cynosura blando
 Dignata vultu , quemq; suæ Deus
 Commisit urnæ ; spebus hic illico
 Illudit humanis, videtq;
 Consilijs hominum supremum
 Non stare Numen. Te licet arida
 Depasta febris, Te macies licet
 Morbusq; non cessans ad almam
 Ire diu prohiberet Urbem :
 Periculosum fida cohors neq;
 Permisset unquam aut svasit iter ; tamen
 Te Fata spem præter, beatæ
 Incolumem statuere Romæ.
 Quem fata amico prona fovent sinu ,
 In seq; cælum suscipit , huic nihil
 Humana vis obest : per ipsa
 Letiferi quoq; colla morbi
 Calcando pergit : nec pueriliter
 Deridet ægrum , nec iocularibus
 Vexat cachinnis, ast amica

Prensat honor recreatq; dextrâ.
Sic post flagrantium tormina febrium
In sanitatis promptius effedo
Te prima devexit potestas,
Præpositi officiumq; Patris.

ODE XVII.

A D

ANDREAM ŁACKI

Insulatum Olycensem

Gnesnensem, Loviciensensem,

Canonicum

Tribunalis Regni VicePræsidentem.

Fama refer, nostris iterum se transfuga re-
Sistere visa Themis. (gnis
Nec iam per varias extorris currere sedes
Vel vaga tecta cupit,
Postquam ŁACCIIACIS defendi sentit ab
Seq; suamq; domum. (Hastis
Non audet vitium grandes attollere cristas,
Tela nefas reprimunt.
Et malefana coqvunt aliquam si pectora cul-
Pæna comes sequitur. (pam;
Tuta fides, nulliq; patent sua limina fraudi,
Nec sua tecta dolo.

G2

Hinc

148 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hinc taceat veteres ætas transacta Solones,
Numina Iustitiæ.

ANDREÀ divina Themis præ Iudice, nul-
lura petunt alium. lum

ODE XVIII.

AD

IOANNEM BONAVENTURAM
K R A S I N S K I
Palatinum Płocensem.

*Dum Varavia sumptuosissimum
Familie suæ palatium erigeret.*

NON regna mundi , non Phrygias ego
Inviso moles , non Babylonios
Prospecto muros , fat dum in illa
Pono pedem vetus hospes urbe ,
Quæ prima nostris Principibus data
De lege sedes, quæve, vacat thronus
Si quando Lechicus, vacanti,
Prima legit Dominum Coronæ.
Hic hic Qvirites quantam ego surgere
Contemplor ædem, quam neq; Punica
Molita Dido , quam stupenti-
-Anchisiades oculo revolvens

Non

Non vidit unquam, conspicio domum,
 Magale quondam. Pars manibus suis
 Immenſa volvit ſaxa, grandes
 Pars alia è Parijs columnas
 Excidit inſtans rupibus. Arx Iovis
 Non illa tanti, Regia non fuit
 Ac illa Solis, & pyropi, &
 Cujus ebur rutilum tegebant
 Ut tigna, ſic omnem undiq; parietem.
 Non illa Memphis pyramide in ſua,
 Dictynna vel templo; ſuperbâ
 Majus opus Babylonè, magnæ
 Urbisq; compar penè domus: potens
 Quam ſi videbit Iuno; ſuam ſtatim
 Samum relinquet, & KRASIN?
 Magnificas habitabit ædes.

ODE XIX.

A D

IOANNEM CHRYSOSTOMVM

a S. P A U L O

Scholarum Piarum

Per Poloniam & Hungariam

Viſitatorem Generalem.

DEſcende cellis hoſpes ab Alpibus,
 Hetruſca non Te detineant iuga!

G3

De-

150 BENEDICTI à S. IOSEPH

Descende ! Florentina Chloris
 Non patrijs remoretur hyblis.
 Et nostra tellus explicat uberes
 Planosq; campos , & Lechicæ sua
 Sunt prata glebæ , sunt fragrantés ,
 Lætus ubi spatieris, horti.
 Quidquid moratur magne CHRYSOSTO-
 Fixumq; reddit; pone moras, amor (ME
 Te noster, aspectusq; noster
 Sollicitis vocat ultro votis.
 Auditis ? ut jam Fama volucris
 Se tollit alis, utq; CHRYSOSTOMUM
 Venire per campos , per urbes,
 Et cupidas perhibet per aures.
 Imus Poloni ! lætitiâ viæ
 Plausuq; frendent ; it Calasantia
 Pubes , & arctis destinatum
 Læta tenet manibus IOANNEM.

O D E XX.

*Rerum omnium jactura reparabilis ,
 præterquàm temporis.*

THEsauris Arabum majus, & aureo
 Pactoli pretio tempus, inanibus
 Si transit studijs , irreparabile
 Damnum , & perpetuum malum.
 Fortunæ varias ut quis opes diu Fe-

Felix in propriam detulerat domum,
Posseditq; , niger quas habet Æthiops ,
Pleno divitias sinu.

Et tandem miseram pauperiem pati
Iussus sollicitos in tenui lare
Ducit sæpe dies , exigvus focus

Lautas nec retinet dapes.

Hic amissa potest prædia , pauperem
Restaurare domum , qui modici subit
Iacturam minimam temporis , omnibus
Fert damnum gravius malis.

Privatur placitis alter honoribus,
Privariq; dolet : sed veniet dies ,
Quando munifici gratia Principis
Largis depluet imbris.

Belli præcipitem perdidit aleam
Alter sanguinei , mox animum erigit ,
Et vires revocans egregius redit
Fusis victor ab hostibus.

Hic famæ subijt grande periculum
Livorisq; minas , mox iterum innocens
Se virtus perhibet , famaq; subdolis
Fit non læsa cuniculis.

Tempus dum stolido perdimus otio
Socordesq; dies , nemo refarciet
Damnum , præteriti consilio carent ,
Quo passu redeant dies.

Si rectè sapiēs , nec minimum boni
 Absumes spatium temporis, vnica
 Nam vel si hora abeat, non retinebitur
 Multis deinde repagulis.

ODE XXI.

I G N A T I O

à S. STANISLAO

D O M I N I C O

à S. THOMA AQVINATE

V E N C E S L A O

à S. FRANCISCO

*Scholarum Piarum Religiosis; uteri-
 nis Fratribus.*

Vid vestra nobis attulerit trias,
 Quid eruditæ mentis, & ingenî
 Gaza illa dives; nemo nescit,
 Invidiæ nisi quem malignus
 Adurit ignis. Cùm reliquis tuba
 Et dura Martis classica Fratribus;
 Cùm castra Bellonæ, vocantis
 Cùm litui placuere campi;
 Vos ad quietæ Palladis otium,

Vos

Vos castra seu ad claustra modestiæ
 Iuistis, innocentē vitā
 Egregium peragendo cursum.
 Sed castra spernunt, claustraq; desides
 Odere mentes, his gladius datur,
 His penna, prout cuiq; visum,
 Hoc meritam trahit amne laudem.
 Ad arma quos Mars Sarmaticus suo
 Accendit æstu, sanguine congruum
 Soluere iam pensum, Minervam
 Ingenio, calamoq; prompti
 Vos fæderatam redditis, indole
 Illâq; nostram per CALASANTIDEM
 Regnatis insignes, ut ipsa
 Non alibi reperisse Pallas
 Potentiolem gaudeat ægidem,
 Non regna Svadæ, quam dociles ubi
 Cuiusq; vestrum tam eruditè
 Introijt, tenuitq; mentes.
 Vivunt profuso sanguine nobiles
 Post fata Fratres, ingenio datum
 Certare vobis, hoc volentem
 Ingenio retinete famam.

ODE XXII.

SERENISSIMÆ
HEDVIGI ELISABETHÆ
AMALIÆ

Principi Neoburgicæ
*Dum Serenissimo IACOBO Polo-
niæ Principi desponsata Sarmaticos
fines ingrederetur.*

P Rome terra, festiorem
Prome tellus læta frontem :
Sume molles cômpta cinctus
Martijs egressa nimbis ,
Quando Aprilis nuptiale
Administrat ipse festum, ferta flores con-
Alemanni Nympha Rheni, (gere
Maximi proles PHILIPPI,
Cæsarum Regumq; sanguis
Patrio fertur LEONE.
Et marito capta SCUTO
Principi Princeps novâ se fert IACOBO
Iamq; cano sparsa crine (Palladem.
Bruma sævas clausit arces,
Durus Athlas non nivoso
Dissipat nives Olympo ,
Algidis nec crudus armis

Hæmus altas stringit ornos, nō propinquas
 Non tepentes afflat auras (arbores.
 Eurus udo tristis ore.
 Non fatigat insolenti
 Vasta Caurus funda flabro,
 Sævientis flatus Austri
 Non meantem torquet Istrū, non Polonum
 Quā Neoburgica Diva (Vandalum.
 Delicatum ferre passum
 Allubet, statim satelles
 Te frementis pulchra plausūs
 Scena stringit, te trecentas
 Excitata per plateas prompta stipat gloria.
 Blanda dulces aura risus
 Per nitentem ducit æthram.
 Ipsa Chloris liliorum
 Et rosarum fert canistra.
 Tam genistæ quam ligustra,
 Tam cupressi, quàm racemi, nuptam adorāt
 Hospitem iam fige calcem- (Principē.
 -Hebe nova Herculis Poloni:
 Atq; segnes pone tractus,
 Limpidus dum servit àér,
 Prende lauros, & fatiga
 Mille soles, mille lustra, mille Princeps
 (sæcula.

SERENISSIMIS NEOSPONSIS

*Dum in Patriæ limitibus obviam
convenirent.*

Creditifnè? Fama postquam
Nuntiat Sponsam IACOBI
Patrium liquisse Rhenum,
Et Lecho stetisse tractu;
Pax amæno ridet ore,
Ac IACOBUM dulcis Hymen ire gaudet
Regijs tunc læta Sponsis (obvium.
Sumit amplum terra cinctum.
Nec nivofos novit imbres
Nec polares sentit iras,
Subq; plantas utriufq;
Spargit herbas, spargit hyblas, larga spargit
Hinc roseta de paterno (lilia.
Prodière rubra Pæsto.
Inde blandis nardus hortis,
Inde lætis caltha campis
Crescit, & viam decoro
Flore sternit, sternit omnes Flora vernans
Ponit udos Cyclas imbres, (semitas.
Asperas hyems pruinas:

Non

Non fatigat sævienti
Vasta Caurus funda nimbo.
Excitati sed fraves

Trudit alas, trudit auras sibilus Favonij.
Lenè Vandalus susurrat,
Carpathus strepit choreis :
Ex Eois tollit undis
Lucidas Phæbus quadrigas,
Et nivis pro turbulento
Rore lætos spargit ignes, læta spargit lumi-
Perge alacri Sponse passu, (na
Perge alacri Sponsa passu ;
Iunge amicam uterq; dextram:
Vos Salus, Vos Pax sequetur,
Risus uno, Plausus uno,
Faustitasq;, Comitatusq; Vos sequetur tramite.

O D E XXIV.

A D

ALEXANDRUM BYKOWSKI

Scholasticum Cracoviensem,
Gnesnensem Canonicum.

Alluditur ad Gentilitium.

GRYPHEM.

Reciprocanti Gryphs alibi pede
In Atticarum marmoreis capax

Lu-

Ludit chorearum theatris ;
 Hic levibus patuisse circis ,
 Et cum rotanti ducere flexiles
 Gyros magistro respuit , alitem
 Sed tentat excursum , parato
 Quadrupedem quia prona currum
 Fortuna GRYPHI iungit , & impigro
 Dat frena collo, per mare , per solum
 Fortuna cum tanto jugali
 Per varias abitura terras
 Auriga felix. Subtrahe te more ,
 Tardis BYKОВI subtrahe passibus ,
 Et scande currum: GRYHPS paternus
 Veligeris vehet ultro pennis.

ODE XXV.

A D

STANISLAUM DABSKI

Episcopum Vladislaviensem.

IO festivis sonet io ! campis ,
 Dignus illustri resonare plausu,
 Ipsa quem virtus merito recenter
 Ambit honore.
 Io festivis sonet io ! campis ,
 Io ! iam primis revoluta scenis

In STANISLAI properat decorum

Sepia nomen.

Ibis insigni per inane passu,

Præfulum splendor, speciosa pulchros

Fama cui amplis cumulare pergit

Ductibus annos.

Ibis emotas super Orbis oras !

Ac diem tardo rapiente cælo

Patriæ vives decus, & Polonæ

Gloria Gentis.

ODE XXVI.

A D

LUDOVICVM d' ORGEVAL

Dapiferum Livoniæ

S. R. M. V Colonellum.

Bellona Marti connubialibus

Seu juncta tædis, seu quoq; bellico

Dilecta sit soror Gradivo

Fulminei soboles Tonantis,

Non curiosus disputo : sit penes

Hæc fabulosas historias fides,

Martisq; Minervæq; verum,

Te sat erit LUDOVICE pullum

Si plectra cantent. Gallia fertilis

Ple-

160 BENEDICTI à S. IOSEPH

Plerumq; tales educat indoles ,
 Ut ad Pyrenæos Latinum
 Inveniant Heliconæ montes ,
 Hæmumq; bellis perpetuam domum :
 Musæq; eadem Castalias colunt
 Quæ forte ripas , non minori
 Velivolum studio Garumnæ
 Omnino servant. Sic ibi Martium
 Quæ stringit ensẽ ; non refugit manus
 Et eruditam ferre pennam ,
 Ingenijq; acies eadem
 In mente , quæ ferri est : ibi paginæ
 Vagina concors ; nec gladio nisi
 Concessus est campus , disertæ
 Sunt etiã sua rostra lingvæ :
 Ibiq; iisdem collibus eminet
 Parnassus , Hæmusq; , & cytharam solet
 Audire quæ Phæbi , canoræ
 Illa tubæ quoq; servit auris.
 Sic Gallicæ te nutriêrant scholæ ,
 Sic Musa fovit , Strymonio simul
 Ut cresceres Marti , parando
 Ad geminam monumenta famam.
 Ut verò pigram degenerat quoq;
 Fons in paludem : non it ab ostijs
 Si quando primis , & se eodem ,
 Natus ubi est , malè servat amne:

Et

Et planta vix se latius explicat,
 Natale si illam detineat solum,
 Nec alteri translata terræ,
 In proprio nisi marcet agro;
 Sic Tu Parentum limine prodians,
 Nec flexuosi littore Seqvanæ
 Contentus, ivisti per amplum
 Ulterius poliendus Orbem:
 Tagiq; primo pergis ad impigras
 Lustrator undas, qui haud ita proprio
 Gavifus est auro, ut cruento
 Dum micuit tua dextra ferro.
 Hinc illa tellus, quæ veteri diu
 Collisa Romæ, divitis ubere
 Nunc clara glebæ, quam Britannum
 Nereidem manifestat ægvor.
 Hinc Scaldis ingens, hinc Venetum tibi
 Lustrata Thetis, nubiferas subit
 Hinc quidquid aut transcendit Alpes,
 Et reliquas domina inter Urbes,
 Accessa Roma est; omnigenæ capax
 Tu ubiq; famæ, seu lituis crepet
 Ad arma Mavors, litterata
 Seu studijs recreet Minerva.
 At Marte postquam sub Lechico tua
 Bellare virtus cæpit, & optimam
 In Biasocerkuenfi theatro

Mens

162 BENEDICTI à S. IOSEPH

Mens habuit generosa scenam ;
 Tunc illa quercus (quæ nemus integrum
 Tam cingit amplè, ut quanta sub arbore
 Est herba tota ; tanta totam
 Illa eadem superare sylvam
 Annosa quercus possit) aheneas
 Ultro secures, ultro Erisichtona
 Vocat, nec indignata, frondes
 Si pariter , pariterq; rami
 Scinduntur : ipsis dummodo adoreis
 Servire possint , & meritam manum
 Ornare ; tunc Dodona palmas,
 Tunc virides dat Apollo lauros,
 Ac ipsa Delos : tunc Driades suis
 Cedunt choreis , tunc manibus novas
 Texere quas quondam coronas ,
 Utro tuæ Ludovice laudi
 Et ultro cedunt. Sed gravioribus
 Quò plectra pergunt aësona classicis ?
 Si bella D' ORGEVAL, severa
 Si sequeris generosus arma,
 Nec Pallas exfors ; tam bene literas
 Quam castra nôsti : sic gladium foves ,
 Ut copules Marti eruditam
 Pieridum LUDOVICE mentem.

ODE

ODE XXVII.

A D

IGNATIVM à S. STANISLAO
Scholarum Piarum.

NEc Te seqvacî perfida Theseo
Fortuna privat, nec mihi mutuus
Tu deêris Hercules : amicas
Iunge manus, paribusq; mecum
Insiste fœdus ponere legibus,
Et reddam Orestem. Peccat aheneam
Qvi damnat ætatem, dolorum
Sollicitis qveriturq; signis
Dedisse raros sæcula Castores,
Ego ipse Castor : si placet unicum
Assume Pollucem, & Lacones
Fama canet rediisse Fratres,
Orbisq; plaudet. Nec iuvat argui,
Qvod sæpe vilis, qvi prior intimum
Testatur affectum, gregalis
Miles amor famulare nunqvam
Nomen recusat. qvi licet impotens,
Dat multa, si votum nimium dedit,
Dum se dat ipsum. Me sodales
Nulla quidem tibi ferre dextras

For-

164 BENEDICTI à S. IOSEPH

Fortuna, gemmis ut pote defluus
 Non pendit ullos cūi Tagus alveos ;
 Me dives ipso : fœnerari
 Sed nec amor didicit , vel amplo
 Venalis auro pascere torridos
 Avarus ignes. Muneribus male
 Amor paratur , qv̄em profusis
 Qvisqvis avet retinere donis ,
 Magis meretur , qv̄am tenet : at neq̄
 Accedo vilis sarcina , debito
 Vel absq̄ commodo , fidelis
 Si statuo monumenta cordis,
 Census sat ingens. Ditior Indico
 Præ Gange candor, nec Mareotico
 Non maior auro, sed volucris
 Rara, fides, adeoq̄ multum
 Facunda, verum quælibet Herculem
 Si gignit ætas : sæcula Theseum
 Si tota dant unum, stupendis
 Indubiè socianda monstris.
 Admitte dextram , haud dissociabile
 Et scribe pactum : velle perennibus
 Et nolle servemus diebus
 Semper idem, studijsq̄ prisca
 Simus Dimantes. Qvis scit in alteras
 An fama festis vecta curulibus
 Non ibit ætates , tubarum

Grandiloqvo recitans fragore,
Vixisse & isto tempore Nestores,
Vixisse amicos, quos semel unicus
Ut iunxit affectus, svaves
Nulla dies dirimet catenas.
Quis scit futuris fabula sæculis
Non vana num & nos historiam ultimo
Non demus ex nobis Nepoti,
Unanimes retinendo mentes.

ODE XXVIII.

A D

ERNESTVM NVGIVM

*Quid hæc omnia sunt, Opinio,
Laudes, Elogia? Venti.*

QVod Te fama levat, quod proprijs NU-
Sublatum manibus portet in aëra (GI
Applaudens populus, publica fervidis
Quod Te laus rapiat rotis.

Credis Te solidis pergere curribus,
Sublimiq; vehi celsius effedo,
Infelix Phaëton, heu! per inania
Picti duceri ætheris.

Venti sunt, celebris non juga nominis,
Venti plaustra ferunt, & nimium levis

Auræ

Auræ temo regit, non ita frivolis
Te committe jugalibus.

Quid Thebis genito profuit Herculi?
Quid Pellæ domino? Bactra quod & Tyrus,
Gades occiduae quod fremerent novis
Tanta ad nomina plausibus.

Unus follis erat, vel modicæ nisi
Flatus gloriolæ: mors subiit celer,
Et Famæ perijt fumus, in unicum
Et versa omnia pulverem.

Ingentis memores nonnisi nominis,
Et vitæ immemores vivimus, & tamen
Plausus nil hominum, nil dat opinio
Plenis turgida laudibus.

Virtutis studium qui tenet, hunc vehit
Festivis melior fama curulibus,
Importatq; polo, celsaq; prosperis
Fert in sidera passibus.

ODE XXIX.

A D

LVDOVICVM ZALVSCIVM
Suffraganeum Præmysliensem.

Q Vis Te Parentis gloria maximi
ZALUSCIANÆ splendor originis
Effu-

Effudit ignis ? quæ superna
 Parrhasio dedit Urfa cælo,
 Qvis misit æther ? rursus ab Arctico
 Venisnè summo ? & nobilior trahis
 Ignemq; temonemq; Solis
 Per medios Phæton coluros ,
 Infersq; terris. Num Tibi proprias
 Pandora dotes deposuit , suis
 Exuta donis ? num paternas
 Calliope dedit ipsa sortes ?
 Qvocunq; Præsul Te posuit die,
 Qvicunq; & author ; non ego vilibus
 Adscribo Te glebis , polari
 Sed genitum venerabor AGNO,
 Datumq; terris. Non humiles Tibi
 Adscribo cunas , purpureo cui
 In ore Comitas resedit ,
 Perpetuo memoranda cultu.
 Te Te ZALUSCI stipat alacribus
 Laus vera plumis ; Tu Lechico novus
 Splendor Trioni , Tu futuris
 Materies satis ampla fastis.

ODE XXX.

AD

A D

OTTONEM FRIDERICVM
à FELKIERSAMB

Palatinum Czerniechoviensem.

MEndace ni me perfida decipit
 Dioptra centro , cerno tuæ rotam
 O! digne FELKIERSAMB curulis ,
 Dumq; rotam, simul & paratum
 Adverto currum. Non Cybele suis
 Deesse vellet prompta Leonibus;
 Ambiret & magnus Camillus
 Hæc patriam properare Romam,
 Vehiq; Victor , quem niveis eqvis
 Romana miles sub Capitolia
 Secutus intransentem relato-
 -Ex Celtiberis hilarem triumpho.
 Non ille tanti currus , ab unico
 Cui axis auro, temo cui aureus,
 Et ipsa curvatura puro
 Ac radij micuere ab auro ;
 Ut ista quamvis fracta rota est, vias
 Habere fuso quæ nisi sanguine
 Gaudet, triumphaliq; semper
 Tesqua solet superare cursu.
 Iperge felix , nec vaga nubilis

Damnanda peplis lumina porrige,
Sed inter ignes, inter astra
Flecte tuum moderator axem.

ODE XXXI.

Ad Famam.

*Vt de Serenissimo IOANNE & c.
xistente in Valachia Polonorum exer-
citu nuntiet aliquid.*

TERRÆ Parentis Nata, Fama quid files?
Mobilitate vicens

Viresq; eundo possidens.

Cur nubila inter abscondis tuum caput?

Cui oculi totidem;

Plumæ quot extant corpore.

Nostri IOANNES quid gerat Princeps

Regia quid soboles? (throne?)

Quid militares ordines?

Prutumnè victor & vagum emensus Tyrā,

Moldaviæ populos,

Infida Daci littora.

Deditnè pugnae copiam mixtus Dahis

Concanus? & Cilicum

Armata telis agmina?

H

Ivitne

170 BENEDICTI à S. IOSEPH
Ivitne Seres sub jugum ? averſo minax
Parthus eqvo, gravium
Vel grande robur Biſtonum ?
Hucufq; nobis innuens nihil, files
Fama, loqvax aliàs
Et orbe toto garrula.

ODE XXXII.

*Vana hominum cura, & fortuna-
rum licitatio.*

QVàm ſæpe ſpectans ridet inutiles
Fortuna curas, dum ſtudio nimis
Urgente venamur ſuperbas
Divitias, & opes anhelis
Votis procamur. Deficit interim
Fortuna tantis parta laboribus
Noſtraſq; ſpes ludit, nec illis
Tanto animi ſtudio petitis
Permittit unqvàm divitijs frui :
Sed vix amicas exhibuit manus,
Infida ſubducit deinde
E medijs fugitiva caſtris.
Eſt qui capaci condat in horreo,
Qvidquid paternis verritur areis,
Gaudetq; ſarculo boum ſi, &
Mille jugis arat inquietos

Oſyris

LYRICORUM LIBER III.

171

Osyris agros : est etiam suæ
 Qui laxa pandit vela cupidini,
 Quousq; non plenas peculî
 Tum vel opum sedet inter arcas
 Parcus sibimet. Fit cui libera
 Et hora non est, sæpe quod integras
 Noctesq; consumit diesq;
 Usq; adeo studiosus auri,
 Et usq; nummi : cumq; superfluas
 Avarus auceps cæpit opes, & his
 Se sperat usurum, scelestâ
 Mors agili properat phaselo,
 Et omne tollit, quidquid avarior
 Collegit ingenti Euclio anhelitu,
 Hæresq; vel neqvam subinde
 In cyathis nepos abligurit.
 O ! vana multæ cura pecuniæ,
 O ! spes inanes! quò cupidam magis
 Mentem nutrimus, sæpe plus illa-
 -Esurit & magis æstuantem
 Profert orexim. Sollicitudini
 Quandoq; nostræ sit modus. Omnium
 Sis plenus ; & gemmis & auro
 Ultima te spoliabit hora.

172 BENEDICTI à S. IOSEPH

ODE XXXIII.

AD

STANISLAVM SZCZVKA,

Regni Referendarium.

*Dum à morte SAMUELIS PRAZMO-
WSKI, Palatini Plocensis, relictam Ha-
statorum cohortem obsequio Patriæ
tenendam suscepisset.*

LAus nulla major munificæ manûs,
Quàm postulantem dum Patriam fovet,
Servatq; tensu liberali,
Nec modico retinet potentem
Sumptu cohortem. Taliter efflua
Et se profundens dextera clarius
Elucet, & dat eminentis
Signa satis generosa mentis.
Nam quid superbis nunc Arabum bonis
Pollere prodest? Mygdonias juvat
Tenere quid gazas? scelestus
Si nisi regnat amor tenendi,
Et largiendi nobilis exulat.
Inter Virorum non ego divitum
Exempla pono, quos avara
Mens nisi sollicitat, sitisq; ,

Quâ

Quâ parte magnæ divitiæ affluent :

Et in petentis commoda Patriæ

Quo ressuant sinu, tenaci

Nullus amor studiumq; menti.

Immane monstrum ! si patulis nisi

Rimatur aurum faucibus Euclio :

Ad totq; fortunas, minaces

Excubias peragunt dracones:

Vel ille Serpens, Hesperidum aurea

Ad poma semper qui vigilat ferox,

Gryphesq; pennati, silentium

Ac domini nemorum leones.

Quæ liberalis dextera pulchrius

In militares effluit indoles,

Cum sicut herbam imber, vel humanum-

- Ut nutriunt alimenta corpus,

Sic ad viriles excitat impetus

Et Martialem sæpè animum favor

Regumq; Magnatumq;. Regno

Protinus est cuius parata

Fortuna, quando præmia bellicis

Sunt prompta dextris. Strenua quilibet

Audere novit, quando frustrâ

Nemo. Statim cadit atq; langvet

Herôa virtus, si rude, vel parum

Videt metallum nobile, fulgidum

174 BENEDICTI à S. IOSEPH

Si ponis aurum ; & excitatur
Et celeres agitat triumphos.
Non peccat unquam Munificentia
In exigentem prodiga Patriam ,
Laudemq; habet, qvi militares
Irriguo fovet amne mentes.
Sed ista quorsum ? ni Patrius Tibi
Gratetur Orbis , ni Lechici quoq;
Gratentur Hastati, profusa
Quos retines refovesq; dextrâ
O Magne LVCI. Non Patriæ nisi
Hæc turma, laudi velit & tuæ :
Tibiq; quælibet perenne
Hasta levat cataphracta Nomen.

ODE XXXIV.

AD

IOANNEM BONAVENTURAM
KRASINSKI

Palatinum Płocensem.

Valerij CORVUS in KRASINIO-
RVM & CORVINORVM
Nobilissimis Familijs al-
tissi-

tissimè evolans.

POLONA Corvum Vanda, vel aureo
Fortuna lenis copulat annulo ?
Fortuna ? vel pernix citatis
Fama iubet properare pennis
Phæbi volucrem ! cum levioribus
Commune Nifis huic nihil aliti ;
Qui si volaturus per auras
Plumigeris parat ire remis ,
Non segnis , uno sed cum Aquilis gradu
Iam convolutum verberat aëra ,
Iam sub coruscantem calenti
Sole domum propior sagacem –
Non stringit acri lumine palpebram :
Sed sive ferri fulgor , atrocior
Seu urit ardor , verberantes
Intrepidè speculatur ignes.
Qui signa primo Marte sub Ausone
Secutus , alis , indomitis velat
Armis minabundos adorsus
Nil animo metuente Celtas.
Audere visus plura , severior
Quàm posset hostis credere , & impotens
Sperare Messalæ Gradivus
Ancipiti variante bello.

Vernante stipat prodroma Martium
Bellona lauro protinus Alitem,
Et rumor egressus tubarum
Grandiloqvo resonat fragore,
Non Sole tantum lora vel aureos
Tenente frenos, Marte etiam nigrum
Rectore CORVUM iam quadrigas,
Iam celeres agitare currus.
Nec Roma tantum cognita nobili
Est sola pullo, per varias volat
Illustris auras Ales, ipsa
Præpetibusq; sub astra pennis
Se tollit audax: quâ vitreis tumet
Tibiscus undis, quâ genus inclytum,
Servile nec vulgus, Poloni
Littavicis sociantur armis;
Ille, ille lætus stridet, & alite
Passu triumphans sub pedibus pigrum
Relinquit orbem. Panno concors
Interea medijs paternæ
Campis Coronæ postulat, & sua
Tendenda firmis sceptrâ dat ungvibus,
Pomumq; (quod vanis cupido
Sæpe putans patuisse votis,
Ut quærit amplo sanguine, sanguine
Sic sumit amplo) porrigit aureum

Sic orbe subscribente, prono
Sic superum statuente voto.

Novo futuris carmine saculis,
Quod fulminantes extra Aquilas quoque
Sceptri capacem Nitra CORVUM

Imposito reperisset ostro.

Lechus coronas si popularibus
Non subdit urnis, ponè tamen thronos
Volare vicinum, ac eburna

Stare iubet prope sceptrum CORVUM.

Ubi Ducales partim apices, peda,
Summasque partim possidet Insulas,
Et inter illustres honorum
Magnificè vehitur curules.

Adhuc patentes excidio legit
Vocalis echo Sarmatiae domos,
Quarum Ales hic semper ruinas
Suppositis abigebat alis.

Dum vel quietis à Patria graves
Arceret iras consilij, truce
Sermone vel docto, suisque

Auspicijs removeret hostem.

Tum si qua diris improba partibus
Produxit Hydram Lerna volubilem,
CRUX fortis & chalybs aduncos

Sat validè soleavit ungues:

Quæis pullulantes proterat impiæ

178 BENEDICTI à S. IOSEPH

Omnino cristas belluæ , & obvium

Conculcet hostem, si subinde

In rapidos agitur furores.

Ego ista Vates : præproperis fugit

Cum CORVUS alis, laudeq; Lechicas

Prægressus oras , usq; ad Alpes,

Ad superas volat usq; sedes,

Et me stupentem deserit, ætheris

Non primus hospes. Fama volatilis

CORVI satelles clariorem

Nacta tubam properat, sub ipsum,

Inter novorum classica plausuum

Itura Pindum : & qvâ Tanais , vago

Qvâ Rhenus excurrit fluento ,

Per Rhodopen, per aqvosa Tybris ,

Per vasta Sosæ flumina , divitis

Qvâ gemma Gangis defluit, & Tagus

Promanat Hispanus , pyropo ac

Latifluo pretiosus auro ;

Septena Nili fertur in ostia :

Tubâq; claris grande sonat plagis

Et FERRO & ANNULO decorum

KRASINIIS volitare CORVUM.

ODE XXXV.

CARO-

AD

CAROLVM

RADZIWIE

S. R. I. Imperij Principem ,
in Nieśwież & Ołyka Ducem.

M. D. L. Procancellarium.

Tu quantus olim parvus adhuc puer
Inter Paternæ compita gloriæ
Reptasse diceris , tenello

Laurigeris Tibi lussit ætas

Quando trophæis : cum haud temerariâ

Virtute nixus , pusio cresceres

Laudiq; honoribusq; , natus

Eximiæ pariterq; famæ.

Virtute tandem conspici Tibi

Fulsêre ut anni , magnificæ statim

Venêre in occursum Curules,

Littavicum simul & Sigillum.

Quos nempe sanguis, quos meritis Domini

Adultæ nutrit, semper in indolem

Videntur educi Paternam,

Nec Thetidis sua vult deesse

Pupilla Achilli ; sit quoq; Peleo

Mater superstes, quærit & hæc, suum

Qui formet efformetq; partum,

Et vigilem reperit Chironem.

H 6

ODE

A D

CASIMIRVM SZCZVKA

Abbatem Paradisiensem

*In Principum Aulis ad canos usq; à
teneris deducta etas gloriosissime.*

NEc Aula simplex, aut adeo rudis
Palæstra, dignè quâ generosior
Procedit instructrice sanguis

Egregios penetratq; mores,
Quos in paternis sæpius ædibus
Vel blanda nutrix, vel nimium fovens
Tutela Matris non tulisset

Præ tenero insinuare corde.
At quisquis Aulæ se iuvenilibus
Commisit annis, semper hîc indolem
Ad magna format, quando & Aula

Scena satis luculenta magnæ
Campusq; publi. Mixti odijs ubi
Certant amores, gratia fulmini
Concurrit, aulicæq; discunt,

Quid fugiant capiantq; mentes.
An tanta multis profuerit Schola?
Nil quæro: sat quod Te iuvenem semel
Ut Aula sumpsit, sic amanter
Fovit ad hos CASIMIRE canos.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum

L Y R I C O R U M

LIBER QVARTVS.

O D E I.

J O A N N I III.

Poloniarum REGI Serenissimo

QVod minùs rauco metuenda cantu

Territas hostis tuba reddit aures,

Et Salus , & Pax quòd in ampliores

Irruit urbes,

Inclyto debes Leche cuncta Regi;

Svada cûi Sceptrum , soliumq; Confus;

Seu Sagum , felix Toga seu quietas

Exigit artes.

Nempe, non semper meruit cruento

Lauream ferro manus, & tonanti

Vis inest verbo; quod ab erudito

Provenit ostro.

O D E

ODE II.

A D

STANISLAUM SZCZUKA,

Regni Referendarium.

*Dum in Generalibus Regni Comitijjs
Equestris Ordinis Mareschalcus
fuiſſet electus.*

Quæ ſcena ? vel quæ Sarmaticos vocat
Orchestra Cives ? Conſilij locus ,
Et ampla Libertas Polono
Hanc tribuit cuicunq; ſortem,
Vt iſta dicat, quæ velit : & velit
Quæ ſentit omnis Nobilis ; arduæ
Res ſicq; tractantur ſubindè,
Vt pariter ſua ſint ſalubri
Ius Faſq; voto. Tam Genitrix bona
Nos à tot annis, tam facilis Parens
Tot ſæculis ſervat, ſuoſq;
Imperio retinet benigno
Pridem Nepotes. Obſequium fides
Subire ſemper debet in exteris
Submiſſa Regnis, & tacendo
Impoſitas retinere leges.

Du

Dum nec beatæ Consule fulgurant
Sacraeque sedes, proxima non adest
Cum lege dum Prætor Potestas,
Patritiæque vacant curules.

Dum cuncta Cæsar præcipit & jubet :
Assentiendi muta necessitas

Explere dum debet, ferenda

Quæ tumidis placuere scilicet eptis

Et nulla veri copia subditas

Obturat aures; quæque placent throno

Hæc quisque suffert, improbantis

Grande scelus reputando linguæ.

Sed ista solum non datur exteris

Fortuna Regnis; altera Lechicæ

Est forma Libertatis, ampla

Quando patet cuius facultas,

Vt ore promat quod bene iudicat :

Linguæque tradat, quod ratio putat,

Sensusve censet. Nec ullus

Esse potest pudor, auspicatum

Si sol sequetur denique Phosphorum.

Aurora Phœbo non nocet, aureis

Si vecta bigis, prima pandit

Purpureas præeundo portas;

Tandemque Titan diffugientibus

Hinc inde stellis, ipse novissimus

Diem reducit, ultimoque

Syderei statione cæli

Et

184 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et arce prodit. Sit famulus prior,
 Heroq; latis præeat ignibus ;

Non inde vilior, præeuntem

Si Dominus regitur per ignem.

Sic nil Honoris Principibus perit
 Nostris, bonorum si quoq; Civium

Mentem requirunt, ac apertum

Consilij faciunt theatrum.

Deliberantis tot Lechiæ bases

Et fulcra, quotquot Sarmatiæ bono

Inserviunt Cives, honestam

Iudicij peraguntq; scenam.

Verùm iste fulcrum nobilius, cui

Cessit supremum Consilij decus :

Regniq; qui sortes gubernat,

Atq; datam bene versat urnam.

Hic, virga monstrat Mercurium, boni

Quæ est semper index, aut etiam mali :

Vt quisqvis hâc virgâ fruetur,

Sors Patrios manet ista fines.

Rectene primus Scipio dirigit,

Tunc recta fiunt omnia : si malè,

Parata tunc Regnis ruina,

Indubius populisq; casus.

O ! quàm secundum Te duce & arbitro

Sperare rerum possumus ordinem

Cui docta Virtus, erudita

Cui Pietas, animiq; candor,

Cui

LYRICORUM LIBER IV.

185

Cūi cura semper maxima publicæ
Felicitatis fixit amabilem

In corde sedem; cūi in imis

Regnat amor Patriæ medullis.

Tu, si cicatrix Sarmaticum premit

Acerba corpus, vulneribus manum

Director appones medendis,

Sollicitas faciesq; primus

Omnino curas, inter Equestrium

Divisa votorum studia, ut novo

Pax læta descendens paratu

Per Lechicos spatietur agros.

ODE III.

ALEXANDRO

ZAEUSKI,

Palatino Ravenſi,

Nomine Filij sui Francisci

nunc Vexilliferi Nurenſis.

Lyrica Aggratulatio.

REduxne Fatum? prodigialia

Vel ominoso vincula Gordius

Appendis axi, dum implicatum

Nectis amor pharetrate nodum.

Pri-

186 BENEDICTI à S. IOSEPH

Pridem solutus nodus ahenei

Ictu mucronis, nil ea præferunt

Arcana, ALEXANDRI tenaci

Mucro dedit sua fata loro.

Audite ! dicam: Rex animi mei

Hucusq; non est. nodum amor hîc locat:

Rex esto, qvi solvet; sub isto

Ponit amor mea regna nexu.

Evolve nodum magne Parens, tuæ

Hoc consecrârunt fidera gloriæ:

Evolve ALEXANDER, vel ipsum

Urget ad hæc monumenta nomen.

Fallorne? mendax, an dubias agit

Fortuna mentes. io! vel aspero

Solvenda vix ferro, paternus

Explicuit mea vincla pollex.

Abstiste verbis, quam tibi detulit

Fatum Coronam magne Parens cape:

Rex esto, non moror, sub ipsas

Pressa Tibi fero sceptrâ plantas.

ODE IV,

A D

D. THOMAM AQUINATEM,

Acerrimum adversus Hæreticos

Scriptorem.

Roma

Roma Spartanæ documenta dextræ
Poscit , in grandes adolesce pugnas,
Sume Bellonam, validumq; sume

Pectore Martem.

Ibis in pugnam , domitoq; grandes
Victor effundes super hoste plausus,
Qvem sub abstrusis Patrio requires
Flumine nervis.

Et Dei & legum, scelerisq; vindex
Per triumphales gradiere lauros,
Nescies taxos , vel amica nigræ
Flumina Lethes.

Te per ingentes spatiata terras
Hæresis duris trabeata cristis
Sentiet fortem, peritura magno
Hæresis ictu.

Ibis in duræ fera monstra Lernæ
Hercules alter , quotiesq; vastum
Corpus attollet , dabis æstuentes
Corpus in ignes.

Horret & Python , maculosa centum
Terga qui signis vehit , & minaci
Sibilans vultu vomit impotentes
Sqvameus iras.

Ponet & torvos Acheron furores ,
Turbidus cæno , vel aqvosa quando

Bella

188 BENEDICTI à S. IOSEPH

Bella confurgunt, sinuantq; vastos
Flumina montes.

Cedet & Ditis, neq; dissolutos
Eumenis crines, geminæq; pestes
Et Minæ & Diræ patientur acres
Tollere vultus.

Ibis informem positurus Orcum,
Qui vel immanes iacit ore flammæ,
Vel venenatis animas verendus
Subingat armis.

Quâq; Cocyto propior voraces
Tænarus monstrat malefidus oras,
Et Chaos, & quâ Phlegeton rapaci
Imminet undâ.

Quâ vel infernas Stygis inter umbras
Theſeum duræ cohibent catenæ,
Poma quâ captat fugitiva ſicco
Tantalus ore.

Ibis, & ſacræ geminare palmas
Haud ſines Romæ, novus in paternis
Scipio terris, novus in Latinis
Scævola campis.

Fallor? an certo mea vota demùm
Fine ſubſultant, Io? iam virentes
Laureas nectis, validoq; fracta
Hæreſis ictu.

Iam Tibi primi rudimenta belli

Lau-

Laurus implevit , metuendus orco
Arripis palmas , tumulumq; cæcis
Erigis umbris.

ODE V.

Ad Ferrerium Vulpium.

*Frustra amorem pascis , qui non
adfers.*

QVam tuus mendax amor est , vicissim
Diligi dum vis , memoriq; nescis
Mente complecti , quam adhibes malignas
Sæpius artes.

Cor tibi constat validi subinde
Impeti sævis odij favillis,
Et meos audes , quibus abdicasti,
Quærere amores?

Perfidæ nunquam sua vela Scyllæ
Credidit navis. Renuunt amicum
Candidi mores dubijs studentem
Vivere votis.

Non amat Cæsar , quoties aperto
Non videt ferri populi favore :
Non amat Troas , si aliquando vafrum
Sentit Vlyssæm.

Nec

190 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nec tibi fidum fore crede pectus,
Quod vacillanti referas amore :
Est ibi censor tacitæ revisens

Ostia portæ.

Ut lubetingas ; scio quisquis odit ,
Ac amat quisquis , scio ; nec bipenne
Diligo pectus , bisforem nec unquam

Diligo frontem.

Tu mihi monstra , quod amor fidelis
Te regat mecum , statuamq̃ certum
Fæderis pactum , variante non me

Distrahe sensu.

Ista num puro tibi dico corde ,
Quod modi tales , vapidæq̃ profunt
Nil simulates : benè ama , si amantem
Pofcis amicum.

ODE VI.

AD

ANDREAM SUBVALLIVM.

Nullus ANDREAS crucis absq̃ mole,
Nullus ANDREAS populi favores
Sic habet pronos, ut iniqua nunquam
Sæviat aura.

Est & Ægeas nimium severus
In DEI Iudex famulum, parati

Sunt

Sunt statim clavi , tremuliq; pendens
Machina ligni.

Lætus ANDREAS tamen inter istos
Semper angores, quia scit supremi
E Iovis dextra nebulas, & omnes
Surgere nimbos.

Quidquid affligit, dolor, & molestus
Pectoris mæror veniunt ab illis
Numinum regnis , hilariq; miscent
Tristia sudo.

Gratior quò quis superis, probatur
Per procellosi vada sæpe ponti:
Sordidos, terræ genitosq; , nullus
Vexat amaror.

Firma Te virtus quia, fama promptè
Te quia illustris comitatur axe,
Invidens ex nunc fremebunda ducit
Prælia livor.

Hæc sed ignavas nisi dura nôrunt
Et minus notas lacerare mentes :
Quisquis est fortis , reicit, datumq;
Ridet ad ietum.

Sat tibi, magnæ superestq; famæ,
Ponderat dum plûs melior; maligna
Ora non claudes, nisi solvis uno
Omnia risu.

A D

STANISLAUM
IABLONOWSKI,Castellanum Cracoviensem,
Supremum Exercituum Ducem.*Gentilium IABLONOVIAE DOMUS**Insigne adornatur.***I**Bo! ibo Vates, qvò IABLONOVIIIS

Pes ducit armis. Ibo! seqvacibus

Armata qvo præt Thalia

Planta tubis, subitoq; grandes

Ingressa calles ultrò superstitis

Sat pulchra dat vestigia gloriae,

Insignis & famæ decorum

Sternit iter, patrijsq; præfert

Proh! quanta ceris fulmina bellici

Alumna Martis. Falx ubi vindice

Armata ferro, pullulantes

Si qva parit mala gleba vepres,

Exscindit, atras & Lacheses truci

Minatur hosti. Crux ut Heraclio

Semel triumphalis superbam

Non levibus Babylona bellis

Attri-

Attrivit , ac in Cosroa inhospitum
 Compressit Euphratem ; à gravidis ita
 Nec nunc supersedet trophæis :
 Sed rabidum modo dura tellus
 Obtrudat hostem ; barbaricas statim
 Compescit iras. Et Soleæ decus
 Dotale non ficit , sed omnes
 Ire moras iubet , evolanti
 Par quando nimbo cum Selymo vagos
 Præit Diores, turpe putans levi
 Hærere cum Niso ruinâ ,
 Aut positam titubante calce
 Subire metam. Nec popularibus,
 Pes, vena plectris; quem Patriæ basim,
 Quem fulcrum , & ingentem columnam
 Sarmaticus veneratur Orbis.
 Pes, quem superbis verticibus gravem
 Audacioris cruda frequentius
 Arena Bellonæ cruentè
 Per medias stupet ire cædes.
 Pes, quem Polono non benè limite
 Ambire tentes ; quò Tanais suos
 Evolvit æstus, quo Britannum
 Mercifluis mare ditat undis,
 Et quò decoris Sequana flexibus
 Baltisq; multo frigidus Æolo
 Dimanat ; excurrit, Lechææ

194 BENEDICTI à S. IOSEPH
Grande decus referendo gentis.
Ibo ! ibo Vates , quò IABLONOVIIIS
Pes ducit armis. ibo; sed impigræ
Vix penna suffectura plantæ
In medio stetit ipsa cursu.

ODE VIII.

CERTAMEN

Honoris Pontificij ,
Cum meritissimæ Senectutis Viro,
ILLUSTRISSIMO DOMINO ,
D. CASIMIRO SZCZVKA,
*Nominato Episcopo Culmensi & P
mesania.*

Hon. Qvamis tardus Honos, emerito
tamen
Captandus senio. Culma dat Infulæ,
Oblatum CASIMIRE
Promptâ sume Pedum manu.
Szcz. Annosumne Senē Purpura, vel sacer
Invitet vetulam Scipio dexteram ?
Fractos cūi senio ægrè
Sustentat baculus pedes.
Hon.

LYRICORUM LIBER IV. 195

Hon. Nil obstat senium, quod meritis vi-
get,

Nil obstat fragilis sarcina corporis :

Dum non languida virtus,

Nullam ruga facit moram.

Szc. Dum vixi vegetus, Præsuleis eram

Ornandus trabeis : nunc miserum la-

Exeditq; senectus, (bor,

Quid cum istis mihi Fascibus?

Hon. Si velles vegetus, magnificis Tuum

Ambirem ultrò caput cingere tænijs,

A quovis generosus

Sed Tu transfuga Culmine.

Szc. Si sprevi vegetus, quid patiar Senex

Tam duro gravidum pondere muricē?

Lassis quidve lacertis

Ingens ponis Honos onus?

Hon. Non est pondus honor, functa labo-
ribus

Dum cervix meritas accipit Infulas :

Illi maxima moles,

Cûi nullo merito Infula.

Szc. Illos ornet Honor, qui cupidis nimis

Aspirant studijs : nulla mihi fames,

Nullus crescere fervor,

Dulcis, quam teneo, qvies.

Hon. Sed fit sæpè, qvibus gratus Honos,

Honos

Iz

Illos

Illos ob nimium despicit ambitum,

Contemptimq; repellit,

Quos ardens cruciat sitis.

Szc. At nunquam senio mens fuerat meo,

Vt canis cuperet fulgere crinibus,

Mortem vera senectus

Non quenquam reputat gradu.

Hon. At respexit Honor, vidit & indolem

Vltro se tacitis volvere nubibus :

Crimen ; ni ista nitentem

Gestet cæsaries Mitram.

Szc. Qvis me sepositis extrahit angulis,

Ac augusta Senem ducit in atria ?

Nix infusa capillis ?

Et Coæ studeant Tyro ?

Hon. Ignoras agiles Principibus manus,

Longas siq; velis dicere ; maximi

Tangunt SCVTA IOANNIS

Tantum culmen & ingerunt.

Szc. Agnosco Dominæ Sydera Gratiae,

Et pronus veneror. Vividioribus

Verùm tanta coruscet

Vellem Gratia brachijs. (pi?

Hon. Legem magnanimo vis dare Principi

Clarè Sceptra vident , quos trabeant

Votis Roma secundis (Viros

Ad tantum stimulat decus.

- Szc.

LYRICORUM LIBER IV. 197

- Szc. Votis ergo Tybris, Romaq; calculo
 Subscribit veteri provida quercui?
 Ah! nescit cariem, quam
 Fessis sentio viribus.
- Hon. Est tinctura novæ pulchra modestiæ,
 Ad laudes proprias & meritum, pu-
 Quò vitas magis, amplis (dor.
 Hòc Tu dignior Infulis.
- Szc. Virtus eximijs vel sine fascibus
 Campum semper habet, nec titulis e-
 Privatus quoq; circus, (get.
 Magnæ sufficit indoli.
- Hon. Virtus eximijs vel sine fascibus
 Illustris fateor: splendidius tamen
 Semper nacta theatrum,
 Alto admota cacumini.
- Szc. Non est svave decus, sollicitudinis
 Qvòd plenum, validus remigium pe-
 Istis absq; theatris, (tat.
 Laudatum dabo Roscium.
- Hon. Peccat, qui renuit; Gratia Principis,
 Et Romæ properans urget ubi favor:
 Palmis Culma supinis,
 Dum justas adicit preces.
- Szc. Si sic Roma jubet, si Clypei favor
 Regnantis; cupidis si precibus petit
 Supplex Culma; senile
 Flecto tanto oneri caput. O-

A D

PETRUM ROSTKOWSKI,
Varmiensem Canonicum, Custodem
Culmensem, Abbatem Mogilni-
censem.

*Dum vacante Sede Episcopatus Cul-
mensis, Administrator electus, brevi
ad eiusdem Episcopatus Insulam,
Avunculum suum, CASIMIRUM
SZCZUKA, Nominatum Epi-
scopum, ex literis accepisset.*

IO! quid est hoc? quod tibi tradidit
Vix perlegendam cursor epistolam,
Lactante sic vultu receptos
Multoties relegis libellos.

An Scuta iunctis Regia Gratijs
Duxêre currum? Tequè suo super
Vmbone sumptum, purpuratis
Vltrò parant redimire vittis?

An Culma multa deinde panegyri,
Ex Administri munere publicos
Indicit applausus, in unum
Iuncta videns coijsse sensum,

Sic

Sic Vota Fratrum, ut de proprijs Tibi
 Quivis remittens spiritibus, pari
 Par quisq; cederet, vacante
 Imperium regimenq; sede.
 Nil est quod exhinc insolitis Tua
 Tantum resultent pectora plausibus:
 Majora Tu semper mereris,
 In peregrè cui visitatis
 Polita terris emicat indoles,
 Et illa Virtus, quæ Themidis sacrae
 Probata quinq; bilanci,
 Ad meritos gradus est honores.
 Tamen triumphas, nescio gaudia
 Ad tanta quali percitus entheo,
 Pectusq; dulcedo pererrat,
 Ac hilarem jubet esse mentem.
 Io! ter io! forsitan insonas,
 Ad Pomesanam SZCZVKA quod Insulam
 Ultrò requisitus, colendo
 Admoveat sua Rastra Culmo.
 Io! ter io! si prior incipis,
 Sequentem nec nos negligimus chely
 Cantare millies idem io!
 Et fidibus, cytharisq; lætum
 Iuvare festum. Non quod Avunculus
 Ascendat Hector, non quod ad Insulam
 Affinis elucetetur ortus,

200 BENEDICTI à S. IOSEPH

Non quod ad eximiam vocetur
Sanguis propinquus deniq; Purpuram;
Sed orba possit Culma quòd optimo
Gaudere Patre, non profano
Quod resonent elementa plausu,
Venisse prisci tempora sæculi,
Quæis non petita, sponte sed obvia
Ruunt Tiaræ, & esto canam,
Sed meritam decorant senectam.

ODE X.

A D

STANISLAVM DONHOFF,
Capitaneum Koscierzynensem,
Palatinidam Pomeraniæ.

A Chille quantùm Theffalico Thetis,
Beata tantùm Te Genitrix suâ
E prole gaudet, magna magnæ
Progenies STANISLAE Matris.
Spartana nutrix Peliacos Tibi
Querit Chirones, sub quibus indolem
Ad summa formes, prodeasq;
Digna Tuo Soboles Parente.
Materna nec jam pectora pallidi
Torquent timores, ut Phrygijs ubi

Savi-

Sævitur armis, Te relinquat
Famineæ Lycomedis aulæ.
Sed eruditi post juga Pelij,
Et Hippocrenis flumina, Thracium
Assignat Hæmum; ibi reducto
In teretem calamo mucronem
Monstrabis orbi, quàm docili nihil
Menti repugnat, laurigero priùs
Studere Phæbo, post severi
Signa sequi graviora Martis.
Sic Te mariti conscia fæderis,
Enixa Natum Magna Parens, Tui
Sic illa non oblita Patris,
Vt medijs quibus hic, iisdem
Te poscat altam quærere gloriam,
Et Martiales ingerat impetus,
Post ducta de libris theatra,
Vt rigido studeas Gradivo.
Te Patre functo, dignum & Avunculo
Monstra Nepotem, cumq; Pijs Tuam
Formabis in Scholis juventam,
DONHOFIIS superadde palmis.

ODE XI.

I;

AD

A D

PETRUM DUNIN,

Societatis I E S V.

NI Cygne pennis ultrò Tuis meam
 Olim excitâsses candidior Chelyn,
 Regniq; ni Primas moneret
 Ad Nomium properare Phæbum;
 Fortasse deses sterteret entheus,
 Neglecta buxus forsan inertibus
 Hucusq; dependisset uncis,
 Nec nitidam mea Musa lucem
 Vidisset unquam. Sed monitis ubi
 Res acta mecum, meq; Heliconia
 Vtcunq; respexit Thalia,
 Vela dedi, petijq; lento
 Tentanda lembo Castalidum freta.
 Tu PETRE DVNIN ille Caystrius
 Hortator Ales, Tu Cycneis
 Ad cytharam volitare pennis
 Impulsor ingens. Qvas referam bonis
 Grates Magistris? vel tumulto levet
 Se Magnus ANDREAS, meisq;
 Non residem fidibus det aurem.
 Cantabo summas OLSZOVII prius,
 Deinde dotes dulcis Olor Tuas,

(Nec

(Nec erubescet pro Sodali,
 DVNINIO cui digna Mater
 Prognata Cycno.) Sæcula defluent
 Millena, tantum nec parient Virum,
 Qui literatos sic faventer
 Cecropias foveatq; puro
 Amore Divas. Non tituli, neq;
 Primatialis Purpura culminis,
 Fortuna non ingens, & amplæ
 Divitiæ potuere magnam
 Ab eruditæ pectore Palladis
 Movere mentem. Plus studijs dedit
 Librisq; scribendis, disertæ
 Eloqvij, calamiq; venæ,
 Quàm fert superbæ mos opulentia; ;
 Primiq; si quis Principis inclytam
 Spectabat Aulam, penè doctam
 Obstupuit coijisse Delphum.
 Dum nullus adstes, nec lateri comes
 Admissus, in quo vel schola Tullij,
 Vel os Demosthenis, supremam
 Non agerent ubicunq; pompam.
 Condita nunquàm mensa alio sale,
 Quàm qui profundis de sapientia
 Prodit fodinis, postq; sumptum
 Prata cibum peramæna læti
 Traxere campi. Quisq; ibi proprij

204 BENEDICTI à S. IOSEPH

Promebat amplas ingenij dapes :
 Svavesq; discursus, secundam
 Symposij subiêre mensam.
 Tu verò qvantis docte DVNIN amor,
 Lojolianæ qvando modestiæ
 Insignis actor, Purpurati
 Herculeâ veluti catenâ
 Pectus trahebas OLSZOVII. Nihil
 Facunda prompsit lingua, Carystium
 Qvod non Apollinem sonaret,
 Omnisciam saperetq; mentem.
 Locuta nunqvâm Svada disertius,
 Qvâm Tu locutus ; seu sacra fulminans
 Conscenderes in rostra præco,
 Seu mediâ loqvereris Aulâ.
 Tu, quidqvîd olim Tullius eloqvens,
 Qvidqvîd Qvirinus lusit Horatius,
 Vel Strada vester; vel Lechæi
 Sarbievius stupor ille mundi
 Ex erudito protulit entheo ,
 Proferre doctus, non sine maximo
 Gentis Lojolianæ honore,
 Eximio Olszovijq; plausu.
 Et hæc stupendi me attonitum dabant
 Miranda Cycni. Vox Tua classicum,
 Illudq; doctrinæ theatrum ,
 Ad Latiam mihi circus ingens

Omni-

Omnino famam. Sic volucrum solent
 Pulli minores, vel teneras adhuc
 Probare vires, se vel uda
 Tollere humo, cupidisq; sursum
 Levare plumis; quando Aquilam vident
 Secare latis æthera passibus,
 Ipsaq; vel subinde nubes
 Non temeris penetrare pennis.
 Sic ille primò naviculam levem
 Discit minori credere flumini,
 Dum spectat, ut verrit peritus
 Cæruleum Palinurus æqvor.
 Exempla ni nos præstita provocent
 Maturioris sapius ingenî;
 Sopitur indoles. Achilles
 Aemonio careat Magistro,
 Et iste langvet, segnis & in nigris
 Hebescit antris. Omnibus est via
 Proclivis ad lucem, præeunte
 Sed face opus: detur ære signum,
 Et pugnae amorem sumit equus statim,
 Totusq; fervet, dum tubicen cavo
 Dat classicum cornu, monetq;
 Concha novi fremebunda belli.
 Qvòd scuta castæ præfero Palladis,
 Qvòd utor arcu, qvòd vel Apollinis
 Porto pharetram, qvòd sonoris
 Castalidum recreer fluentis,

Qvòd

206 BENEDICTI à S. IOSEPH
Qvod me Latinis infero vatibus,
Vt prima primi gloria Principis,
Secunda sic Cygni, mihiq;
Assiduo recitanda cultu.

ODE XII.

AD

CASIMIRVM IOANNEM
SZCZVKA,

*Dum in Culmensẽ Episcopum
consecraretur.*

ET sic trecentis dives adoreis
Conspirat in Te blandus honor, diem
Simulq; dicit, vindicemq;
Pro solito sibi more litem
Intendit. Eheu! nè fuge concitis
Secutus alis ille vel ultimam
Conscendit Arcton, & sub ipsa
Pennigeris volat astra remis,
Nescitq; cursûs ponere terminum,
Ni consequatur; quem nec inhospitus
Sistit Bootes, nec profundis
Oceanus remoratur undis.

Io!

Io! triumphat, Victor, Honor, Tuos
Premittq; passus: gemmiferis Io!

Instat coronis, ac amicè

Præsuleâ redimit Tiarâ.

Formosa virtus per tacitas enim

Lippire caulas nescit, & inscias

Hiare per sortes, sed ipsas

Pegaseo properat volatu

Ad usq; Gades, & super invias

Enixa nubes, fertur in arduos

Subindè cælos, ac Honoris

Arbitrio manet inter amplios

Secura fasces, quos neq; turgidis

Horrenda flabris Cyclas, edax suo

Non Caurus afflatu, maligno

Non violet Boreas furore.

ODE XIII,

AD

STANISLAVM BONIFACIVM

KRASINSKI,

Capitaneum Stumensem,

Palatinidam Płocensem.

Monet

206 BENEDICTI à S. IOSEPH

Monet diferti Corvus Apollinis,
 Avuſq; Mavors, Herculeam potens
 Hortator ad clavam, ex utroq;
 Fama Tibi referenda cornu,
 O ! Nate magni Sangvinis, & Tui
 Corona Patris. Non decet inclytam
 Torpere ſtirpem, quò Volucris
 Præpetibus Tua ducit alis,
 Huc perge felix, profer & indolem
 Ad ſumma natam. Docta modò haud rudẽ
 Adaptet ægidem Minerva,
 Lecti animum recreentq; libri :
 Poſt dum vocabunt clafſica, grandior
 Et creſcet ætas, impiger alitem
 Conſcende bellator caballum,
 Teq; Tuoq; Parente dignam
 Ordire ſcenam : mox celeres Honor
 Iunget quadrigas, Teqvẽ curulibus
 Portabit in cellis ad illas,
 Qvas Proavi tenuẽre, metas.
 Ego iſta vates fatidicis Tibi
 Propono votis, cum ruditas prior
 Calcatur hoſtis, menſq; magno, &
 Ingenium properat volatu.
 Si tanta vernæ flore puertia
 Impubis audes, quanta ſequentibus
 Deinde non audebis annis ?

Dum

Dum famulus Tibi subjuganti
Se sternit Ister: quando ab Avo Tibi
Relicta torvum Clava Borysthenem
Confringet, & Corvus Paternis
Quando vehet super astra pennis?

ODE XIV.

AD

FRANCISCVM WOOD,

Thesauri Regni Notarium.

*Nihil in mortalium rebus ad suam
pulchritudinem sic exactum, quod
non fatiget contemplantem.*

Pulchrum nil adeò, nil adeò bonum
Fert mortale genus, quod cupidam sui
Servet semper orexim,
Et non sit sinè tædio.

Humanis oculis intuitus prior
Objectas facilè laudat imagines:

Mox idem satiatus,
Visas spernit imagines.

Nil extrà positis pulchriùs urbibus,

Quas vel Sosa suo circuit alveo,

Vel priscis Tyberinus

Amnis stringit amoribus:

Has

210 BENEDICTI à S. IOSEPH

Has tanto studio spectat ab ultimis
 Lustratum properans advena sinibus,
 Celsas aspicit arces,
 Et pomposa palatia.
 Primò aspecta placent, mox oculus satur,
 Contemptis redditum præparat arcibus,
 Fastiditq̃, quod ante
 Longis quælierat vijs.
 Aulæis paries Phocæicis nitens,
 Et dives Tyrij copia muricis,
 Accersit peregrinam
 Ad se deniq̃ palpebram.
 Fucò tincta tenet purpura Punico
 Captivos oculos : lana brevi & color
 Afri desipit ostri,
 Phænissæq̃ labor Tyri.
 Invitant niveis lilia vestibus
 Et fatâ varium germen in arbore ,
 Narcissusq̃ rubescens,
 Ac mixtæ violis rosæ:
 Nil verno potuit jugere gratiùs
 Umbrosq̃ dari nil topiario :
 Hæc, pupilla sequenti,
 Transit pasta semel, vice.
 Et quamvis breviter regna, vel Africa
 In pictis tabulis cernimus æqvora,
 Fastiditur & Orbis
 Parvo visus in otio.

Nobi-

Nobiscum tacitâ mente revolvimus
 Hæc FRANCISCE simul. Nil adeò bo-
 Nil hucusq; beatum (nùm;
 Humanæ obvenit indoli.
 Sola æterna suum nonnisi limitem
 Humanæ statuent sollicitudini;
 Quidquid quæritur extrâ,
 Primo despicitur die.

ODE XV.

Lugens Pauperum Chorus.

*In mæsto egenis discessu CASIMIRI
 IOANNIS SZCZUKA, Episcopi Cul-
 mensis & Pomesania, ad Pon-
 tificiam Cathedram Varša-
 viâ moventis.*

PAuperum surdi nisi vota cæli
 Respuant, multâ prece supplicamus,
 Vt Tibi firmæ diuturna nentur
 Stamina vitæ.
 Interest, multos numeros ut annos,
 Clausa cûi nunquam manus, irrigante
 Defluit rivo, generosa largi
 Æmula Nili.

Impi-

212 BENEDICTI à S. IOSEPH

Impigri sed quò properant jugales ?

Quovè festinæ cojere rhedæ?

Deferis forsan Pater indigentem

Optime turbam.

Sit dies felix alijs, Tibiq;

Fertili sedem posuisse Culmo :

Sit dies felix, subit ut merentem

Scipio dextram.

Flebilis nobis domuiq; nostræ,

Flebilis nobis penoriq; nostro,

Quando præsentî caritura supplex

Palpebra Patre.

Mille post vivent, neq; CASIMIRVS

Alter, in nostros ita liberalis

Surget aspectus, miseros ut omni

Protegat horâ.

Tu Tibi demis, quotiès egemus,

Tu Tibis demis quotiès benignam

Poscimus dextram, velut alluentem

Area fontem.

Tu Tibi demis quotiès patentes

Imus ad valvas ; neq; pompa grandes

Poscit impensas, modo destitutos

Pascat egenos.

Ipsa, quæ tanto fabricata sumptu,

Ingemit moles, inopumq; ad usum,

Structa pomposè renovant acerbum

Tecta dolorem.

Dùm sui spectant abitur Parentis,
Dùm sui arreptum Domini recessum
Cogitant, fixum memoriq;volvunt
Marmore vulnus.

Si rudis moles, minimèq; vivens
Indolet saxum; qvid hiulca nobis
Corda dùm spirant? reprimentnè summum
Vivida luctum?

Muta non pauco gemitu perorant
Saxa; nos læto maneamus ore?
Mens ubi mæret, lachrymasq; pleno
Elicit imbre.

Sed qvid effusis ita deprecamur
Et viam, & cæptum lachrymis recessum?
Prompta persvadent iter evocatis
Carbasa ventis.

Ibis & nostri minimè reducent
A via planctus? modò Tu Paternam
Sic manum serva, stipem vt & remotis
Mittat ab oris.

Sol fatigatas etiam quadrigas
Urget, immensum quoties per orbem
Volvitur, nigras quotiesq; pergens
Dissipat umbras.

Currit & parvam revidet bidentem,
Matris an puro satiata lacte:
An pecus demùm tenuit petitam
Lassa quietem.

It

214 BENEDICTI à S. IOSEPH

It per immensas spatiando sylvas,
It per abstrusum nemus, & virentes
Respicit frondes, placidâq; lustrat
Omnia fronte.

Vult & halantes peragrarè campos,
Vult & hortensem revidere glebam,
Cuncta scrutatur, minimâq; præsens
Prospicit herbæ.

Svadet interdum violenter acrem
Pigra nox somnum, properusq; cursum
Poscit à Phæbo Pyrois, citumq;
Temo regressum.

Sol abit pulsus redeundo nimbis,
Sol abit primum revocando manè;
Interim pendet vigili ad relictam
Lumine terram;

Et videt, si quæ violæ vel hyblæ
Proprij langvent abitu caloris;
Occidens vix dum, subito relictis
Providet hyblis.

Sic suum mæsto comitata Solem
Nostra paupertas gemitu, supinas
Elevat dextras, querulis molestans
Sydera votis.

Ibis, ast nostro SZCZVKA Magne damno,
Vltrò currentem capiesq; Mitram,
Orba gaudebit vigili proboq;
Præfule Culma.

LYRICORUM LIBER IV. 215

Nos tamen nostrum memorando Patrem,
Nos tamen nostros repetendo planctus
Flemus, humentes lacrymas, nec ullus
Comprimet æstus.

Tu velut Titan abiens, quid æger,
Quidvè mendicus petat, ac modestis
Sarcinæ poscant precibus, retorto
Aspice vultu.

ODE XVI.

ANTISTITIS ILLUSTRISSIMI,

Verus in Pauperes amor.

PAuper turba lugens, interea mihi
Sic commota tuis viscera luctibus,
Vt vester dolor in me,
Et totas veniat fibras.
Discedo, levium non fitiens opum,
Non ditis cupidus portitor Insulæ:
Commisisti violentam
Urget cura viam gregis.
Et sol se roseis subtrahit axibus
A mundi facie; non ideo tamen
Orbus redditur Orbis,
Si fulgens abeat jubar.

Non

216 BENEDICTI à S. IOSEPH
Non defunt vigili lumina lampadi,
Aspectum esto rapit, servit adhuc Phanes,
In summoq; refulgens
Terram respicit infimam.
Nec vos sollicitis plangite uestibus,
In nostro positus ROSTKOVIIUS loco;
Vos me credite Solem,
Hunc Solis radium fui.

ODE XVII.

A D

VENCESLAUM SZCZUKA,

Culinæ Regni, & S. R. M. Le-
gionis Præfectum,
Vavelnicensem Capitaneum.

*Pulchrum heroea virtutis testimo-
nium, triginta aliquot prælijs
bellatorem interfuisse.*

N Atalis ortus si nisi nobilem
Probat Nepotem; si nisi sanguine
Nasci Palatino decorum,
Patritijs redimiq; cunis
Si sola tantum fama, superflua
Est scena pompæ; non ego nobiles
Dedi-

Dedignor ortus, arroganti
 Non ego Progenies vetustas
 Proscindo nervo : sed sibi in hostium
 Qvi tingit amplam sanguine Purpuram,
 Hic Nobilis mihi. paternis
 Se tumidè nisi sublevantem
 Perstringo ceris sapius Icarum.
 Ambage quavis absq̃, Vir est, rigens
 Arena quem probat ; probatum
 Reddit atrox pugilemq̃ campus.
 Pulchrum; Parentum non mediocribus
 Gaudere gestis si poterit Nepos :
 Sed pulhrius ; præter Parentes,
 Si proprijs quoq̃ fulget actis.
 Sanguisq̃ longè nobilior, teres
 Quo mucro fufis tingitur hostibus :
 Non ille ; quo natalis hora,
 Et teneræ maduère cunæ.
 Nunqvàm superbi Nobilitas agat
 Sic plena fastûs ; ut nisi fascijs,
 Lucina quas lavat, tumescens
 Prociduum sibi credat Orbem?
 Major vetustæ fama Propaginis,
 Si bella tractat : major, & asperas
 Si per cicatrices avitæ
 Vt Domui, sibi sicq̃ grande
 Pandit theatrum. Te LVCIIS parum
 K Pro-

218 BENEDICTI à S. IOSEPH

Prodisse, vel nil, proderit ignibus,
 Ni castra cum RASTRIS Gradivo
 Consociet meritura Marti. (plex
 Non quòd SZCZVKARVM non faciat tri-
 Ad gloriosam COLLIS originem;
 Non quòd superstitem venustent
 RASTRA minùs SZCZVCIANA
 stirpem.

Sed quòd requirunt non in agrestibus
 Hæc RASTRA pratis, belligerantibus
 Arare sed campis, novoq;
 Ipsa petant nisi castra cultu.

Addi Paternis Stematibus putans
 Dùm SZCZVKA quivis; si Patrios sua
 Virtute collustrat Penates,
 Barbaricoq; rubet cruore.

Hinc quanta fortis gloria pectoris,
 Te quina plusquàm prælia sexies
 Subisse Bellatorem, & arma
 Impavido tenuisse corde.

Totamq; solis papilionibus
 Fovisse vitam; non sterili manu
 A CASIMIRO usq; ad IOANNEM
 Continvas numerando palmas.

Nec Chocimensem belligerâ Tyram,
 Istrumq; , tantum stringere dexterâ,
 Sed arma quò profert IOANNES,
 Huc comites adhibere peltas.

LYRICORUM LIBER IV.

219

Alter cruentam si videat semel
Heres arenam; jam sibi vel Tyrum,
Vel Bactra debellata credit,
Nec Geticum repetit sequenti
In verè campum. Tu quoties tubis
Conchisq; dantur classica; protinus
Ad arma procurris, domandum
Assiduò properans in hostem.

ODE XVIII.

OLORIS DUNINI,

Bello, pace, legationibus meri-
tissimi,

Honoribus Illustrissimi

ALITIS.

AD

PETRUM DUNIN

è Soc: Jesu.

Relatio Lyrica.

DOMum & vetustis portor in atria
Fumosa ceris; hùc celeres move
Thalia passus, & dicati
Si qua manet tibi cura Vatis,

K,

Men-

220 BENEDICTI à S. IOSEPH

Menti profundos ingere spiritus,
 Qvâ non agresti carmine nobilem
 Elucter ad nidum, CYGNVMq;
 Haud humili celebrem Camæna,
 Non ad Caystrum, non vitrei supra
 Ripas Cayci devolat hæc Avis,
 Ad vile non pendet fluentum;
 Ad gelidum potius sed Hebrum
 Stativa ponit: non alios amans
 Formare cantus, qvàm reboantibus
 Qvi machinis constant, tremendis
 Qvivè fremunt lituis fragores.
 Vt Dana liquit littora, Lechicæ
 Ad stagna Vandæ progeniem suam
 Sedemq; contulit, simulq;
 Armifonum voluit Gradivi
 Subire currum. Vectus ab Alite
 Mars noster isto, per juga montium,
 Per tesqva, per rupes acutas,
 Sanguineos adeoq; campos.
 Et lingua quamvis fæmineo fuit
 Succisa ferro, non ideo tamen
 Aut desijt loqui, aut adunco
 Arma ferox crepitare rostro.
 Qvi de polito marmore providis
 Postquam locavit Cælitibus domos
 Prope octies denas, profuso
 Ac Superos veneratus auro;

Ad

Ad arma totus, totus & arduum
 Desertur Hæmum, despiciens lacu
 Hærare cænoſo, nec alas
 In rigidis numerare caſtris.
 Non odit unquam bellica ſtrenuas
 Arena mentes, quin magis uberes
 Profert triumphorum maniplos,
 Quando videt generoſa promptis
 Inſtare bello pectora paſſibus:
 Sic non Olori Mars meritis ſacra
 Invidit in ſignis trophæa;
 Sed rigide rutilante Scuto
 Haſtæq; fortem muniſt Alitem.
 Aleſq; tectus fulminei ſatis
 Umbone Martis, Pomeranos
 Per tragicas properando cædes
 Secutus hoſtes, ut poſitis fugam
 Armis inirent, caſtraq; divite
 Onuſta prædâ deſtitutam
 Deſererent fugiendo Puſcum.
 Amat ſeqventes laurea laureas
 Præmiſſa, palmam palma prior parit,
 Strageſq; præludit ſecundæ
 Auſpicio meliore ſtragi.
 A Pomeranis Pannonicas itum
 Adverſus Urbes, Hungaricis ubi
 Princeps requiſitus Coronis

222 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et viduo CASIMIRUS ostro.

Hic militares duxerat ordines
Turmasq; CYGNUS, Principis huic suam

Fortuna credidit carinam,
Sollicitos trabiumq; remos.

Quocumq; demum Lechica stridulis
Bellona conchis intonuit, Viros

Regni necessitasq; fortes

Ad clypeos habilesq; contos
Vocavit, illuc non trepidis Olor
Festinus alis iverat, acriter

Non ore tantum,, verum & ære
Sarmaticas animando mentes.

At grande crimen, sub galea cui
Si canet ætas, non itidem memor

Regnantium thronus labores
Aut modicè facit, aut supino

Sopit veterno. Miles in asperum
Excurrit hostem, non proprium dolens

Fudisse sanguinem, rudiq;

Vendibilem faciens metallo

Vitam frequenter, dummodo præstitis
Condigna sumat pensa laboribus,

Stipendijs tam, quam recepto

Vilem animam recreando nummo.

Quos verò plenâ nutriji amplior

Lucina mammâ, quos vel opes Patris

Ma-

Matrisq; fortunæ petito
 Non tulerant eguisse pane;
 Hi bella tractant, ut fluitent novæ
 Per alta famæ, purpureis Honor
 Ut vectet insignes quadrigis,
 Puniceis cumuletq; fertis.
 Hos intuetur palpebra Principum,
 Hos providentis lumine Gratia
 Ut respicit, sic sæpe digno
 Pro meritis veneratur ostro.
 Non spe lucrosæ Vester OLOR stipis
 Ad bella promptus, cûi satis est, ovans
 Si per Palatinas curules
 Pegaseo properat volatu.
 Hinc Scipiones, hinc Patrij dedit
 Sigilla Regni Lechia, Martias
 Hinc illa Clavas promerenti
 Deposuit retulitq; Cycno.
 Ornata Virtus sepositâ neqvit
 Condi sub urna, nec piceis Olor
 Se nubit umbris, ast Iberi
 Hesperias petit ultro portas,
 Et sacra Romæ sub Capitolia
 Legatus intrat, non ita ferrei
 Auriga Martis, ut diserti
 Excutiat juga docta Phœbi.
 Probata Gentes Svada per exteras,

224 BENEDICTI à S. IOSEPH

Cygnos, Sais Pallas eburneo
 Applausit ore, quod recisâ
 Tanta canat sapiatq; lingvâ.
 Sed de vetusto hucusq; strepens ego
 Olore Vates, quam Tibi Signifer
 Buscensis olim, nunc Senator
 Digne Lubacoviensis inter
 Castella terræ prompsero barbiton?
 Quæ fila tanto digna traham Viro?
 Cum Filio Parens recentes
 Quando vides properare fascēs.
 Non sat quaternos plus decies sequi
 Rauci per annos murmura classici,
 Non sat superstitem relictæ
 Ex Proavis studuisse famæ;
 Ni fæderatos sollicitos polos,
 Et templa Divis è solido struas
 Superba saxo. Filiusq;
 Grande Tibi columen Parenti,
 Quem veste vidit tectum adamantina
 Vienna Martem, quem valido globus
 Accessit ictu, militaris
 Quove suo Duce gaudet ordo.
 Nec SVENTOSLAI penna Sadorir's
 Non nota terris, cûi propriam Themis
 Reducta commisit bilancem,
 Inq; sinu requiescit alto

Secu-

Secura somno, cū vigor ingēnī,
 Doctrina, blando suavis amānitas
 Vultu renidens, & trecentæ
 Cūi animum subiere dotes.
 Verūm quis ausus me temerarijs
 Hūc ire pennis? remigibus præit
 Quo Cygnus alis, & canoro
 Attonitas trahit ore Nymphas?
 Nil vile fistrum, nil tenui iuvat
 Arundo cantu; cū modulamine
 Ipse, ipse suaviore Cygnus
 Æthereas bene mulcet aures.
 Tu PETRE plectrum sume DUNIN, Tuū
 Dignumq; carmen profer ad Alitem:
 Me sat Caystriæ Volucris
 Vel minimas tetigisse laudes.

ODE XIX.

AD

MARTINUM KATSKI;
 Palatinum Kijoviensem,
 Artilleriæ Regni Generalem Præfe-
 ctum.

I Mus? vel acres segnis adhuc mora
 Distendit ausus? cedite Lentuli

K 5

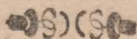
Et

226 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et lenta quos virtus alacri
 Non patitur properare gressu.,
 Ægrèq; tardum languida promovet
 Tectudo passum. Pulverem Olympicum
 Tu miles ingressus fatigas
 Fulmineo pigra monstra cursu;
 Nimboq; compar & Selymum, & citos
 Præis Diores, nescius ad levem
 Harere cum Niso ruinam,
 Aut positam titubante calce
 Tardare metam. Per salebris graves
 Tu sæpe calles, per gelidas nives
 Volas Alexander Polone,
 Difficiles neq; frangis Alpes
 Mordaci aceto, sed gladio. cui
 Est pro Paterna non Leo tessera
 Sed Cervus haud segnis, Nemaos
 Qui superat tamen & Leones.
 Tu Martiali vividus impetu
 In Tauricani cornua Bosphori
 Descendis audax; Tu Gelono
 Perpetuas inimicus hosti
 Moliris iras, duraq; Martium
 In colla ferrum, vel Mareotica
 In membra distringis mucronem
 Letifero bene notus ictu.
 Quod si nitrato pulvere, plumbeâ

Vel

Vel sava nactus prælia grandine,
Tormenta quod si, machinæq;
Sulphureo reboant tonitru;
Quam Tu Tonanti par ubivis Iovi,
Quam sæpe fractis aggeribus, cavis
Infundis & Martem cavernis,
Et pluvios jacularis ignes.
Hinc quâ voraci profluit impetu
Garumna præceps, Seqvana quâ suos
Distendit amnes, ac furentem
Præcipitat Rhodanus fragorem,
Vel Bætis ingens, vel Tagus aureo
Dives metallo, saxeæ nobiles
Gadesve quâ spectat Pyrene
Herculeis memores columnis;
Hac Fama promptis provehitur rotis
Et KATCIANIS laudibus attonat,
Cervumq; Bellonæ sacratum
Ac rigido canit esse Marti.
Remugit orbis, lætaq; concavis
Resultat echo rupibus undiq;
Nec sylva, nec vallis retorto
Non resonat fremebunda plausu.

A D

ADALBERTUM
BARTOCHOWSKI,
SOCIETATIS JESU.

Dum Orientis Victori

JOANNI III.

POLONIARUM REGI,

A salvata Vienna reduci eruditissi-
mum Panegyricum,
Fulmen Orientis intitulatum, in lu-
cem publicam edidisset.

Fortuna magni maxima Principis,
Si Martiali quod parat impiger
Mucrone nomen, hoc futuros
Ferre potest remanens in annos.
Nam nil triumphus, nil validis juvat
Oppressus armis hostis, in unico
Si palma, quæ die parata,
Hæc alijs sterilefcit horis.

Trophæa quamvis magnifico manent
Erecta sumptu, quæ Herculeas probent
Fuisse vires, ac in illo
Fusa loco trepidasse castra.

Tamen trophæis imminet ultimus
 Quandoq; casus. & Parijs licet
 Constructa de saxis theatra
 Sæpe gravem subeunt ruinam.
 Ni penna scribat, quod gladius suo
 Signavit ictu, ni calamus notet,
 Quod mucro fortis exaravit
 Sangvineos recolendo campos,
 Inanis omnis fabula gloriæ,
 Agerq; tantum mole cadaverum
 Tumescit unus, dissolutis
 Mox pereunt monumenta truncis.
 Molita quantum Roma suo potens
 Olim Trajano! dum Capitolium
 Vel duxit obvium, vel altas
 Phidiaco statuit labore
 Manuq; moles; dum spolijs graves
 Currus trecentis vinxit adoreis;
 Arcus triumphales, & ære
 Dum solidos posuit colossos.
 Hos apparatus magnifico satis
 Sumptu paratos si cupide sequens
 Inquirat ætas, præter unos
 Non reperit rudum lapillos.
 Exstincta magni gloria Principis,
 Sepulta Romæ magnificentia;
 Quod Plinius scribente penna
 De Aufonio retulit Trajano,

Hoc

210 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hoc est Traiani. cætera barbaro
 Oblivionis pressa jacent situ;
 Et Roma & orbis de peractis
 Immemores reticent triumphis.
 Achillis unam vidit imaginem
 Magnus Macedo, se lachrymis statim
 Perfudit, indolens, Homero
 Se domiti caruisse digno
 Scriptore mundi. Hinc, qui dominū Tyri,
 Marisq; rubri, divitis Asiae,
 Delinearet penicillo,
 Sollicitis studiis Apelles
 Quæsitus: ingens gloria Principum
 Reddi perennis si cupit, eloquens
 Hanc penna scribat, posterisq;
 Præla ferant repetenda lustris.
 Quàm Te beatus Sarmatiæ suo
 Scriptore Princeps: Purpura nobili
 Quàm BARTOCHOVII colore
 Tincta satis, Clypeiq; vincens
 Regnantis Umbo quàm calami micat
 Nitore docti. Non ita Plinius
 Suum Trajanum, ut BARTOCHOVI
 Tu Lechicum celebras IOANNEM.
 Ut orsa tantum Svada loqui Tua,
 Mirata quævis machina bellicis
 Instructa nimbis, protinusq;
 Attonitæ tacuere conchæ,

Dum

Dum penna cæpit scribere grandium
 Stupenda prorsus pondere sensuum,
 Styliq; majestate tanta,
 Ingenij Latijq; cultu,
 Ut ipse nolit vel Cicero loqui,
 Nolit disertus scribere Plinius,
 Tu quando salvatam IOANNE
 A Lechico loqueris Viennam,

ODE XXII.

A D

A L E X I V M

à CONCEPTIONE B. M. V.

*Dum Author à Præposito olim Scho-
 larum Piarum Generali
 Insulæ Cracoviensis imprimendæ
 licentiam obtinisset.*

Distincta gemmis vix melius potest
 Habere posthac Insula scrinium;
 Quàm quando de assensu paterno
 Prompta premens subit ultrò prælum.
 Laudem meretur, qui calamo, integro
 Se monstrat orbi, non itidem minor
 In laude successor, qui ad istam
 Est aliquis stimulator auram.

Nec

232 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nec præla solum plumbea fervient
Scribentis uni deniq; nomini;
Et præla qui permittit, unam
Indubie referet coronam.

ODE XXIII.

A D

DIVUM AUGUSTINUM
HIPPONENSEM ANTISTITEM,
Pelagianorum, Manichæorum, po-
tentissimum hostem.

ET feriantem non finit Herculem
Antæus ignes ponere Martios,
Et angve succrescens Medusa
Stricta tuæ vocat arma pennæ.
Ibis minaci fortior Hercule
Divine Perseu, & colubri minas,
Irasq; , spumantesq; rictus
Magnanimo prohibebis ictu.
Nondum Latinis quippe securibus
Accisa collum subdidit Hæresis,
Adhuc reluctatur, tumentes
Grandis adhuc movet Hydra cristas.
Spretisq; plures non semel ictibus
Instaurat iras, & male perfidis

In-

LYRICORUM LIBER IV.

233

Instructa technis Africanas
Peste premit violente terras.
It Africanus Perseus æmulos
Adversus hostes, quâ calamo, piæ
Quâ voce lingvæ, virulentam
Insequitur reprimiq; labem.

ODE XXIV.

AD

Religiosam Scholarum Piarum
JUVENTUTEM.

Nulla Apelli dies sine linea.

FAvete lingvis, carmina posteris,
Dicam futuris carmina sæculis,
Quæ CALASANTINÆ notanda
Assiduò repeto juventæ.
Pravè supino segnis in otio
Tractatur ætas, heu CALASANTIA
Assurge pubes nata magnum
Ingenijs referare campum.
Labore pulchros rectius improbo
Mercemur annos : FABRICIO jugum
Quantas maritavit coronas ?
Et virides nisi dextra palmas
Metit

234 BENEDICTI à S. IOSEPH

Metit quietis nescia langvidæ.

Ignaviores pigra cui otia

Strinxere nervos, per reclines

Ille jacet nisi bucco valles.

Hac arte plenæ maxima possident

LOIOLIANI culmina gloriæ ;

Hac arte vos famam, superstes

His studijs fabricate nomen.

ODE XXV.

AD

STANISLAUM
MAŁOPOLSKI,

S. R. M. SECRETARIUM.

FRontem senectus subfilit, in dies
Anniq̃ vergunt ; non tamen obstita
Langvescit indoles senectâ,

Immo magis veneranda vivum
Promit vigorem. Sic reverentia
Major vetustis quercubus, integras
Quæ possident vires, nec ullum
A carie metuunt periculum.

Matura magnæ non nocet indoli
Ætas, ob ipsam canitiem gravi

Honor

Honor Camillo, Roma felix,
 Quando senes sequitur Catones.
 Victor Darij non alio Tyrum,
 Lateq; sparsam milite Perfidem
 Possedit, Euphratiq; duras
 Imposuit domito catenas,
 Quam dum receptus sub Macedonicas
 Nullus phalanges, in galea cui
 Adulta non caneret ætas,
 Quivè grauis senio verendos
 Non ferret annos. Illyricos eo,
 Et Sogdianos robore terminos,
 Medosq; Alexander subegit,
 Inq; rubros penetravit Indos.
 Res magna nunquam perficitur, nisi
 Provectorum consilio Senum,
 Speret triumphales, caterva
 Si fuerit veterana, palmas.
 Sed quas Senectæ non temerarius
 Appono laudes, has venerabili
 Assume STANISLAE vitæ.
 Iudicij gravitasq; morum
 Et innocentis plena modestiæ
 Illa illa laudem postulat indoles,
 Rerumq; praxis, quâ occupatum
 Cor KRASINÎ retines IOANNIS.

236 BENEDICTI à S. IOSEPH
ODE XXVI.

A D
IOANNEM IOSEPHVM
CASIMIRVM
T A R Ł O,

Palatinidam Lublinensem,
In primo ad Scholas accessu.

TE velut magni sobolem Parentis,
Te velut magnæ sobolem Parentis,
Non minùs lætum, Schola læta panis
Excipit ulnis.

Hic dies nonum Tibi pandit annum ;
Hic dies nostram vehit ad palæstram :
Palladem tracta, ruditasq; primus
Occidat hostis.

Annibal vix dum fuerat novennis,
Æmulæ indixit fera bella Romæ :
Est Tibi campus schola, Tu futuris
Prospice palmis.

Quanta crescentis documenta laudis !
Ad scholas horrent alij ; sereno
Tu volas vultu, reprimisq; quemvis
Fronte pavorem.

A fi-

A sinu Matris, gremioq; Patris
Abripi haud uni grave Pusioni,
Ista Tu nunquam trepidante fers di-
vortia mente.

I per oppressam Radium phalangem,
Et Tuo magnum recrea Parentem
Sæpe profectu, videatq; doctum
Mater Achillem.

Firma spes nobis, quia post peractum
In scholis dignè studium, sub acris
Signa Bellonæ, validiq; perges
Classica Martis.

Tunc scient omnes, Tibi quod paratur,
Et Tuæ quantum Domui theatrum:
Hinc & hinc postquam fluet in Paternam
Fama SECURIM.

ODE XXVII.

AD

PETRV M FRANCISCVM

à CONCEPTIONE B. M. V.

Scholarum Piarum

GENERALIS SECRETARIUM.

ID Rumor ad nos sæpe strepentibus
Deduxit alis; quod Capitolio
Tu digna Romano theatra,
Et tragicas perhibendo scenas

No.

238 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nomen parasti, non fine comici
 Plausu laboris. Sic animi solent
 Ad magna nati, nec supinam
 Nec residem retinere mentem.
 Sublimis ut quis conscius ingent,
 Futura prudens cogitat, & libris
 Scriptisq; se testatur Orbi,
 Non dubius melioris augur
 Post fata Famæ. Dramata Senecæ,
 Duco tragædum plus ego Senecam;
 Quam dum Neronem, & per Neronem
 Aufonium moderatur orbem.
 Silent triumphi, quos domitis tulit
 Pompejus Afris; quæ veteri dedit
 Theatra Romæ, hæc in alma
 Nunc etiam celebrantur Urbe.

ODE XXVIII.

A D

ANDREAM
 NAGORSKI,
 SUBDAPIFERUM BUSCENSEM,

Non parva gloriæ Parenti pars bono
 Cernere, quos genuit,
 Non deviantes Filios.

Non

Non parva gloriæ bonis pars Filijs,
 Quo præijt Genitor,
 Hoc ire per vestigium. (hunt,
 Venarum aquæ secum indolem semper tra-
 Hanc sapiunt ubivis,
 Quocunq; tantum fluxerint.
 Et Sanguis excellens ad ortus respicit
 Sæpe suos, propriam
 Originem considerans. Tuâ
 Quàm Tu beatus prole NAGORSCI
 Quando pari studio
 Servat paternos spiritus.
 Bellona STANISLAO ahenam cassidem,
 Terribilem clypeum,
 Hastamq; tortam tradidit.
 Nupssile Marti diceres fortem DEAM,
 Sic cataphractus Eqves
 Mavorte præstat pectore.
 Quem non sagitta vulnerans, non grandinis
 Sulphureæ pluvia
 Ullo retraxit prælio.
 Per ferrum & ignes, & per enses Noricos,
 Non timidus volitat
 Per mille strages Optio.
 Nec non IOANNES signa LUBOMIRII
 HIERONYMI subiens
 Pari resultat spiritu.

240 BENEDICTI à S. IOSEPH

Mens acris illi, qvoddꝫ militem decet,
Primus inire manu,
Postremus ensem ponere.

Tertius amænæ Scuta sequitur Palladis,
Inqꝫ Pijs varias
Scholis meretur Laureas.

Utqꝫ ense Fratres, eloqvente SAMUEL
Et stylo, & ingenio
Uni laborant Patriæ.

Pulchrum senectæ nobili solatium
Et gladio, & calamo
Claris potiri Filijs.

Pulchrum NAGORSCIO tot annis obfeto
In vetulis vegetos
Spectare ramis furculos.

Segnis Parentes sæpè strangulat nepos,
Dedecus & Domui
Fædo propinat exitu.

Hîc Palladi Martiqꝫ serviens Trias
Et Domui & Lechiæ
Omni meretur tempore.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

E P O D O N

LIBER VNUS.

O D E I.

A D

ELISABETAM EOSIAM,

VLADISLAO EOS,

PALATINO MARIAEBURGENSEI.

Skarſzeviensi, Pokrzyvnensi, Latovi-

censi, CAPITANEO,

Deſideratiſſimo Maſolo,

Superſtitem Arthemifiſiam.

*Inter eclipses oritur, qui illustris
moritur.*

G Rande tormentum, quoties amatus

Conjugem reddit Viduam Maritus,

In domo cogit quotiesq; mæſta

Cernere ſigna.

L

Corda

242 BENEDICTI à S. IOSEPH

Corda quæ firmo cojère nexu
Sæva mors quando dirimit, cruentus
Pectoris lictor, nimijq; sæva

Ansa doloris.

Sed tamen quisquis meminit malignis
Hanc DEVM legem posuisse fatis,
Ut ferant nunquam diuturna nostræ

Stamina vitæ,

Indolet, certum lachrymisq; ponit
Tempus, ut longo gemitu dolentem
Sauciet mentem, timet, & cadentes

Temperat imbres.

Te VLADISLAI meminisse, pulchrum
Integri semper documentum amoris:
Sis memor, tristis posito sed omni

Turbine planctus.

Non eget tantis lachrymis, sereno
Læta quem spectat Cynosura vultu:
Et polus panis cui præparatus

Obviat ulnis.

Inter eclipses oritur, peractis
Qui nisi illustris moritur triumphis,
Nec mori damnum est, ubi destinatis

Reddimur astris.

Ius in hunc nullæ tenuère Parcæ,
Læve nec nevit Dea cruda filum,
Sola cûi virtus præit ad futuram
Ultro salutem.

Sic tuus Coniux etiam per atræ
 Pressa calcando ruit arma mortis,
 Quem polo Rectum, memoranda cælis
 Reddit honestas.

ODE II.

AD

CONSTANTIAM
 EOSIAM,

Palatinidem Mariæburgensem,

*Dum statim à morte Parentis sui col-
 lecto omni Virgineo ornatu, maternis
 pedibus aduoluta, eximia pietate &
 innocentia petit, ut possit diuende-
 re, congregato inde peculio ani-
 mæ Parentis suffragatura.*

Virago fortis, & tuo CONSTANTIÆ
 Nomine nobilior

Magnæ voluptas EOSIÆ

Spartana Te Mater? Laconnè vel Parens
 Eximiam sobolem

In hoc nutrit vitæ sæculum?

L 2

Qvo

244 BENEDICTI à S. IOSEPH

Quo sumptibꝫ non parcitur, corpus modo,
Putre aliquando nihil,

Et esca verax vermium,
Exhauriat totum Padum, cunctas Tyri
Divitias & opes,

Et fulva Gangis littora,
Insignis ostro dum puella prodeat,
Aurea purpuream

Vestemqꝫ neſtat fibula.
Nodantur in aurum nitens crines vagi,
Vt Zephyris, levibus

Sic vana ventis carbasa.
Aurata collum ſepiunt monilia,
Sqvama caput rutila,

Et laxas, onyches, togas.
Nec luxui parcit pedum faſtus tumens,
Dum crepidas ligulis

Ornat ſuperbè gemmeis.
Tu nata Virgo ſæculo tam prodigo,
Nec duodennis adhuc

Ab his abhorres moribus,
Conſtantix vel Innocentix novo
Nomine digna cani,

Major Lacenâ qvâlibet.
Proſtrata pedibus Matris unicum petis,
Sollicitè reliqvæ

Qvod deprecantur Filix,

Orna-

Ornatus omnis ut Tuus vendi queat,

Lugubre quando peplum

Parente sumptum mortuo,

Ac inde collectum peculium in sacra

Auxilijs animæ

Tradi paternæ postulas.

Non cultui parcit tuo Mater pia,

Enumerat pretium

Iuri relinqvens Filiæ.

Stupenda virtus in tenella Virgine!

Omnia prostituis

Functo Parenti serviens.

Hæc tanta pietas optimæ sat uberes

Elicuit lacrymas,

Summumq; Matri gaudium-

Vel ipse nigrâ prospicit tumba Parens,

Tamq; animum tenerum

Suæ stupet Constantiæ.

At rumor hujus ad me dum venit rei,

Non taceo ; memori

Sed cuncta pando carmine.

ODE III.

A D

IOANNEM ANTONIVM

E O S,

Capitaneum Pokrzywnenscm,

Palatinidam Mariæburgensem.

O! magna magnæ Gratia Gratia,
 Ocelle Matris, firma domesticæ
 Columna DABROVÆ, ac imago
 Eximij rediviva. LOSI.

Acerba nuper mors Lechico Patrem
 Subduxit orbi: Flevimus, & Tuis
 Matrisq; lamentis profundi
 Addidimus fluvios doloris.

Cùm Tu superstes, cum docilem Parens
 Ad quæq; format maxima Filium,

Spes certa, quòd reddes Parentem,

Quòd Proavis, Abavisq; dignum

Ages Nepotem. Nobilitas juvat,

Nasciq; magno Sangvine; sed tamen

Plus præstat indoles, superbos

Et superat melior penates

Omnino virtus. Hâc duce maximi

Crevere Gracchi, crevit & Hercules;

Te

EPODON LIBER VNUS.

247

Tu deinde cresces, ac Achillem
Magnanimo perhibebis ausu.
Tunc læta Matris pectora non leues
Ducent triumphos, cum poterit suum
Spectare subsultans IOANNEM.
Vt rigidi modò signa Martis
Ille, ille ducit fortiter, ut modò
Adest Equestris Nuntius ordinis,
Vt vel Palatina curuli
Ad Lechicum vehitur Senatum.
Aggratulabor tunc & ego meo
Fortasse Vates lætior entheo,
Quòd ista prædixi, futura
Quæ solidi statuere cæli.

ODE IV.

AD

P E T R U M
S U S T I N O V I U M

Multa sine crimine patientem.
*Reliqua decora utcumq; didiceris, pati-
entia nonnisi per exempla instillatur.*

Partana virtus vix aliter potest
Quandoq; disci; ni doceant prius
L4 Exem-

248 BENEDICTI à S. IOSEPH

Exempla Majorum, peractæ
 Cumq; alijs aliqvando scenæ.
 Spartana virtus est patientia ;
 Hanc PETRE nemo possidet: indiget
 Res arte ; nam natura longè
 A simili refilit decore.
 Thebanus olim Miltiades suo
 Ad bella ductu non ijt: excitent
 Prius Themistoclis trophæa,
 Tunc rigidum subit ille campum.
 Posses molestam pauperiem pati,
 Posses misellæ liba paropsidis ;
 Vt quisqvis aut lingvâ procaci, aut
 Innocuam lacerat liturâ
 Mendace famam , jam stomacho ferox
 Bilis movetur, jam refugis abis
 Ad arma viribus, frementis
 Impatiens remanesq; pugnæ.
 At erigendus sæpè animus ; furor
 Non ille primum Te, neq; pugio
 Hic me secundum cuspidato
 Insequitur penetratq; ferro.
 Fuère plures , quos eadem rudes
 Palæstra postqvam vidit, in optimos
 Formavit Athletas, virorum
 Non modicos statuendo casus.
 Quousq; tantum vivimus, in dies

Recens ferendi materies datur.

Quicumq; non passus, putandus

E miseri nisi face vulgi.

Vnum levamen, si veniunt mala,

His non reniti. Fit levius jugum,

Quod leniter fertur : paramus

Non steriles, patiando, palmas.

ODE V.

AD

TYLMANVM

à GAMEREN

GAMERSKI,

S. R. M. & Illustriss. MARESCHALCI

Regni Architectum.

DEcet Dynastas nil aliud magis
Quàm thaumaturgos quærere Phidias ;

Pulchrumq; , non rudes Apelles

Si dominis remanent in Aulis.

Fecêre magni semper id Heciores,

Et clara summis Nomina purpuris :

Fecêre Alexandri, bonosq;

In pretio tenet Architectos

Quicumq; dives, nec nimis indigæ

250 BENEDICTI à S. IOSEPH
 Ex sorte plebis. Quod LVBOMIRIO
 Dignum MARESCHALCO est, ubiq;
 Eximias locat ille moles,
 Grandiq; sumptu summa palatia,
 Et digna tanto nonnisi Principe,
 Quæ Regiam solis, superbas
 Quæ superent Babylonis arces.
 Iam verò quot non eminet ædibus
 Erecta Padvano ANTONIO Domus?
 Non quanta, sed qualis, stupendâ
 Atq; fidem superante pompâ.
 Et hæc supremi laus LVBOMIRII
 Quod tanta præstet, deq; rudi situ
 Immensa ponat tecta, longo
 Indubiè memorandus ævo.
 Tibi ARCHITECTO non tamen eripit
 Hanc ille famam, præcipuè Tuâ
 Quod arte, Te quod & Magistro
 Tam celebres statuantur ædes.

ODE VI.

A D

A D A M U M
 R O S T K O W S K I,
 Præpositum Varsaviensem,
 Vladi-

Vladislaviensem, Płocensem Cano-
nicum.

*Dum Regio beneficio Prælaturam
Varsaviensem obtinuisset.*

VT fama, sic & grande satis decus
Summis probari Principibus, quibus
Non quilibet cordi, nec omnes
Irriguo recreantur amne.

Diu rogari munificus solet,
Ut manet, imber: sæpe diu gena
Necesse flectat, Gratiarum

Qui faciles sibi poscit aras.

Plerumq; lanx est, dextera Principum,
Quæ sæpe strictè ponderat, ut cui
Fortuna largienda, vel non:

Qui meritis gravis est, benignæ
Hic experitur munera Gratiæ;
Exile pondus rejicitur, neq;

Agnoscit aut frontem serenam, aut
Propitios hilaresq; vultus.

Sed ista debent immeritæ nisi
Sufferre vires: respiciunt, suo

Stringuntq; pectori favores,

Dum meritam reperere mentem.

252 BENEDICTI à S. IOSEPH

Non hæsit in Te Gratia Principis,
Dignum notavit quando per omnia
O! docte ROSTKOVI, fovente

Quin potius gremio sinuq;
Complexa magnam protinus indolem,
Et his revinxit fascibus. Aureo
Quippe imbre dignus, qui per omnes
Ne minimum sterilefcis annos.

Ascende felix! nec tamen ultimum
Hunc esse honoris credito limitem:
Prædico vates, quod nitebis
Præsuleis aliquando Vittis.

ODE VII.

AD

SEVERINVM
SZCZVKA,

Canonicum Culmenscm.

Forſan ſeveri territa Nominis
Horrore buxus non poteris novos
Formare cantus, plectra forſan
Nil cupidæ recinetis auri.
Sed nil ſeveri nubila Nominis
Vos oro tangant: Vidi ego, quod niſi
Hic candor & Rectum triumphent,
Quod probitas teneat quietam

Ad-

Addicta sedem: blanda sonantibus
 Qvin Musa chordis carmina tempera,
 Buxusq; dulcis, barbitosq;
 SZCZVCIACVM resonante Nomen.
 Innata qvanqvam dexteritas Viri
 Est sæpè magni, gessit ut ardua
 Et magna postqvam, malit omnem
 Egregiè meruisse laudem,
 Qvàm audire turgens. Nil resonantibus
 Externa prodest tibia plausibus;
 Virtute censerì, supremus
 Semper honos, meritiscq; vera
 Laus æstimari. Nil cytharæ sonent,
 Nil molle plectrum, nil Berecynthiæ
 Et tibiæ, chelysq; , virtus
 Non vacuas canet ipsa laudes.

ODE VIII.

AD

CASIMIRVM

PAC,

EQVITEM MELITENSEM,

M.D.L. Supremum Notarium.

ET Malta novit nil aliud, nisi
 Vel Martiales qvære spiritus;
 Ignat

254 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ignava vel si mens inersq̃,
 A proprio remove portu.
 Et PACIORVM non alijs potes
 Sanguis morari sedibus, aspera
 Quàm bella quæ tractant, ferumq̃
 Assidue meditantur hostem.
 Iuventa postquam per Latias Tibi
 Exulta Musas, & peregrè simul
 Lustratus orbis, bellicosæ
 Castra statim placuere Maltæ.
 Nec acta remo res, sed ahenæ
 Vbiq̃ conto; pro levioribus
 Vexilla velis, proq̃ proris
 Herculeæ valuere parmæ.
 Spectavit heros Insula LILIO
 Nocere spinas nil Mareoticas,
 Spectavit, ut Ducum propaga
 Littavici sobolesq̃ Martis
 Inter frementis littora Nerei,
 Et Melitensis regna Propontidis
 Interritus stabas, merendo
 Non tennes CASIMIRE palmas.
 Vicina palmis LILIA; bellicis
 Propinqua semper classica PACIIS,
 Ex LILIO & nunc PACIANO
 Malta novam sibi speret herbam.

ODE

ODE IX.

A D

LAURENTIUM

WODZICKI,

Pocillatorem Varſavienſem.

*Novum ſenoris genus DEO ſenera-
ri: dare quod acceperis, ut luculen-
tius recipias, quod dederis.*

LArgiens promptè manus, irriganti
Quævè decurrit ſimilis fluento,
Deſcit nunquàm, parat imò plures
Prodiga gazas.

Nam quod offertur Superis, benigni
Illico reddunt Superi, nec unquàm
Se ſinunt vinci, quia plura poſſunt,
Plura rependunt.

Filij tolli pòterunt, & omnes
Sangvinis venæ, Superis profuſa
Dextra dat quidquid, manet, ac ſuperſtes
Durat in ævum.

Sæpè cisternas videas fugatis
Aridas undis; videas lacunam
Sæpiùs ſiccam, quod aquas avaro
Detinet hauſtu.

256 BENEDICTI à S. IOSEPH

Qvò fluunt fontes magis, & propinqvos
Irrigant campos, magis auctiore
Defluunt alto, faciuntq; plenis

Flumina ripis.

Largus in cælos, velut æqvor unum
Semper effundit recipitq; semper;
Qvæ dedit, rursûs reperit trecento

Omnia fructu.

Virgo qvam è puro veneraris auro
Ponderis magni statuâ WODICCI,
Non sinet vinci, referetq; dite

Munera censu.

Pauperum mensas quotiesq; misso
Pane sustentas, etiam pro iisdem
Est vades Numen, vacuamq; nunqvâm

Perferet arcam.

Numini quidquid dederis, refundet
Largiûs Numen, referata nunqvâm
Dextra stringetur, qvia prompta promptæ

Præmia dextræ.

ODE X.

AD

DOMINICVM IGNATIVM
WINKLER,

Supremum Thesauri Regni Notariû.
Nil

*Nil de tempore prodigit, qui curas
Pietate temperat.*

Fortuna nobis parcius nihil dedit,
Quam spatia pauca temporis.
Auro æstimanda cuius hora quælibet,
Fulvoq; Gangis gurgite.
Natura nostra sed nihil scelestius
Caro profundit tempore :
Dies & anni transeunt, acti breuem
Intrâ theatri limitem.
Nec vita quidquam pensi habet, negotijs
Quamvis trecentis obruta.
It otiosus sæpe homo ! lustrans forum
Vrbis plateas circumit.
De crastino totusq; pendet, nescius
Quod manè mortem prospicit.
Ætatis est quidquid retrò, mors jam tenet
Tempusq; transit aureum.
Curas bonus Pietate Vir dum temperat,
Nil prodigit de tempore.
Immensa virtus, sed recenti sæculo
Aut exul, aut hospes nisi :
Magno tamèn Notario domestica
Ipsiq; culta à fascijs.
Procede felix, pariet ipsa laureas,
Sublime quæ cælum parit.

Non

258 BENEDICTI à S. IOSEPH
Nō minuit, auget sed adhuc hæc opes Deæ;
Nomenq; reddit inclytum.
Quæ Principes ornat, fovet Provincias
Fortiq; custodit manu, (munus
VINKLERIANAM provehet simul Dōs
Hoc Vate dico Spiritu.

ODE XI.

AD

ALBERTVM STANISLAVM
CHROSCINSKI,

Regiæ Cameræ intimū Secretarium;
Cum Lucani Pharsaliam versu vernaculo
eruditissimè concinnatam, luci publicæ
commisisset.

*Literis & scriptis suis Vir doctus ef-
ficat, ut mortalitas sua finire pos-
sit, non vita.*

TE Musa mater, Te genitor dedit
Apollo Vatem, cui ita Delphicæ
Stravere se laurus, ut ultro
In virides abeant coronas.
Sic arma Cai Cæsaris, & simul
Cognata multo sanguine prælia;

Sen-

EPIDON LIBER VNUS.

259

Sensu repræsentas Polono,
 Sarmatico recinisq; plectro.
 Vt si Lucanus surgeret, & novam
 Spectare vellet Pharsaliam, Lecho
 Correptus entheo Latini
 Desereret juga trita Pindi.
 Mos iste magnis ingenijs, suæ
 Studere genti, cumq; idiomate
 Possunt domestico referre,
 Nolle alias adhibere lingvas:
 Mos iste summis ingenijs, stylo
 Parare famam, seq; sequentibus
 Monstrare sæculis, perennem
 Perq; libros reparare vitam.
 Suis premuntur cætera finibus,
 Fortuna, vires, firmaq; sanitas,
 Roburq; corporis recedunt,
 Et miserâ tumultantur urnâ.
 Ipsæ perennant nonnisi literæ,
 Ex eruditæ famaq; profluens
 Labore mentis perseverat,
 Et remanet satis æviterna,
 Eterna si non. In miseras patet
 Terra ipsa mortes, per tumidas Domos,
 Per regna, per gentes, cruento
 Sævit atrox Libitina ferro.
 Totumq; quidquid nascitur, horrido
 Perie

260 BENEDICTI à S. IOSEPH

Perit tumultu. Non Parijs cinis

Tutus sepulchris; instat atrum

Marmoribus tumuliq; Fatum.

Vis sola docti non perit ingenî

Per eruditas diffusa paginas :

Theatra nutant ; literarum

Stant solido monumenta fulcro.

ODE XII.

AD

IOSEPHUM
LUBOMIRSKI.
CURIÆ REGNI MARESCHALCÛ.
S. R. I. PRINCIPEM.

VELociores quis mihi spiritus
Concessit alas ? quis furor igneus
Sublime per nubes, & altum
Quæ superis dedit ire regnis
Fortuna Vatem ? Iam mihi frigidi
Transacta cursu culmina Caucasi,
Iam cessit Hæmus, & nivosas
Æoliæ superavit arces
Decorus error. Iam mihi Tybure
Excessit ales penna, per Appulas

Iam

Iam vectus ocre, sisto tandem
 In Lechicis vetus hospes oris;
 Et Te Paternæ gemma Propontidis
 Flumenq; canto. Non Helicon magis
 Præ SRENIAVA, non amani
 Castalidum potuere vati
 Placere fontes. Hic CALASANTIIS
 Est ripa Musis, hic quoties Tui
 Crystalla spectamus fluenti,
 Nil aliud nisi gratiarum
 Spectamus Altum. Lechia Martium
 Experta flumen, nec petit Indicos
 Subinde Ganges, ditiores
 Quandoquidē SRENIAVA vester
 Ostendit Hermos. Curre per aurei
 Longæva felix sæcula fluminis,
 Nos LVBOMIRSCIVM perenni
 Obsequio celebremus amnem.

ODE XIII.

A D

IOSEPHUM
 LUBOMIRSKI,
 ABBATEM TINECENSEM,
 S. R. I. PRINCIPEM.

TVI faventes Fluminis alveos
 Et larga cantem rectius ostia, Im-

262 BENEDICTI à S. IOSEPH

Immensa quàm Nili profunda,
 Aurifluq; sinus Hidaspis.
 Vt nostra tantùm pauperies Lechos
 Ingressa calles, protinus alterum
 Experta Gangem, SRENIAVÆ
 Munificas reperitq; ripas.
 Quem Thressa sensit sub Chocimo Pharos,
 Periculosus quem reducem Lechus
 Agnovit in rebus Camillum,
 Larga PODOLINII fluenta
 Direxit in nos. Mox similis Patri
 Et Thaumaturgo non minor Hercule
 GEORGIUS RESSOVIENSES
 Propitius patefecit undas.
 Impressa magnis tanta Nepotibus,
 Insculpta magnis gratia Filijs,
 Vt PODOLINII faventem &
 Ressoviæ fateamur annem.
 Nam quid Supremus Scipio Lechici
 Director Orbis? quid Lechicæ cui
 Concreditur clavis saburræ?
 Ni Hesperijs Tagus est arenis?
 Hoc fonte manat gratia, quæ Pias
 Amore magno prosequitur Scholas,
 Hoc nostra paupertas fluente
 In tenui vehitur carina.
 Et Tu Patrona non deeris manu,

Præ-

Præclare tanti Pelee gurgitis,
Et Tu CALASANTINO opimus
Non deeris Benefactor Orbi.

ODE XIV.

AD

ANTONIUM ANDREAM
KRZESIMOWSKI,
ABBATEM COPRIVNICENSEM, S. O. C.,
per Poloniam Commissarium, &
Vicarium Generalem,

*Dum Viatorem Christianum iteratò
luci publicæ commisisset.*

Q Vis me per æquor, per nimias iubet
Qvis ire flâmas? quis per inhospitas
Viator ignorum cavernas
Difficili facit ire passu?

Et cum per Vrbes, per varios quoq;
Imus receptus, ille vel integro
Ab orbe divertit, Deumq;

Et superas nisi svadet auras,
Viamq; cœlum versùs. Inutilis
Non iste trames, non KRESIMOVII

Du-

264 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ductoris ignavusq; tractus,
 Sed Pietas, sed honesta virtus
 Qvò quemq; poscit ducere. Barbaras
 Labore vano carbasa tendimus
 Stulti frequenter ad Mycenas,
 Et madido nimis æstuosas
 Sudore Syrtes visimus, interim
 Qvam sæva torvæ bella Propontidis
 Instant peregrinis, stetitq;
 Qvam tragico via sumpta damno.
 Alter remotas Hesperia domos
 Scrurator intrat, transit in exterum
 Et sæpe curiosus orbem
 Magnificas speculando Thebas.
 Sed inde crescit, quanta domestici
 Iactura nervi, dum Patrium nepos
 Dissolvit ac absunit aurum,
 Exq; adito nihil auget orbe.
 Et sancta rarò respicitur Sion,
 Et alta cæli regia desidi
 Aditur haud menti, nec unquam
 Æthereæ revocantur oræ.
 Tu KRESIMOVI ductor ad inclytam
 Nunquam dolendo tramite Patriam,
 Tu ducis ad cælum Viator
 Eximiasq; Sionis arces.

AD

CASIMIRUM
ZELIGOWSKI,
Pincernam Bracławienssem,
Notarium Thesauri S. R. M.

Dum cum Tartaris confligens, & c
summo periculo evadens, votum
MARIE de Gratijs Varſaviæ
deposuit.

Virgo, quæ Caſtrorum acies frequentes
Dicitur Nobis; Tua vota prono
Accipit vultu, proprijsq; poni
Gaudet in aris.

Martij poſtquam cupidus duelli
Ad rigoroſæ data ſigna conchæ
Mente Bellonam, validum ferebas
Pectore Martem.

Thrax pharetratis violentus alis
Caſtra conſcribens micuit ſevero
Illicò ferro, Pharijsq; cæpit
Prælia telis.

Prodigus vitæ ruis in furentem
Mox ZELIGOVI generoſus hoſtem,
M Comi-

266 BENEDICTI à S. IOSEPH

Cominus stricto sinu atq; multa

Vulnera ferro.

Hinc & hinc ardent nimio calentes

Impetu dextræ, numerus sed inde

Et cruentatis numerosa præstant

Agmina peltis.

Quid tot & tantas ageres phalanges

Miles adversus? duo sæpè magnum

Herculem terrent, quid ubi frequentes

Excipis hostes?

Virgo quæ Thressam dominis cœrcet

Calcibus Lunam, placuit potentem

Robur in Thracem, dubijsq; certa

Anchora rebus.

Illa diffusas Dolopum sarissas

Pressit admoto domitrix cothurno,

Illa flagrantem medio Camilla

Iuvit in æstu.

Illa vel fractis metuenda telis

Diffusas hostis tremefecit alas

Illa concussum penitus duellans

Reddidit Hæmum.

Tu tuam tantæ Dominæ salutem,

Tu tuos tantæ Dominæ triumphos

Gratus adscribis, venerando sacram

Virginis aram.

ODE

ODE XVI.

AD

A M I C U M

Iniquis invidiæ moribus expositum.

*Pulcherrimum est, scire invidias, &
posse spernere.*

INvidos nunquàm fugit ille morsus,
Quem sua virtus tenet in palæstra :
Ut quis est recti studiosus, acres

Invenit hostes.

Sed nimis parvum retulit profectum,
Ferre qui effrenes rabidasq; lingvas
Nescit, & strictæ minimam pavescit

Cuspidis umbram.

Non levis magnos gradus ad triumphos
Scire mordacis fremitum furoris ;
Fama sed longè melior frementes

Temnere rictus.

Fortis id signum specimenq; mentis,
Nil ad undosos trepidare fluctus,
Assilit sanè scopulum fremens, nec

Concudit unda.

Nubilis Phæbus tegitur subindè,
Non tamen purum minuit nitorem,

268 BENEDICTI à S. IOSEPH
 Firma stat lampas, sua suntq; claro
 Lumina Phæbo.
 Impigrum vexant culices caballum
 Et yagæ muscæ, tamen ille gressum
 Promptius prorsus glomerat, levesq;
 Despiciit ictus.
 Sic ad immensum stimulat decorum,
 Quidquid adversis remoratur armis,
 Magna mens tangi poterit, nec atro
 Cedere nimbo.
 Sæpè formosum redijt serenum,
 Insolens postqvâm tonuit procella,
 Lassa prout venti quoq; mitigatur
 Sæpius ira.

ODE XVII.

A D

CAROLVM AFFAITA.

Gnesnensem, Varmiësem Canonicum

*Dignitas premium est probitatis,
 non temporis.*

TE Gnesna quamvis CAROLE tardius
 Princeps honestis cinxit adoreis,
 Te Varmiæ licet sacratis
 Lentus honor cumulavit aris;

EDOPON LIBER VNUS:

269

Nocet probatæ nil tamen indoli,
 Quæ magna per se. Præmia temporis
 Non dantur, at virtus honoris
 Erigitur probitasq; palmis.
 Fuere multi, quos properis Honor
 Accessit alis, quos trabeæ quoq;
 Summæq; Purpuræ subinde
 In tenero subiere flore
 Vitæ virentis. Sæpe at inutiles
 Truncos videbis, sæpe sed hispidos
 Spectabis, explodesq; fungos,
 Quos adeo properis stupebas
 Enare remis. Nobilius decus,
 Quodcumq; tardis provehitur rotis,
 Ilex diu quercusq; crescit,
 Innumerus sed habenda lustris.
 Arundo se se proripit, & citò
 Implet staturam, sed nec arundinis
 Est tanta fama, quanta quercus,
 Quæ varijs adolescit annis.

ODE XVIII.

AD

CASIMIRUM
 DVNIN GLVSZYSKI,
 Canonicum Vladislaviensem.

M₃

Dum

270 BENEDICTI à S. IOSEPH
*Dum post Stanislaum Kraiewski Cu-
stos Łowiciensis denuntiaretur.*

DEfunctus etiam subfilit KRAIEVIUS
Datam Tibi Custodiam.
Vivusq; fidum quem colebat Castorem,
Suo lætus fert in loco.
Et iste RADIOVII magni favor,
Post optimum, dare optimo.
Laus purpurati Principis, quos unicus
Affectus olim strinxerat;
Hos morte ne quidem pati ipsâ dividi,
Vnumq; nomen reddere.
Dulcescet & funus pio KRAIEVIO
Dum funeri accines Olor
Ultroq; lætus se eriget tumbâ suâ,
Tam candidam spectans avem.

O DE XIX.

AD

IOANNEM CHRYSOSTOMVM
GOŁEMBIOWSKI,
Ord. Erem. S. Augustini Sac. Theol.
Doctorem, Ecclesiastem Regium.

Stupenda dicam! quæq; Oriens prior
Non vidit unquam: Sceptra Chrysostomi
Ama-

Amare suggestum, ac ab ore
Veridico, simul & diserta
Pendere svadâ. Non ea Præsulis
Fortuna qvondam visa Bisantij,
Eudoxiam postqvam hic, & aulam
Assiduum sibi sensit hostem,
Qvin & Dynastæ sæpius impio
Furore moti, prælia barbaro
Movêre ritu, mella qvamvis
Ac liquidum loqueretur aurum.
Ingratus hospes, libera veritas
In regiarum limine sedium;
Verumq; qvi dicit, paratas
Indubiè subiturus iras.
Hinc septa multo tectâ satellite,
Ne tanta celsis sistat in atrijs
Intretq; Virgo, ne superbas
Diva loqvax agat inter arces.
Privatus ut quis, sustinet in suis
Illustre Numen sedibus, ad thronos
Si vellet ire, Principesq; ,
Mille Deam remorantur hastæ.
Tu quæ futuris scena nepotibus
Ecclesiastes Regie, pro Sacris
Cûi veritas rostris, decorum
Eximiè peragit theatrum.
Sunt qvêis malignè vel simulatio

272 BENEDICTI à S. IOSEPH

Vel turpe claudit labra silentium,

Tu vera pandis: sed IOANNES

Sarmaticus dubium stupenti

Relinquit Orbi: lausne ea Principis?

Qui tanta dici sustinet, an tua?

Qui liberè sic dicis, omnem

Eloquio perimendo nævum.

ODE XX.

*Damnatur ad curas, qui ad regimen
elevatur.*

R Ideo vanos hominum labores:

Fæda regnandi quibus est cupido,

Cùm nihil gignit nisi turbulentas

Purpura curas.

Plurimis illud placet **EMINERE,**

Et gubernatrix hominum corona,

Nec sciunt quantis diadema sœvit

Pungere spinis.

Æstimat, qui nescit adhuc, potestas

Summa quàm magnis agitùr procellis,

Qui probat tantùm citò nauseas

Ponit habenas.

Omnium est planè famulus, supremos

Se putat quisquis retinere fasces,

Servi

Servitus quædam, regimen protervi
Maxima vulgi.

Cuncta privatus sibi vult licere,
Nil gubernanti: benè stertit omnis
Subditus, longo recreans quieta

Membra sopore.

Qui præest, custos sit oportet Argus,
Totus insomnes peragatq; noctes,
Crimen est lasso quoq; ferre paucum
Corpore somnum.

Optimè quidquid facies, malignus
Vertit in pejus tua facta livor, ;
Ipsa subjectus reputat nocivum
Mella venenum.

Heu coronatæ pereant catastræ,
Viximus nuper sine fastuosis
Fascibus læti, tetricas nec unquam
Duximus horas.

Blanda regnandi trahat esca vanas
Rectius muscas, mihi firma mens est
Nolle pomposum, grave nolle duro
Pondere sceptrum.

ODE XXI.

A D

M 5

IA-

274 BENEDICTI à S. IOSEPH

IACOBUM SZCZUKA,
Canonicum Cracoviensem,

Dum feralis Nuntius venisset de
morte Casimiri Szczuka optimi
Antistitis.

*Senes, Iuvenes, neminem etas im-
munem facit: & cum nati sumus,
subijcimur huic tributo.*

Nuntius nostras inopinus aures
Involat tristi cecidisse Fato
Præsulum gemmâ, tacitasq; SZCZUKAM
Ducere noctes.

Heu! nimis crudæ fera pensa Parcæ!
Heu nimis duros Lachesis furores!
Tam citò rumpi sinuosa dignæ
Stamina vitæ.

CVLMA sexcentos etiam per annos
Viveret tanti studiosa RASTRI,
Sæva falx CVLMAM, tragicoq; RASTRUM
Percutit ictu.

Nescio quis non ad atrox recentis
Non fleat mærens pelagus charybdis?
Flet mihi buxus, rapiturq; multo
Tibia planctu. Nec

Nec tibi tantæ strepitus ruinæ,
Nec tuis tanti sonitus fragoris
Non ciet fletum, renovatq; fixis
Vulnera telis.

Sed quid immiti miseri dolore
Ad parentalem gemimus cupressum?
Vita cum sanctè satis acta, lætam
Porrigit herbam.

Tarda seu velox subiisset hora,
Firma funesto SZCZVKA meta Fato:
Vixit, at certum meditatus omni
Tempore finem.

Mors senes audax, juvenesq; stricto
Infilit ferro, paribusq; magnos
Parca seu parvos truculenta semper
Obruit armis.

Nascimur quotqvot, simul & tributa
Pendimus certæ miseranda morti,
Induat vivens chalybem, severo
Subjacet æri.

Nemo non atri juga sub Charontis
Tendit, ad dandum properatq; censum,
Mille ad immitem miseramq; mille
Ostia Lethen.

Vnicum tanti gemitus levamen,
Qvòd sit in nostris manibus, decorâ
Morte vel pravâ volumus peractam
Claudere scenam.

276 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Funus haud novit, cui vita nullo
Mergitur cæno, cui firma mentem
Occupat virtus, teneriq; cura

Regnat honesti.

Funus haud novit **CASIMIRVS**, esto
Corpus obscuras abiit sub umbras,
Spiritus vivit, medijsq; se se

Ingerit astris.

Interim trinas pudeat sorores,
Sic quòd abruptum secuere filum,
Vivit, & vivet dirimente felix

Forcipe SZCZVKA.

O D E XXII.

**PRINCEPS HYMENÆUS,
MAXIMILIANI EMANVELIS**

COMITIS PALATINI RHENI,
Vtriusq; Bavariz Ducis, S. R. I. Archidapi-
feri, & Electoris.

&

TERESSIÆ CVNEGUNDIS

**SERENISSIMÆ
POLONIARVM PRINCIPIS.**

COrda seu isto coitura nexu,
Regna seu isto socianda vinçlo;
Phæbe da plausum resonaq; tange
Pollice chordas.

Fi.

Filias Regum Lechiæ maritis
Vidimus pridem caluisse flammis,
Nec SIGISMVND O licuit beatam
Cernere scenam.

Ad VLADISLAVM revoluta Quartum
Pompa desponsæ fuerat Sororis,
Cum IAGELLONIS data Neoburgo
Virgo Leoni.

Tertius sceptri Lechici IOANNES,
Prima nostratis CASIMIRA pomi
Elocant faustâ propriam BAVARO
Sorte TERESSAM.

Mitra cum Sceptro veniunt in arcum
Prosperè nodum : Genitam Parentes
Fæderant vivi ; quid habent remotæ
Lætiùs, oræ ?

Sanguinum stirpes ab utrinq; certant,
Semper Augustæ coeuntq; Cunæ :
Nexus hic unus propè fæderatum
Efficit orbem.

Thracijs clarus spolijs BAVARVS
Hæc paludati Soboles Gradivi :
Quid, novo Pallas nisi copulatur
Lechica Marti ?

Hercules nollet redivivus Heben,
Peleus nollet Thetidem marinam,
Tanta si prisco thalamis Amazon
Viveret ævo. Mars

278 BENEDICTI à S. IOSEPH

Mars statim ferret Rhodopen, Apollo
Delphicam Lesbos, Patriamq; Delon:
Ille gemmato Clypeo, iste prompto
Cederet arcu.

Alteri verum DEA nostra Sponso
Cessit, & cedit, Lyrico fragore
Regiæ quidni canimus revincta
Serta puellæ?

Vandalus Rheno stipulatur, atq;
Maximi Europæ fluvij secundo
Defluunt secum recreantq; vasta
Regna fusurro.

Certa spes Nobis, quia post peracta
Fæderis tanti thalamiq; festa,
Et Salus, & Pax niveo subibit
Oppida curru.

Tu Tuo Virgo referes Parenti
Veneris postquam Boicas in arces,
Quod Tibi largis pretiosa manant
Tempora gemmis.

Tu Tuæ Virgo referes Parenti,
PRINCIPI lives ubi juncta Sponso,
Melle quod nōrunt Tibi delibuti
Currere rivi.

Interim Lechi canimus, quod isto
Corda non tantum sed & ipsa pacto
Regna conspirant, veniuntq; in unum
Maxima fædus. Ode

Ejſdem

SERENISSIMIS
NEOSPONSIS,

Dithyrambus.

PRome tædas, nuptiales
 Dulcis Hymen prome flammas,
 Profer ignes, & nigrantes
 Dulcis Hymen pelle nubes,
 Prome tædas, nuptialis (mina
 Pompa lætos poſcit ignes, læta poſcit lu-
 Io! tellus. io! lætos
 Blandus Hymen promit ignes.
 Io! ſuave ſibilantes
 Fama lenis tollit alas,
 Pellit umbras, & moleſtas
 Si qua nubes fixit arces, mæſta pellit nubila.
 Ibitis per purpuratæ
 Verna Sponſi regna Floræ:
 Vos inaurat ditiori
 Delicata Chloris auro.
 Vos marito flore Pæſtum, (piter
 Amne Vanda, rore cælum, ſole donat Iup.
 Pax ſereno veſta curru
 Sors, alacri prompta paſſu.

Comi-

Comitasq; conjugatum,

Faustitasq; tollit axem.

Blandiori perflat ore

Aura campos, & fragranti tempus instat or-

Astra clamant, Sponse vive: (dine

Terra clamat, Sponsa Vive:

Prata clamant Sponse Vive:

Stagna clamant Sponsa Vive:

Sponse Vive, Sponsa Vive

Astra clamant, regna clamant, longa cla-
(mant sæcula.

ODE XXIV.

AD

Non degenerem Magnœ

TARNOVIORVM FAMILIÆ

NEPOTEM.

Pallasnè vel Mars parietibus suos
Fixit triumphos? quæ video sacram

Descripta per Domum trophæa?

Quæ Patriæ simulacra gentis?

Dum Martiali Vividus impetu

In Tauricani cornua Bosphori

Ille ille defævit, Borulfo

Ille graves inimicus hosti.

Moli-

Molitur iras, duraq; Barbari
 In colla ferrum, vel Mareoticis
 Defigit in membris mucronem
 Sangvineis metuendus armis.
 Quis ille verò Ductor in arduam
 Excurrit Vle? creditis? inclyto
 Io SEBASTIANVS ausu
 Sarmatici redivivus orbis
 Camillus & Mars. quando Aquilæ truce
 Ferociori robore nobiles
 Pugnamus in Moschi Draconem,
 Et validis inimica fortes
 In corda pugnis imus, & impigro,
 Vt quemq; Virtus excitat ardua,
 Tentamus annisu potentes
 Intrepidi penetrare muros.
 Quis ille verò? quis novus Hercules?
 Cui clava plusquam Marmaricos gravis
 Sternit Leones, & superbas
 Si qua movent fera monstra cristas,
 Deponit ultro, surgit & in novos
 MARTINVS ausus, PETRVS & impiger
 PAVLVS, STANISLAVSq; grandes
 Persequitur NICOLAVS hostes.
 Inde inde magnæ quos toga Palladis
 Accenset armis, quos vel ad Infulas
 Enixa Virtus, vel beata
 Præsuleis radiare vittis

For-

Fortuna fecit. Numinis integros
Nosco IOANNES, & meritis graves,

Quos orbis in Cruces Polonus

In Patrias retulit Curules.

Ego ista vates, ut Tibi grandibus
Præire possim solibus, & simul

Per tanta testari decora

Pulchra Tuæ monumenta mentis.

Magnisq; magnum pagina colligat

Avis Nepotem, quem medij tenent

Hinc Plausus, hinc Honor, Paternis

Inde Domus radiosa ceris.

ODE XXV.

AD

ADALBERTVM DONHOFF,
Episcopum Premisliensem,

Supremum Regni Cancellarium.

Decora Virtus semper in uberes
Crescit triumphos, vectus Ethesij

Assurge, dum Tibi virentes

Dexteritas parit ipsa lauros.

Te pulchra virtus, Te melioribus

Nutrita factis vita, per unicos

Portat resultantem decores,

Quos tumidi neq; penna Cauri, Nō

Non fluctuantis flumina Nerei,
Non Auster, ingens non Notus, arduis
Elidat alis, sed venustæ

Aurifluis comitentur annis
Vbiq; dotes. Sic Lechicus Tibi
Fauit IOANNES, Sarmatiæ Tibi
Sic vota subscripsere, firmo
Sic statuunt Tua facta jure.
Te lætus Hæmus, Te juga Caucaſi,
Gadesq; noſcent. Tu niſi gemmeis
Nutritus annis, ad ſupernam
Præſul ovans remeabis Arcton.

ODE XXVI.

A D

P E T R V M

à Viſitatione B. M. V.
Scholarum Piarum.

ILLi loqvacis carmine tibiæ,
ILLi ſonoræ pectine barbiti,
Adire Te debent, decenni
Sedulitas Tua qvos labore
Formavit olim. Me niſi priſtinus
Amor, recentes ſuſcitāt in PETRI
Abire laudes; & vel illa
Norma Tuæ ſat honeſta vitæ.

Sex

284 BENEDICTI à S. IOSEPH
Sex lustra planè sub CALASANTIO
Vixisse nostro, nec minimum pigræ
Dedisse momentum quieti,
Ac tenero reticere magnas
Pudore dotes, hoc tumidâ mihi
Præ buccinantis voce superbæ,
Hoc mille præ conchis, suasq;
Plus placuit reboante buccâ
Vbiq; nugæ. Sic age, fulgidi
Quousq; vitam contulerint poli,
Silente Te loquar, fidelis
Assiduò referamq; testis.

ODE XXVII.

A D

Dignæ olim memoriæ
ADALBERTVM STAWOWSKI,
Episcopum Petreensem,
Suffraganeum Gnesnensem.

ERgò trecentis ante laboribus
Quæsitus ultrò Præsuleas vagus
Veſtabo vittas? & merentes?
Non potero redimire crines?
ERgò seqvacem STAVOVIVS suis
Depellet Hastis? qui fugientibus

Per

EPODON LIBER VNUS.

285

Per saxa per ferrum seqvaces
 Vito rotis, celeriq; pennâ.
 Et colla Tauri LESZCZYNII & Caput
 Et concitatas Qvadrupedis jubas
 Movi coronaturus altam
 Auspicio meliore mentem.
 Sed parva feci : viribus omnibus
 I Gnesna I magnæ iusta fer indoli
 Et dona ! nec tantam modestis
 Stare facem patiare tectis.
 Dixit : coâctis cùm meritas Honor
 Votis reponit STAVOVIO Infulas,
 Mentemq; sat diu rebellem
 Præfuleis cumulat Tyaris.

ODE XXVIII.

AD

STANISLAVM BOGLEWSKI,
 ABBATEM PŁOCENSEM,
 Gnesnensem, Vladislaviensem,
 CANONICUM.

*Dùm peractis apud Scholas Pias Spi-
 ritualibus exercitijs, ad primam ho-
 stiam DEO offerendam se di-
 sponeres.* Nè

NE tantùm Patrijs Scævola pro focis
 Ducat magnanimo prælia pectore,
 Sacris consecrat aris
 Ingentem quoq; spiritum.
 Non inter Rhodopen, non Acherontica
 Intrâ Tænarij tecta Palatij
 Secure latitabis
 Atris styx fera vultibus.
 Hastis missilibus provolat ultimos
 Longi STAVOVIVS Ditis ad ordines,
 Calcatamq; Sacerdos
 Magnus Typhonem premit.
 Cui nec Marmarico Cerberus impetu
 Clausis terribilis nec Domus ostijs
 Nec nigri furor Orci
 Magnam destinet indolem.
 Implebitq; novis Victor adoreis
 Romanas acies, quæ vel in igneæ
 Surgunt castra Megaræ
 Regis signa vel inferi.

ODE XXIX.

A D

EVNDEM.

*Dùm lustratâ Italiâ & peragratâ studio-
 rum causâ Vrbe, in Patriam rediret.*

Pallas

Pallas? an noster Patrijs decorus
PRÆSVL in Ceris, manibus Sarissas
Missiles torqvæ, validisq; ternam
Viribus hastam?

Pallas! an PRÆSVL! colubris minacem
Gorgonem torvis domat, & superbas
Deprimit cristas, neq; fulminantes
Sustinet iras.

Quâ suis tantum metuenda signis
Rusticas ducit Ruditas Phalanges,
Victa flet mærens, & iners feroces
Damnat arenas.

Interim doctæ studiosa mentis
Fama per latum vaga currit orbem,
Dicit & pugnas, domitosq; dicit
Præsulis hostes.

Præsulî laurus viridesq; serpent
Per comas frondes, & adhuc corollæ
Ambient crines, venientq; plenis
Pæsta rosetis,

ODE XXX.

AD

MARIAM de GRATIIS,
In Varsaviensi Scholarum Piarum
Basilica fauoribus illustrem.

Thre

Threiffa sic quondam Harpalice fuit
Collecta nodo Virgineos finus

Castè fluentes, & pudico

Tecta genu, atq; oculos nitentes
Suffusa, spumans sub pedibus cui

Serpens, vel agris de Lybicis aper,

Suspensa cûi simul pharetra

Leve simul jaculum, teresq;

Gestatus arcus; ni Harpalicen adhuc

Supra videri Threijciam velis

O Gratiarum Virgo! formâ

Mænalias superans Dianâ.

O Virgo qualem te memorem! Tibi

Mortalis haud vultus: Dea Cœlitum

Vel prima Nympharum repressi

Exuvijs celebris draconis.

Armata telis non capreas, aut

Damas fugaces insequeris, nigrum at

Pythona, qvi monstrum universo

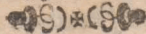
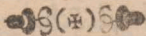
Et nimius fuit horror Orbi.

Sis Sancta miles Numinis, & Tuam

Agnoscat omnis Lechia gratiam,

Pestemq; fatalemq; morbum, his,

Qvas retines, prohibe sagittis!

ODE XXXI.

De minima Schol. Piar. Religione.

VTcunq; torvam mobilis induit
 Fortuna larvam, decoqvitur suis
 Fortuna technis, & doloso
 Qvas posuit malefida vultu
 Inanis artes; occidit ad suas
 Inanis artes, nec timet asperas
 Fati procellas, ipsa virtus
 Qvem placidis sinuavit alis.
 A tetriori non semel acrius
 Emissa Averno per **CALASANTIAM**
 Grassata tempestas carinam,
 Et tonuit temulenta multo
 Procella flatu, sed sequitur nigra
 Vt incalescens nubila Phosphorus,
 Solesq; , latiorq; Phæbus
 Sæpè trucem comitatur Austrum;
 Sic nos procellis è medijs redux
 Phæbus serenis stipat Ethesijs;
 Pulsâq; tempestate lætam
 Pulchra vehit Cynosura frontem.
 Eheu in ipsis fata periculis
 Favêre nobis invida, funera
 Per ipsa crevimus, tenellæ

N

Ne

Nec nocuit fragor ille plantæ :
Septemq; Romæ collibus altiùs
Defulminatum protulimus caput,
Et mille vexatus colubris
In validos adolevit armos
Iste Iste partus. Teutonicas neq;
Tantum per Alpes fiximus arduæ
Trophæa famæ, quò feraces
Sardus opum trahit usq; campos;
Quò bellicosas provehit impiger
Hetruscus arces, ivimus, ivimus,
Nulliq; pulchriora nostræ
Non dedimus monumenta famæ.
Nec Scylla tantis æmula passibus
Nos à Sicano detuderat sinu,
Scyllamq; naufragasq; Syrtes
Egradimur, Siculoq; nostram
Ad usq; portus figimus anchoram.
Iam magna Rhenus nomina Patrijs
Æternat undis, & refusis
Ire negans vaga lustra rivis,
Vbiq; nostris fertur adoreis.
Iam Varna plenis defluus alveis
Hærerè nescius per ipsum
Eluviem meditatur orbem.
Quis & Polonis exul in areis
Non indecoræ stemmata gloriæ

Ignoret? & noster reclini
 Sarmaticas veneratur amne
 Subinde palmas Vistula, sedimus
 Plebeia non turba, aut vaga, sedimus
 Non vulgus ignavum, sed amplas
 Sparsa cohors Lechiæ per oras.
 Adhucq; plures ibimus, ibimus
 In Regna & urbes, ibimus ultimas
 Post usq; Gades, quò remota
 Cimmerios vehit Vrsa currus:
 Quò Nilus ingens, quò Mareoticus
 Assurgit Orbis, quò mare barbarum
 Baltisq; Cimberq; & trecentos
 Longa vehit Genoessa fines,
 Nos canus Atlas, nos sciet ignei
 Arctoa solis Regia, maxima
 Devexa nos noscent, & ipsos
 Fata dabunt superare cælos.

ODE XXXII.

A D

MARCUM MATCZYNSKI,

Palatinum & Generalem Terra-
 rum Russiæ.

*Dum munificentissimus Fundator
 Varesij sumptuosissimo opere Ba-
 fili.*

*Silicam, & Collegium Scholis
Pijs erigeret.*

O Lim potentes ad sonitum lyræ
 Stetère muri, nunc iterum novus
 Si surgit Amphion, ab ipsis
 Vivificat sua plectra muris.
 Postqvàm levatam de Pario licet
 Spectare molem marmore, Virgini
 Altumq; sustolli colossùm,
 VARESIIS pia dona templis.
 Tunc prompta per se fertur in alites
 Testudo passus, tunc cytharam placet
 Pulsare, Lesboâq; magnum
 MATCZYNIVM celebrare buxo.
 Humana celsas sæpe superbia
 Educit arces, sæpè palatia
 Grandescq; structuras profuso
 Ædificat penus ampla sumptu.
 Sed quas superstes vel tumulet Nepos
 Inerte stertens segnis in otio,
 Vel ipsa temporum vetustas
 Icariam trahat in ruinam.
 Quæ templa Divis erigimus, boni
 Nutare nunqvam templa sinunt Dij;
 Stant tecta, stant turres, & alta

Stant

Stant solido tabulata nexu.

Qvid dùm Latinas ponè statim Scholas

E liberali constituis sinu,

Qvid dùm Iuventuti docendæ

Non steriles adhibes Magistros?

O quanta MARCI gloria, vel sine

Consorte, pulchro nomine fertilis

Gaudere Patris, totq; planè

Quantus honor numerare Natos,

Qvot sunt Alumni. Nil magis adjuvat

Ad plena veri stemmata nominis,

Qvàm per Scholasticam Iuventam

Magnificam cumulare famam.

Hic sunt Athenæ, de quibus inclytos

Sperare qvondam Magne potes viros

Fundator: hic est Sparta qvædam

Egregiæ referata pûbi.

Isthinc Achilles, ac Agamemnones,

Isthinc Camilli cum Fabijs, graves

Isthinc reassurgent Catones,

Hinc veteres venient Metelli.

Vt qvis Scholarum pulverem Olympicum

Egressus olim per stadium novæ

Virtutis ibit, seq; forti

Affocians comitem Gradivo

Accinget ensen, regna per hosticæ

Grassando Trojæ; castraq; sedulæ

Vt quis supergressus Minervæ,
 Se Patriæ poterit probatum
 Monstrare Consum : dicet, ad omnia
 Non usitata culmina gloriæ,
 Ad summa quævis ac honores,
MATCZYNIAM soleam paratum
 Fuisse calcar ; dicet, & ultimo
 Narrabit orbi, se Accipitris Tui
 Pennis alacribus vibratum
 In medios volitasse cælos.
 Dicet secundus, quàm placidis Tibi
 Regale **SCVTVM** fertur Ethesijs :
 Miranda quam virtus in aulis
 Ad niveos tenet usq; canos.
MATCZYNIANO dicet ut Aliti
 Addicta claræ limina Regiæ,
 Cum corde qui Regis videris
 Perpetuum pepigisse fædus.
 Hæc quisq; dicet, dicam ego, maximis
 Pernix ut Ales functus honoribus,
 Clavim, Palatinas Curules
 Vt paribus vibrat ille pennis.
 Sed quò canori me trahit entheus
 Fervorq; plectri : jam video trabes,
 Iam cardines poni, stupendi
 Iam video juga summa templi.
VAREZIANAS jam video Scholas

In non profanam crescere machinam,

Fervere classes, congregatas

Iam video juvenum catervas.

Hi plura dicent, fiet adultior

Cūvis ut ætas, nec ruditas semel

Excussa permittet taceri

MATCZYNIE monumenta dextræ.

ODE XXXIII.

A D

ANDREAM ZYDOWSKI,

Vexilliferum Cracoviensem.

Quidquid ANDREA loqueris, rosarum
Plena prorumpunt subito canistra,
Mel inest verbis, & ab ore purum
Defluit aurum.

Fabulis addam Iovis è cerebro
Palladem natam, Tua Musa proles,
Ex Tuo passim generosa prodit
Vertice Pallas.

Seu Themis sacras Tibi credit aras,
Seu Palatini vocat aula Craci,
Tu Craco Confus, Themidiq; promptis
Signifer alis.

Lechicu quidquid meditatur Orbis,
 A Tuo totus prope pendet ore :
 Penduli Lechi, Lechiaëq; Equeſter
 Pendulus ordo.

Tu coronatus quoties ad aures
 Fers paludato Tua verba Regi,
 Senta ſuſpendit, poſitiſq; ſvadam
 Suſpiciſ armis.

Tu Lechis alter Cynéas, diſertam
 Bloquens promiſ quoties Minervam :
 In Tuum Cives, validasq; verbum
 Elicis urbes.

CALASANTINÆ quia verò genti
 Prodigio manat Tua dextra fonte,
 Heu quid ad tanti referemus omnes
 Oſtia Nili.

Me vadem pono, quia quiſq; noſtrū
 Ad Tuas promit celeuſma ripas,
 Paupères dum ſic refoves benigno
 Littore Muſas.

ODE XXXIV.

A D'

ANDREAM CHELMSKI,
 Vexilliferum Sandomiriensem.

PVllusnè Martis vis Lechici cani,
 Vel bellicofi Theſeus Herculis,

Nil

EPODON LIBER VNUS.

297

Nil plectra quærant, sat virile
 Si poterunt resonare Nomen.
 Virile quæquàm nomen ad integros
 Nil dat triumphos, bella gerat manus,
 Pectusq; pro muro retundat
 Armigeras Cilicum phalanges.
 Tunc dextra talis, tunc validum probat
 Herodæ pectus, tunc mihi belliger
 Alterq; Mavors, quem peracta
 Cum clypeo manifestat ætas.
 Non Lydus Hermus; non tepidæ Tibi
 Placere Baiæ debuerant, cui
 Arrisit Hæmus, proq; fulvo
 Cultus erat SRENIAVA Gange.
 Hinc vorticosis quod LVBOMIRSCIVM
 Se misit undis Flumen, eò Tuns
 Erupit ensis, seq; forti
 Inferuit Rubiconis amni.
 Sensit repugnans arma Borysthenes,
 Et sensit Ister, Threycij canes
 Latrare quod possent, nec unquam
 CHELMSCIADI nocuisse Lunæ.
 Breui Ducalis grandior Hercules
 Sub signa clavæ detuleras Tuæ
 Portenta virtutis, Ducisq;
 Magnanimis soleis inhærens,
 Per Bactra, vasti per freta Bosphori
 N s Per

298 BENEDICTI à S. IOSEPH

Per ipsa crudæ pectora Thraciæ,

Per regna, per campos, ruentem

Non dederas titubare ficam.

Vienna vidit, vidit & undevīs

Collectus hostis, quomodo plurimæ

Hinc indè confluxère turmæ,

Et soleam, rigidamq; Luna

Stipante Falcem Barbaricus dein

Expavit ardor, signaq; sub pedes

Ivere vestros, CHELMSCIVMq;

Suppositis coluère peltis.

Rigente verùm sub galea cui

Non canet ætas, quivè satis putat

Bis tervè quòd vicit; potentem

Non ego eum reputabo Martem.

Vacare virtus vera nequit, semel

Pugnâsse non fat, continuos amat

Arena bellatrix Camillos,

Herculeosq; petit labores.

Robustus acri militiâ puer

Vt arma sumpsit, pugnet, ad ultimos

Quòdusq; non pertinget annos,

Nec residui minimam quieti

Concedat horam. Quondam habuit suos

Sic Sparta Cives, sic habitus Lacon:

Inventa ut assumpsit, severa

Non posuit galeam senectâ.

Nec

Nec Tu supino visus in otio
 Germane Martis, qui rutilum semel
 Accinctus ensem, perseveras
 In Lechico veteranus Hæmo.

ODE XXXV.

A D

IOANNEM SZYMANOWSKI,

Tribunum Varfaviensem.

VNUS de Equestri Tullius Ordine,
 Orator Orbis Sarmatici, meam
 Auscultat ad Lyram, benignâ
 Et cytharam simul audit aure.
 Nolo loqvacem tangere barbiton,
 Ni SZYMANOVI commemorem Tuas
 Excelse laudes, Teq; magnis
 Annumerem Lechiæ colossis.
 Vt dextra pugnat pro Patria, gravi
 Instructa ferro, sic etiam bono
 Et lingua communi parata
 Penè aciem statuit, novascq;
 Molitur arces. Iurgia Civium
 Praviq; mores, non ab aheneo
 Tollenda sunt semper mucrone;
 Iudicium melius subindè

N 6

Votum

300 **BENEDICTI à S. IOSEPH**
 Votumq; prudens pro'piciit arduis
 Lapsisq; rebus. Lechia publicos
 Proindè conventus in unum
 Sæpè locum vocat, & medendis
 Cives requirit Lechiadùm malis.
 Prout cuiq; recti dictat amor, boni
 Inserviunt Cives, & unam
 Prospiciunt Patriæ salutem.
 Neganda nulli palma, sed unicè
 Quam tu trecentis plenus adoreis,
 Quas ultro Princeps, quas Senatus
 Magnanimæ facrat ultro menti.
 Tibi trifuleis lingua tonitruis
 Instar Periclis fulminat, & necem
 Non ense, non armata ferro,
 Sed resono minitatur ore.
 Tibi ruentis grandinis in modum
 Immensa fandi copia, strenuè,
 Quæ recta sentit, dicit, omnem
 Eloquio refecatq; nævum.
 Sententiarum pondus, & aureæ
 Dulcedo svadæ, sanctius ut loqui
 Divina non posset Minerva,
 Nec gravidus tonuisse Nestor.
 Implebis orbem voce; & ad ultimas
 Vocalis Echo perveniet plagas,
 Vultuq; majestas & oris
 Cecropiâ premet usq; famâ.

ODE

ODE XXXVI.

A D

IOANNEM WOLCZYNSKI,
Dapiferum Mielnicensem,
S. R. M. Thesauri Notarium.

NON quòd minister Principis aureum
Disponis imbrem, non quòd & optimi
A corde Regnantis, fideli
Obsequio referas herilis
Addicta felix atria pectoris;
Sed innocenti quòd pietas Tuum
Addicta candori, perenni
Obsideat statione pectus:
Hoc Musa cantat. Rarius hæc videt
Exempla tellus, ut quibus aulica
Alludit aura, se modestis
Insinuent pietatis aris.
Noverca quædam, vel Libycas suprâ
Acerba Phædras Aula, tenellulæ
Castæq; virtutis, tyranno
Exagitat truculenta corde,
Quoscunq; spectat de famulis probos.
Vt quis malignæ non timet asperam
Nutricis iram, mille major

Hip-

Hippolytis, vacuumq; non fert
 In orbe nomen. Sic Tibi Curia,
 Regalis ostrum sic placet atrij,
 Vt irremissâ puriores
 Mente colas Pietatis arces.

ODE XXXVII.

AD

ANTONINVM STEPHANVM

M D Z E W S K I,

Ex Ordine Prædicatorum assumptum
 Episcopum Calamatensem,
 Suffraganeum, & Custodem Luceoriensem,
 Ac Deputatū Iudicem ad Tribunal Regni.

N Vnquam relucet pulchrius Infula,
 In eruditum quàm data verticem.

Ornatur, haud ornat, magistram

Quando tenet redimitq; mentem.

Tiara libro pronuba, pronubi

Libri tiaræ, nobilius pedum

Quod docta tractat dextra, prudens

Quodq; rei moderatur usus.

Hinc illa sedes Præsulibus data,

Cathedra recto dicitur ordine,

Quod Doctor & non vile vulgus

Præsuleis adhibendus aris.

O

O quanta vastæ Tu Luceoriæ
 Ex erudito pectore gloria,
 Natale cum præter cacumen,
 Ingenio studijsq; doctam
 Infers Stagiram. Subvenit Angelus
 Et ille THOMAS, quo Angelico Tua
 Doctore florûere rostra,
 Ac varijs patuere regnis.
 Hucusq; sanctam credimus Insulam,
 Quousq; doctum possideat caput;
 Assumat ignavos, dolendum!
 Ipsa suo perit in nitore.

ODE XXXVIII.

A D

DAMASCENV M LVBIENIECKI,

Ordinis Prædicatorum,

Sac. Th. Doctorem.

*Alia nobiscum labuntur & pereunt:
 virtus, eruditio, & ex eis fama
 perennant.*

Est qui fluente dives auri gurgite,
 Migdonijs opibus,
 Multâq; turget purpura.

Sunt

304 BENEDICTI à S. IOSEPH
Sunt & superba ditiorum limina,
Assaraciq; Lares
Fulgore largo splendidi.
Alter colossos, vel theatra suscitât,
Hosteq; de domito
Parat trophæorum strues.
Ex Purpura, Parijs hic ex & ædibus,
Ex spolijs alius,
Reddi perennis postulat.
Hos apparatus mors nigro pulsat pede,
Lustraq; post aliquot
Omnis perit perennitas.
Devota Virtus, literis partum decus,
Qvos tenero gremio
Fouente vel tenent sinu.
Hi per stupendos gloriæ campos volant,
Inq; animis memorum
Semper perennant cordium.
Innata pietas, limpidi vena ingenî
Angelicoq; fatis
Mens militans diu THOMÆ
Te magne Doctör maximis jungunt Viris,
Hesperiaq; scholæ
Et Galliarum pulpita.
Tum laureæ Doctöris æstimabilem
Principibus faciunt,
Et Prædicatorum Ordini.

Immen-

Immensa nutant saxa, fortunæ ruunt ;
 Gloria parta libris
 Cunctis diurnat sæculis.
 Scientq; posteri suo olim tempore,
 Quanta LVBIENIECIIS
 It fama cum scientijs.

O DE XXXIX.

A D

ANNAM WODZICKA,
 Pocillatricem Varfaviensem.

ET Tu mariti conscia fæderis,
 WODZICIANÆ nupta Propontidi
 Dicenda per me, Gratiarum
 Deq; tribus numeranda Divis.
 O grata grati filia Nerei,
 O ter beati Sponsa WODICII,
 Quocunq; dimanat maritus,
 Tu simili pietate largo
 Affundis amni. Nec Tibi vestium
 Est tanta, quanta est cura, famelicus
 Ne pauper incedat, sacræq;
 Ne nitrato spolientur aræ
 Quandoq; cultu. Sunt, inopi quibus
 Detracta templo pensio, turgidos
 Vestit

306 BENEDICTI à S. IOSEPH

Vestit lacertos, sunt tyrannæ
In proprios Cyprides maritos;
Quæ sæpè villas, sæpè boum greges,
In delicati tegmina corporis,
Pompamq; , lascivumq; cultum
Extenuant, vacuasq; reddunt
Consortis arcas. Tu melior Tui,
Nec vana narro, Penelope Viri,
Distingvis auro, divitesq;
Pingis acu tunicas egenis
In dona templis. Sic age, proflui
In sacra & aras æmula Conjugis;
Quod Numini datur, trecento,
Crede mihi, redit omne fructu.

ODE XL.

AD

AUGUSTINUM

à S. Ioanne Baptista,

Suum olim in humanioribus literis
Professorem.

INgrata buxi tibia; barbiti
Inersq; nervus, si reticet Tuum
Subinde Nomen, quo vocante
Castalios aditabat amnes.

Nun-

Nunqvàm Chironi denegat inclytam
 Ingens Achillis laurea gloriam,
 Doctore qvò tanto Leonum
 Marmaricis alitus medullis.
 Victor Darij vel medios qvoq;
 Inter triumphos sat meminit, cui
 Olim magistro, se suasq;
 Debuerit studiosus artes.
 Et me Latinis jungere Vatribus
 Qvò Musa tendat, Rhetoricis loqvì
 Possim qvò è rostris, modestam
 Eloqvio, calamoq; coner
 Tentare famam; sedulitas Tua
 In me docendo fecit, & impiger
 Ille ille fervor, qvò priores
 Reddideras properare nifus.
 Silebit & nunc, qvi minimè Tui
 Memor laboris: me vel ad ultimos
 Sepone limites, Magistri
 Non steriles recitabo curas.

ODE XLI.

A D

IOANNEM GAUDENTIVM
 ZACHERLA,
 Consulem Cracoviensem.

EST

308 BENEDICTI à S. IOSEPH

Est & potentum splendor hic urbium,
 Est Civitatum maxima divitum
 Fortuna, si quandoq; doctos
 Possideant numerentq; Cives.
 Nam quid potenti cingimus oppida
 Augusta muro, quid solidas quoq;
 Tuemur arces, & repertis
 Effugijs, stabiliq; cinctos
 Subinde vallo ponimus aggeres :
 Abrupta tanquam valla, vel aspera
 Munimen addant saxa, celsæ
 Præsidium faciantq; turres ;
 Et non valentes consilio viri,
 Doctiq; Cives. Nil laterum juvat
 Compago, nil cautes, fragrosæ
 Nil faciunt sine Cive rupes.
 Fuere Thebæ , Bactraq; grandibus
 Turrita saxis, quin Babylon fuit
 Tyrusq;, muris illa, vasto
 Ista freto satis inter omnes
 Secura gentes. Sed Babylon nisi,
 Sed Bactra firmis fortia mænibus,
 Thebæq; tamdiu stetere,
 Quamdiu eas potuere docti
 Formare Cives. Occupat inclytas
 Disordo Thebas, Persiacis furor
 Bacchatur in Bactris, & ecce

Cum

Cum fluijs scopulisq; magnæ
 Volvuntur urbes. Consilium quia
 Ab eruditis quod potuit dari
 Subinde Civibus, rejectum,
 Indomiti nimioq; spretum
 Fragore vulgi. Mænia Civibus
 Stant sæpe doctis, Roma Catonibus
 Et Tulliis, quibus sepultis
 In subitam properat ruinam.
 Hinc quanta Craco turris, & uberi
 Arx es Vavello, Metropoli decus
 Quantumq; Tu ZACHERLA nostræ,
 Cujus ab ingenio, proboq;
 Manent beatæ consilio Domus:
 Sub lege cuius pacificas timet
 Togâq; non unus secures
 Et placidos Catilina fascēs.

ODE XLII.

AD

ANNAM TYRAWSKA,
 Abbatissam Ordinis S. Francisci Cra-
 coviæ ad S. Andream.
 Virago sancta, cuiq; par Amazoni,
 Filia grata DEO,
 Et grata Mater cætui.

Qvo

Qvo Te Dearum, nescio, ponam loc ?

An Charites mediam

Puras vel inter Gratias.

E fulgidis non prædico penatibus,

Non ab imaginibus,

Magniꝰ nexu sangvinis.

Devota Christo famula despicias Natalium

Omne decus, patriam

Nihil pensans originem.

Nec Virginalem publico modestiam,

Iudicium sapiens,

Industriam prudentiam.

Pandora Tu præsentis es vel sæculi,

Vel Themidis soboles,

Vel vera Palladis soror.

In pristinis quæ quærerem Divis bona,

Omnia Tu superas,

Et prisca vincis Numina.

E singulis quæ non recenset dotibus,

Te venerabor ego

Magnam Dearum Principem.

Fortuna posita, sangvinis spretum decus,

Te potius celebrant

DEO sacram Viraginem.

Vestalis ipsa Virgo Clara differat,

Virgineusq; chorus

De Matre Te quid sentiant.

ODE

ODE XLIII.

A D

IOANNEM SLIWICKI,
Thesauri Regni Notarium.

*Vacillat fortuna, nisi innitatur
virtuti.*

Felicitas vacillat ingens, & gravi
Omne ruit strepitu,
Virtute quod non nititur.
Vidi locuplete divites peculio,
Innumeris opibus,
Auriq; plenos pondere,
Vidi, superbis qui nisi palatijs,
Magnificis domibus
Omnem dabant potentiam.
Subsellis alter, supremis fascibus,
Purpureisq; togis
Niti decorus quæsit.
Et nulla virtus in tumente spiritu,
Nec probitatis amor
Rudi splendens in indole.
Felicitas his cuncta, debilis basis,
Exiguum columen
Summæ potestas gloriæ.

Ni

312 BENEDICTI à S. IOSEPH
 Ni fulciat virtus, ruunt quævis bona,
 Interitusq; manet
 Excelsa fortunæ juga.
 Sic Tu fovente Fortunam tractas manu,
 Vt gremium pietas
 Virtusq; pectus occupet.
 Fac sic, & ibit prospera in sædus Dea,
 Ex probitate novum
 Dum spectat & probat decus.

ODE XLIV.

AD

IOANNEM WINKLER,
 Thesauri Regni Notarium.

VT Tui nunqvàm meminisse Fratris
 Est scelus summum mihi, sic amica
 Invicem nolunt reticere carum

Plestra IOANNEM.

Summa germanum probitas, & ingens
 Pectoris candor probat è beatiss
 Civium Regnis, animusq; puri
 Plenu honesti.

Degener nec Tu, similisq; planè
 Castori Pollux, properas iisdem
 Pallibus Recti bene constitutam
 Ducere vitam.

Vive

EPODON LIBER VNUS.

313

Vive sic Pollux, velut ille Castor,
Et palam fiet, quia non opaca
Vos teget nubes, Patrij gemella
Sydera cæli.

ODE XLV.

AD

IOANNEM FRANCISCVM
à S. PETRO, Scholarum Piarū,
Præpositum Generalem.

Beata, quæ Te Præpositum canet
Testudo Patrem, nec minus & mea
Beata buxus, Mutinensis
Nomen ubi cecinit IOANNIS :
Sed Vaticanæ nobilior chorus
Plaususq; lingvæ, quæ licet unico
Applaudit in verbo, universas
Exuperat pene sola laudes.
Diviniori proxima Numini
Orbis Potestas, dum referat suas
Panegyri claves, dat ampla
Mille panegyribus theatra.
Est tanta summi Clavigeri chelys,
Vt una vel vox chordaq; buccinas

O

Obtun-

Obtundat omnes, suppressatq;
 Multiloqvæ strepitum Camænæ.
 Hujus foveris munifica satis
 FRANCISCE dextrâ, ripaq; plurimis
 Fundata scutis, luculenti
 Sufficiens opus est favoris.
 De Purpuratis quid referam togis?
 Vt Cardinalis sæpe tuas Tyrus
 Excurrit in laudes, Tuarum
 Vtq; frequens pluit imbre laudum.
 Sub Te supremo Præside pristinas
 In nos resumit Virgo puerpera
 MARIA curas: Vaticanum
 Et studio meliore Mater
 Inflectit orbem, qvatenus in suas
 Conspiret omnis Clerus adores,
 Et Roma qvatenus profundo
 Subijciat sua vota cultu.
 Sub Te supremo Patre, scholasticus
 Politur Orbis, fama; latius
 Excurrit, & Nomen Piarum
 Qvotidie amplius est Scholarum.
 Sed ista vâtes exiguis ego
 Attingo nervis, grandius omnium
 Loqvetur, & canet Thalia,
 Eximij studiosa Patris.

ODE XLVI.

A D

ALEXIVM

à Conceptione B. V. M. Scholarum
Piarum,

Exgeneralem, & Generalis Assistentem.

PRimas ALEXIN non sine publico
Plausu curules in CALASANTIO
Gessisse cælo, vel supremum
Consilijs animare clavum
Per qvina plusqvam lustra penultimus
Si nescit orbis, discat, inhospitis
Canatq; terris, in futuros
Sollicite referatq; fastos.
Ego loqvacis carmine tibiæ
Cantabo vates, qvomodo Pauperum
Te cætui junxit, suâq;
Noster adhuc Patriarcha sacrae
Inauguravit militiæ manu.
Heroa virtus egregias amat
Tenere mentes : qvisq; fortis,
Fortem adhibet pariter phalangem :
Placet potenti Theseus Herculi :
Non otiosas exigit indoles,

O 2

Qvos

Qvos Filius magni Philippi
 In proprijs videt esse castris.
 Et Tu Iosepho non popularibus
 Egente turmis, miles ad omnia
 Paratus, invictum tulisti
 Auspicio meliore pectus.
 Infixa Patris traxit ad inclytas
 Imago palmas, per sapientiam
 Multamq; virtutem Piarum
 Grande decus statuens Scholarum.
 Inclinat ætas, firma sed indoles,
 Rerumq; praxis fertur in obvios
 Semper triumphos, vividumq;
 In senio referat theatrum.

ODE XLVII.

A D

ATHANASIVM

à S. Bartholomæo.

Ex Provinciali Sardinia, Generalis
 Assistentem.

Q Vis eruditi Musam ATHANASII,
 Illamq; divini ingenij penum
 Describat? & quæ plectra doctæ
 Sufficiant aliquando menti?

Vici-

Vicina cælo fama Lygusticum
 Excessit æquor, nec satis Insulam
 Sardosq; pertransisse saltus;
 Ad Latiam volat usq; Romam.
 Ibiq; pulchrum Nomen ad Ausones
 Extendit oras, ac ATHANASIVM
 Per septicollis cnlmen Vrbis
 Grandiloqvo vehit ultrò passu.
 Quæsitâ doctis gloria literis
 Vno teneri non patitur sinu,
 Per Regna, per montes remotos,
 Per varias volat ipsa gentes.
 Mortale ferri quo fragili nequit
 Compagē corpus, fertur opinio
 Immensa, doctrinaq; fama
 Se patulo manifestat orbi.
 Sic nos Poloni, quos juga Carpathi,
 Quos non profano Vistula flumine
 Secernit à Sardis, trecentis
 Aquæ Tybri iubet esse leucis,
 Te vel remotum noscimas, & Tui
 Implemur omnes pondere nominis:
 Nam fama Te longo viarum
 Prosequitur, celebratq; ductu.
 Et nî propinquum respiceret mea
 Iam Musa finem, non finerem Tuas

Impune sic abire laudes;
Nunc tenui nisi tango nervo.

ODE XLVIII.

A D

BENEDICTVM

à S. Bartholomæo,

Generalis Assistentem & Secretarium.

Arcana pulchri gloria Nominis
Semper theatrum postulat; & Tui
Exacta nominis statera
Non vacuum BENEDICTE pondus.
Nam sæpè sædè nomen inutuli
Tumescit æstro, si nisi syllabæ
Illustre quid sonant, & ipsa
Facta graves patiuntur umbras.
Et Magni Alexandri arguitur satis
Subinde virtus, nî Babylon simul
Et Bactra succumbant, Tyrusq;
Nî dominas cadat ante plantas.
Numquam erubescit Nursia pro suo
Olim inquilino, nec CALASANTIE
Tâ non adornator theatri
Eximijs BENEDICTE factis.

Infi-

Insigne nostro Tu columen Patri,
 Ingens levamen Tu Generalibus
 Es semper urnis, grande summis
 Consiliumq; , decusq; votis.
 Secreta quodsi respicitur fides,
 Tenaxq; iusti penna silentij;
 Nil pulchrius, quam exinde summam
 Magno animo generare palmam.
 Cantare vellem plura Heliconio
 Decora plectro, lassâ bivertice
 Sed Musa Parnassô, reponit
 Aonias aliquando chordas.
 Monebo Vates, ut reliqui meo
 Pro more cantent, nec faciant pigras
 Transire noctes, oscitantem
 Sed studijs reprimant soporem.

ODE XLIX.

A D

ANGELVM à Concept,
 Ex Provinciali Hetruriæ.
 Generalis Assistentem.

Hic vero supplex Te studiosius
 Submitte nostro barbitos ANGELO:
 Clangore nec debes inertî
 Angelicas resonare laudes.

O 4

Vt

Vt quisquis olim de Angelico stetit
Apud misellos nos homines choro,
Iam templa, jam prompto dicatas
Obsequio sibi vidit aras.

Vnus Ioannes, qui ex humili suum
Ornare cultu dum parat Angelum,
Monetur, ut non ponat ullum
Angelicæ thymiana forti.

Sed quis Ioannes? & quis ego? pares
Natura non fert. Illum Aquilæ vehunt;
Testudo me portat, Tuilq;
Lenta licet, jubet ire sacris.

Hetrusca tellus Te meminit suum,
Romana nunc lux suspicit Angelum,
Vel inde, quod præsentem quodam
Intuitu, velut ille primi

Rotator orbis, nunc Asiæ rubras
Metiris oras, nunc premis Africos
Narrator orbis, nunc superbas

Visis adhuc Babylonis arces.
Et Bactra debent historicam Tibi
Sepulta vitam, quod Tyrus, & Samos,
Quod Susa, quod Thebæ perito
Usq; adeo referuntur ore,

Hoc omne docto prodit ab Angelo,
Hæc est beatæ summa peritiæ;
Hoc cuncta noscentis stupendum
Indicium, specimenq; mentis.

BENEDICTIO,

Qvam Seren. IOANNES III. Rex Po-
loniarum, dabat unicae suae Filiae TERE-
SIÆ, KUNEGUNDI, dum Seren. ELE-
CTORI Bavariae desponsata, in viam se
ad suum Seren. Maritum expediret Varsa-
viã, die 13. 9vembr. An. 1694. Cujus Be-
nedictionis, vernaculo idiomate, (ut erat
super imaginem B. M. V. scripta) tenor
additur, & in latinum versum transfertur.

*Błogosławieństwo Krolã Iego Mści,
na Obrazku Beatissimæ napisane
Elektorowey Iey Mści w drogę,*

die 13. 9vembr. An. 1694.

IUżże tedy szczęśliwie wyjeżdżay iedy-
nie á serdecznie kochána Corko moiã, z
Domu Rodziców, y Bráci twoich. Oćiec
Niebieski niech będzie z tobã; ktoremu cię
oddãię w ręce. W rany zaś Zbawiciela ná-
szego niewinne kładę cię: y pod obronę
Mátki Nayswiętszey iego. Aniołowie SS.
niech cię strzegã. Pátronowie Krolestwa
tego, y Domu nášzego niech cię w swoiey
maią

322 BENEDICTI A S. IOSEPH
miał opiece: niech ci uproszą dary wszy-
stkie Duchá Świętego. Y abyś oglądałá Sy-
now twoich á Wnukow nászych. Tóć dáię
pożegnánie żáłośny á serdecznie kochájący
Ociec twoy.

IAN KROL.

O D E L.

ERgo jam fausto mea Nata passu
De domo pergas Patris, & tuorum
De sinu Fratrum, Patriæq; charos
Linqve Penates.
Sit viæ fidus focius, Polorum
Rector & terræ; manus illa faustum
Præbeat ductum, Superum beatos,
Quæ regit axes.
Saucium IESU latus innocentis,
Te cavernoso capiat recessu;
Te Redemptoris foveant cavata
Vulnera Christi.
Mater & Virgo Tibi cum patrono
Adsit Ancili; tueatur umbo
Te Marianus, solidet Paternum
Ægide Scutum.
Perge, securum præeant fideles
Angeli gressum; simul insequantur

Fau-

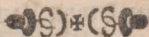
Faustitas & Pax, faciantq; tuto
Currere calle.

Integrum Divos Lechiæ Patronos,
Qvos colit Regnum, qvibus & reclinis
Nostra se totam Domus obsementi
Vertice subdit :

Hi, DEUM pro Te pariter precentur ;
Donet ex illis Tibi qvas sacratum
Gratias Flamen solet è benigna
Spargere dextrâ.

Prole sis felix videas nepotum
Filios, nostros videas nepotes,
Hoc vovet mærens Genitor precanti
Corde IOANNES.

A D

B E N E D I C T I
à S. I O S E P H,
S C H O L A R U M P I A R U M,
L Y R I C O R U M
L I B R O S
E R U D I T O R U M V I R O R U M

Pòéticè admodulantium
A M I C I A P P L A U S U S.

A. R. P. P E T R I D V N I N
è S O C I E T A T E I E S V,
A d L y r a m B e n e d i c t i à S. I o s e p h.
O D E.

Q V o u s q ; p i g r i c o n s c i a n o m i n i s
T e s t u d o p e n d e s ? S i d e r i A p o l l i n i s
A p p l a u d e : C A L A S A N T I A N O
Q u o d m e r u i t r a d i a r e C æ l o.

L o n g i n q v i o r i v e r u s a m o r m o r a
T o r p e r e n e s c i t. G r a n d i a q u i n c a p i t
A u g m e n t a a b a n n i s, & s e q u e n t i
E t e n e r i s r e v i r e s c i t æ v o.

Q u a l i s p r o f u n d o T i m a c h u s a l v e o
I m m e n s u s u n d i s s t a g n a t : a t h î c, u b i

S o r-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 325

Sortitur ortus, tesqva lambit,
Et liquidos Rhodopes qverelis
Ciet lapillos. Infereret suo
Cum Te Poëtam Melpomene choro,
Primiq; vernantem ligarent
(Mæonij pretium laboris)
Frontem Corymbi; plausimus Entheo
Exordienti: Numine qvem suo
Primasq; Regni, & eruditos
Vir Proceres memorandus inter
Fovit benignè: (qui sapientium
Vivit medullis in similes amor)
OLSZOVIVS, Gnesnæq; mitras
Pierias meritufq; Lauros.
Iam grandiore poscit adultior
Buxus cothurnum. Cogimur in Tuas
OLOR Poëtarum, Cycneis
Ad numerum volitare pennis
Laudes. Apollo es, vertice Pindari
Dum sinistra pulsas, altior. An Tua
Sub copioso non laborat
(Digna Cedro redimiri & Auro)
Sententiarum pagina pondere?
Quantis superbit carmen honoribus,
Cum sanctiores, vel profanas
Arte togas numerisq; vincis.
Colit beatis dives adores

Volu-

Volumen Orbis, quo Cracias canis

Antistitum vittas, Vavelli

Turrigerum gemino cacumen
Pro Colle nactus ! nec Phrygiæ magis

Labore Princeps ardet acûs Mitra,

Nec fulgurantium renidet

Ignæ frequens magis unionum :
Quàm ditiori Calliopes penu

Micat metallo ! sic ubi cæteris

Sylvisq; quæsitâq; Lucis

Et nemorum per opaca Daphni
Comæ evirescunt : Te melius sacra
Inaugurabit tænia Apollini,

O magne Musarum Sacerdos

Præfuleos recinens Tiaras.

Neglecta quòd si buxus ab uncino

Pependit olim, vel Periclis jacies

Ab ore fulmen, detonante

In scelerum malefacta, voce:

Vel mitioris consilij arbiter

Svades Honestum, cogis ad ardua

Virtutis, impigras moveri

Eloquio meliore mentes.

Te Gandiarum Principis ad pedes

Damnata quondam Purpura, BORGIAE

Sortita Præconem, Parentis

Te minimi Sociorum IESV

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 327

Cætûs, renarrant Nomina non rudî
Ad Orbis aures ac oculos manu
Porrecta ; Te exornant trecenta
Pieridum BENEDICTE ferta.
Multiplicatis, nam Tibi gloria
Currit quadrigis, sive per Exedras
Orator audiris, bicornæ
Sive jugum fidibus frequentas.
Fastigiato sunt quibus emicat
Ab Igne Nomen : Lojoliæ Tibi
Per fera visendos nutrire
Sæcla Pyræ poterunt honores.
Æthæa moles jam minor aspici,
Sepulta mæret sub cinerum rogo.
Sed qui Coryphæos celebrant ,
In tenebris jacuere nunquam.

A. R. P. ADALBERTI
BARTOCHOWSKI,
è SOCIETATE IESV.

Ad eandem Lyram Benedicti à S. Ioseph
Scholarum Piarum.

EPICITHARISMA.

Portenta rerum ! Taijgeti iuga
Placent Melampis, Tygribus Africa;
Delphinus Ægæum, Cythæron
Vultur amat, Crocodilus Algæ Na-

Natale littus. Non lepus Insulam,
 Non Vrſa ſylvam, non Libycum Iovem,
 Non Pardus accuſat cubile,

Non Leo, non Baſiliſcus antra,
 Non cæca Lynceſ luſtra, nec avioſ
 Cervi reſeſſus. Quæq; ſuos amant
 Fera penates, nec furores

Oceani, & ſcopuloſ acutoſ
 Balæna temnit. Pſittacus Indiæ
 Deſerta laudat, nec luteam Domum
 Hirundo declinat, ſed altâ

Voce canit, celebratq; nidum.
 Nobis, Poloni, ſidera patrij
 Obſcura cæli. Quærimuſ exteroſ

Orbeſq; , Soleſq; , & Lycæa,
 Oceanum trepidante remo,
 Mirante prorâ : quòd digitis tribuſ
 A morte ferri noſ juvet ultimâ,

Et per tot undarum timoreſ,
 Ludibrium fieri procellis,
 Pilamq; Ventis. Parcite Sarmatæ,
 Nam vera pando. Plus placet ultimi
 Aurora ſoliſ , pluſ remoti

Fraſa ſoliſ, foliumq; Chinæ,
 Plus caſa ſylvæ Pinuſ Iberiæ,
 Plus rapta Floræ Lilia Gallicæ
 Placent, & (imò ſæpe) funguſ

Quem

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 329

Quem Euboicus properavit hortus;
Quàm gemma nostro nata sub Hespero.
O quanta labes! Siccine Lechicæ
Exhausta Pandoræ supellex?
Siccine pauper ager, Ceresq;
Heu Sparta felix Civibus aureis,
Quàm me Minervæ, quàm miseret Tuæ.
Remota laudamus Poloni;
Nostra carent decora alta Vate!
Nec nos Latinis Vatibus invidum
Exclussit ævum. Nos quoq; & arduas
Tranare nubes, & Pelorum,
Et liquidi super alta Ponti
Terga, & Corinthum Calliope dedit
Impune ferri, & gemmea novimus
CrySTALLA Musarum, & recessus,
Et vitreos Aganippidum amnes,
Phæbiq; colles. Cur tamen, (heu pudor!)
Externa Lauro tempora cingimus,
Et nostra squallent! Huc Camænæ
Ferte rosas, violasq; Cyrrhæ
Laurosq; Cinthi, non popularibus
Natas viretis. Singula sæcula
Olim Marones, Persiosq;
Vix poterant generare. Roma
(Non fallor) unum novit Horatium,
Vnum Tibullum. Fertior tibi
O Le-

O Leche tellus ; tot Marones,
 Tot numerant tua Lustra Vates.
 Nolo Polonam Castalio Thetim
 Præferre Fonti. Nolo Lechi juga
 Æquare Pindo. Te filere
 Fama vetat, memoresq; Fasti,
 Germane Magni Frater Horatii,
 Devote Musis à tenero Nepos,
 Et gemma Cyrrhæ. Digne cælo,
 Digne dapes superûmq; cænas
 Condire metro. Gallicus Hercules
 Non vult videri, seu Latio sonas
 Disertus amni, seu Periclis
 Fulmineo ruis ore tela,
 Seu Te Menandri, seu Senecæ juvat
 Ferri cothurno, seu Lechici tubam
 Ciere Martis, seu Tyaræ,
 Et Craciæ decora alta Mitræ,
 Seu quando sacrâ plurimus Exedrâ
 Fundit pyropos ardor, & aurea
 Depromit affusas in aures
 Lojoliæ monumenta Famæ.
 Qvis Borgianæ Stemmata Gloriæ,
 Qvis digna prisco pectora sæculo,
 Rarâq; Majestate plenum
 Eloqvium, niveosq; mores,
 Qvis eruditæ Palladis Atria,

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 331

Qvis docta sacrae limina porticus,
 Ducesq; cantatosq; Reges,
 Aequet Olor Benedicte Vates
 Te præter unum? Plura vetant loqui
 Jurata magnis sæcula Vatibus.
 Adire non potest Tuarum,
 Exiguo mea Musa lembo
 Trophæa laudum. Non bene sustinet
 Parvâ Gigantem, Pumilio manu.
 Non Virga Cedros æquat altas.
 Cedit Eos, veniente Sole.

A. R. P. STANISLAI
 à IESV MARIA

Clericorum Marianorum Immacula-
 tæ Conceptionis Præpositi.

NE solus Orbem Sarmaticus, lyræ
 Princeps Latinæ, Phæbus obambulet
 Sarbievius, Te illi fidelem
 Et socium, & comitem, faventes
 Dedere Musæ: spes Lechiæ altera;
 Lumen Senatûs grande scholastici,
 Decusq; maximum Piorum,
 Phæbifluens BENEDICTE, Patrû.
 I, Fama quo Te nobilis aureo

Per

Per regna, gentes, evehit effedo;
 Ingumq; Parnassi relinqvens,
 Pegaseis stimulus alis:
 Ultra superbas collibus arduis
 Alpes, & ultra culmina Caucaſi,
 Excelsa ſplendidis ab indè
 Verticibus ferientis aſtra.
 Latere Muſas dedecet, uſibus
 Caſtæ juventæ progenitas. Dij,
 Qvò ſemen infudère nobis
 Caſtaliũ, per aprica ſpargi,
 Voluntq; ſemper creſcere. Dedecet
 Occulta prudentes Sapiencia,
 Secreta Virtus æſtimatur;
 Scire Tuo cupidi fruantur.

PETRI FRANCISCI
 à Conceptione B.M.V. Secretarij
 Generalis Scholarum Piarum.

Ad Lyram Benediãti à S. Ioseph.

O D E.

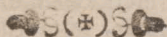
Qvò qvò in ſupremas corripior plagas,
 Nec viſa motu garrula perpeti,
 Raucâ ſilentem voce monſtra
 In ſolitum ceciniffe cogunt?

Vides

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH

333

Vides ut alto vertice proruunt
 Nutando laurus, carmina carmine
 Excussa docto, per Polonos
 Profiliunt magis aucta plausus.
 Lesboa fregit, (sensimus) àera
 Testudo, fregit Pierias domos
 Fontesq; , Thebanus sacerdos
 Ipsa suo movet astra plectro.
 Novus Polonæ jam fidicen lyræ
 In carmen urget barbiton : ut BENE-
 DICTVS latinâ concinendo
 Exhilaret Venusinus arte.
 Adeste Musæ, Pythagoras suis
 Cælestis ignis semina fabulis
 Mutata quæ finxit, Calabro
 Nunc renovat BENEDICTVS arcu.
 Hoc Infulatas Cracoviæ Comas
 Septemq; claris gesta trionibus
 Audivimus, suggesta clamant
 Et cælebres redeunt cothurni.
 Silete : Sacris junctus oloribus
 Perstringit aures, flumina Vistulæ
 Regalis ut mulcet Pœta,
 Attonito fluit unda passu.

IGNA-

IGNATII à S. STANISLAO

Scholarum Piarum

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph,

Carmen Amicum.

Descendet ultro tergo Pegasi ;
 Frænosq; reddet Bellerophon tibi ;
 Ibi pedester , fervietq;

Ad stapedem Tibi magne Vates.

Vos eruditæ laurea Virgines,

Vosserta docto ponite vertici,

Vittisq; frontem vincientes,

Quæq; suum properet tributum.

Arcum, sagittas, tela pœticiis

Alata pennis, Calliope tuum

Da prima munus ; Tu Thalia

Da pharetram docilemq; nervum.

Vix ista dixi, vix loquor : alitem

Eqvum lupatis jam premit ocyor

Pœta strictis, infidetq;

Aligero bene fixus armo:

Habetq; plures, qui stadium petant ;

Monstrentq; metas æmulus æmulo,

Gades remotas, impigrisq;

Herculeæ scopus est columnæ.

Inter-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 335

Interq; primos primus Horatius
 Tam concitatis passib. emicat;
 Vt nemo jam sit, prævolanti,
 Qui lyricis pedibus propinquet.
 Inter sequentum maxima nominum
 Exempla, primus, Tu, quasi profilis,
 Palmamq; vectus tu reportas
 Pegaseo BENEDICTE dorso.
 Sic Rhætiorum tergora montium,
 Sic confragosi culmina Caucaſi
 Transcendis, Alpes, & Niphaten,
 Carpathicas teris & pruinas.
 Præcurris Euros, vincis & Æolos;
 Lenes at inter lenis Etesias
 Fluis, quæ ad aurem mustitantes,
 Carminibus tibi colloqvuntur.
 Tibi ipse docto pulvere gymnades
 Fervere vidi, nosco scholasticas
 Lauros merentem; per palæstras
 Continui fuimus fodales.
 Laboriosas vix opulentiùs
 Vel Hybla dulci pascit apes thymo,
 Quàm tu audienti, vel legenti
 Mellilegus fueras Hymettus.
 Non fabulatur Græcia comptiùs,
 Non vera scripsit Roma fidentiùs,
 Referre quàm tu pervetustos
 Historicos, potes ac Poëtas.

Per

336 AMICI APPLAUSUS.

Per te locuti dulcia Nestores ;

Per te profundi grandia Tullij :

In te locutæ sunt Athenæ ;

Tu Latio gravis in nitore.

Hinc ille stillat de calamo favus,

Facundioris flumina copiæ

Hinc illa manant, hinc scaturit

Castalio tibi versus amne.

Quæcunq; dulci nectare diluis

Sententiosi fragmina carminis,

O quàm profundâ ! quàm tenaci

Ambrosiâ madet ille sermo !

Horatianum natus ad Aufidum

Quasi fuisset, limpidus effluit

Sic versus omnis, syllabæq;

Sat facili pede se sequuntur.

Hæc sunt profanæ dogmata gloriæ :

Ecclesiasten, qui volet, audiat ;

Dicetq;, vix aurum locutos

Chryologos, aliter docere.

Beata quæ tu rostra disertior

Intras Pericles, percita fervidis

Vbi figuris, & troporum

Luminibus tua lingua fervet.

Armata sacris verba tonitruis,

Ardensq; docta fulgur ab exedra

AD BENEDICTUM À S. IOSEPH. 337

Permulcet aures, & modestis
Fulminibus quatit omne pectus.
Hinc illa mæstis nubila mentibus
Surgunt, & imbres largius eliquant
Plenæ doloris, lachrymisq;
Exsiliunt oculis procellæ.

Si stringis aurem svaviloquentiâ,
Non verba dicis, sed fluit aureo
Catena nexu; quæ diserto
Circuitu ligat audientes.

Vtcunq; dicis, non ita perstrepis;
Velut qui inanem verberat æra;
Sclopoq; ventos, & crepantes
Absq; globo jaculatur auras.

Ad usq; fibras pectora conficis:
Quodcunq; Svadæ de pharetra tuæ
Telum vibrâsti, nullus exit
Innocuus sine cordis ictu.

Et inde tanti fidere nominis
Apex relucens nescit in abditis
Latere, nescit gloriosum

Se tenebris sepelire nomen.
OLSZOVIANIS inde favoribus,
Primiq; Regni Principis aulicam
Colis Pòësim, gratiofus
Præsuleo lateri Pòëta.

Cracoviensi tu MALACHOVIO

P

Quæ-

Quædam voluptas : Infula te tua

Episcoporum, ex laureato,

Aût lyrico, facit infulatum.

Viden. ? ut omnes prævalet hæc tua,

Hæc una famæ meta scholasticæ ;

Hæc præ trecentis, hæc lucrandi

Est methodus melior favoris.

Sudata multo sanguine gloria,

Inventa duris fama laboribus

Horam manebit ; cûi per annos

Ingenuæ studuere mentes.

Vbi ille tantus claviger Hercules ?

Vbi illa tandem Martia numina,

Drusi, Camilli, vel Metelli ?

Cum Fabijs ubi Scipiones ?

Nec istud esset, quòd fuerint, palam ;

Nî penna vindex pulvere conditos

Exfuscitaret, nâ sepultis

Illa suos revocaret annos.

Quæcunq; mundus, seu diademata,

Ducum coronas, seu colit Infulas,

His se coronat mors, & omne

In tumulum caput ire cogit.

Nunquam cupressis tempora laureo

Induta culta, strinxit inertibus

Mors dira, nunquam vel Minervæ

Diripuit Libitina furtum.

Obli-

Oblivioso fata silentio
 Audita latè nomina supprimunt;
 Plaususq; cessant, & sonoræ
 Absq; tubis filuère laudes.
 Et tu tacebis, garrula cum tuis
 Sed fama scriptis differet, & licet
 Iam lingua torpebit, filere
 Non poterit liber hic superstes.

D O M I N I C I

à S. Thoma Aquinate, Schol. Piarū,

Ad Lyræ Benedicti à S. Ioseph,

Amicus Accentus.

Semper pruinæ pulchrius albicant
 Atrata circum stagna Mæotidis,
 Corvos & inter nigricantes
 Stat niveus sine labe cygnus.
 Gemmis quid obstant, quidvè corallijs
 Petrosa celsi fragmina Caucaſi?
 Abiectus inter saxa pulchro
 Est adamas pretiosus igne.
 Regina florum quàm bene purpuram
 Evolvit arctis vepribus obsita!
 Nec pugiones carduorum
 Liligeris nocuère campis.

Phæbo quid unquam scorpius obfuit?
Cancer bisulcâ forfice pertinax

Claro Phaneti non totondit
Aurifluos sine lege cirros.

Vibratus inter murmura nubium
Splendor corusci fulguris emicat,

Opacâ nimborum procellâ
Fulminei rutilant nitores.

Et lux diei nocte puerperâ
Prognata crescit, filia candida

Matris tenebrofæ, sub umbra
Fax melius jaculatur ignes.

Et Te calentem fortiter Enthéo
Pòëfis almæ Parrhæsis algida

Inter pruinas educavit
Sarmatico BENEDICTE cælo.

Eheu stupendum! flamma sub Arctico
Polo coruscans fortè Trinacria

Incude major, major Æthnâ
Sub gelido radiavit axè.

Perustus ardet fons Aganippidum,
Focosq; largis evomit alveis

Tantos ad æstus credat orbis
Castalij tenuantur amnes.

Pro lacte pastus Nectaris Attici
Succo videris; proq; crepundijs

Laurus Tibi fuere suaves

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 341

Quas digiti tenuère parvi.
 Reptare lentis pufio gressibus
 Necdum sciebas, jamq; Pòéticos
 Dextrè pedes formare nôti,
 Magnifico gradiens cothurno.
 Thalia nutrix ipsa Tibi fuit;
 Stravère cunas Pieridum manus,
 Tibi canentes fasciato
 In gerulas abière Musæ.
 Si quando tangis carmine sidera,
 Eous, Æthon & Pyrois celer
 Phlegonq; Phæbei jugales
 Ad numeros salière plectri.
 Velociori truditur impetu
 Raptus polorum,, sphæra volubilis
 In mille circulos reflexa
 Ad cytharæ modulos oberrat.
 Si doctiori pectine cæcula
 Describis alti marmora Nerei,
 Cadunt procellæ, murmur omne
 Composuit taciturnus amnis.
 Non jam per undas mellea diffluit
 Dulcedo vocis, quam dedit aureo
 Ab ore Syren, palpitantes
 Iamq; timent resonare conchis,
 Tritones; unus Tu superas Lyrâ
 Omnes, nec audent æqvore verticem

Proferre, suffusos pudore
 Ante Tuum pudet ire vultum.
 Si fortè, metris exprimis àëra,
 Ad svavioris fistra melodix
 Tacent alaudæ, præsecatqve
 Dulcisonos philomela cantus.
 Si detonantem grandine ferreâ
 Canis Gradivum, mox litui silent,
 Tormenta compescunt boatus,
 Fulmineo gravidata partu.
 Vix non liqvatus stillat ad igneos
 Sermonis æstus in galea chalybs,
 Mollitus & mucro tepescit,
 Atq; rigens adamante Mavors.
 Qvod si curules vel diademata
 Versu recenses, pulchrius emicat
 Virens smaragdus, candicantes
 Gemma nives melius per aurum
 Diffundit; ô quàm pulchrius æstuat
 Fulvis obryzum decolor ignibus?
 Magis pyropus erubescit,
 Sidonio radians in ostro.
 Vocalis Echo per CALASANTIOS
 Sonat recessus, Famaq; buccinas
 Fatigat in Tuæ Camænæ
 Emeritos ruitura plausus.
 Et Infulati dant Tibi Vertices

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 343

Plausum Pòetæ, mille panegyres
 Dat MALACHOVIVS, foventq;
 OLSZOVVII cineres in urna
 Flammas amoris, qvo Tua dogmata
 Et doctioris regna scientiæ
 Semper colebat, tot corymbos
 Laurigeræ cumulando fronti.
 OLSZOVIANIS FALCIBVS aureæ
 Demessuisti Gargara gloriæ,
 Hinc mille laudum stant manîpli,
 Inde graves fluitant aristæ
 Honoris alti, vel reverentiæ
 Primatialis; qvam Tibi detulit
 Culmen Tiaræ, dum seqvacem
 Te propriæ retinebat aulæ.
 Qvem Culma celsis auxit honoribus,
 Suspexit in Te candidus indolem
 Ætate cygnus SZCZVKA, summam
 In calamo veneratus artem.
 Qvos uniones addidit Insulæ
 Cracoviensi, gemmifer ingenî
 Ganges Tui, tot margaritas
 Vix numerant Orientis undæ.
 Arcana cordis nectare dulciùs
 Imbuta lætat charta Pòético,
 Camæna suavior legenti
 Non satiat repetita mentem.

344 AMICI APPLAUSUS.

Qvis ille fervor? rostra calentibus
 Dum sacra verbis oreq; detonant
 Tuo, Pericles alter audis
 Grandiloqvo resonans fragore.
 Finduntur alto pectora vulnere,
 Cordis resultant Acroceraunia,
 Duræque cautes, malleante
 Dissiliunt trêpidantq; dicto.
 Delubra Divûm marmor, & aurea
 Templi supellex, non secus ac forent
 Aurita, maximè stupefcunt
 Mellifluæ documenta lingvæ.
 Non tam tenaci compede fragmina
 Ferrata, magnes fortior attrahit,
 Nunquam potentiùs rapaci
 Arte levat stipulas electrum:
 Quàm Tu stupendo mentis acumine
 Trahis potenter corda per improbos
 Raptata nævos, & ruentem
 In salebras vitij catervam.
 Attinge celfo fidera vertice;
 Transcende ftellas, hîc Tua personet
 Buxus canorè, quò faventes
 Luce chelyn pofuère Divi.
 Tuum Favonî nomen in ultimam
 Thulen reportent, hoc Tibi Ternio
 Fraternal exoptat, vovetq;
 Relligio CALASANTIANA. Ven-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 345

V E N C E S L A I

à S. Francisco Scholarum Piarum,

Ad Musam Benedicti à S. Ioseph,

Amicus versus.

Visceratos India findere
Montes avaris docta ligonibus;
Opumq; solers ex profundis
Quidquid Arabs habuit fodinis:
Quidquid per amnes Lydia gemmeos
Piscata, multo sænore vendidit;
Pactolus effert quidquid auri,
Quidquid adhuc tegit & Lycormas;
Id omne censu ditior ingenî
Minerva vincit: divite ditior
Apollo Pluto: Musa dives
Mygdonium licet absit aurum.
Mens erudito vertice condita,
Riphaeus est mons, mons velut aureus,
Quâ literato cum labore
Eruimus prætiosa quæq;
O quàm profundè tu fodis aureas
Artis medullas, in sapientiæ
Scrutator antris, doctiori
Dum calamo BENEDICTE fudas!

P 5

Hinc

Hinc aureorum fragmina sensuum ;
Sententiosi carminis hinc nitor ;

Verbum Latinas omne præfert
Divitias ; sonat & valorem.

Auri fodinas has colis impjger ,
Quibus profundæ fons sapientiæ
Manans refuso perspicacis

Ingenij vehit amne merces.

Non sic ab ipsis deciduus jugis
Ex Noricarum rupibus Alpium

Se volvit Ister, per repulsas
Ire potens sinuosus omnes.

Non sic ab alto lapsa cacumine
Fluenta surgunt, mentis acumine

Vt orta, vasti se refundunt

Eridani vada docta more.

Non sic procellis spumat in aureis
Tagus relinqvens margine divites

Vtroq; ripas, non Hydaspes

Gemmifero spatiatu amne.

Argenteorum gurgite fluctuum

Tot Hermus adfert vix opulentias,

Quot fert profundis eruditæ

Marginibus Tua Svada gazas.

Non uniones tot tulit India,

Fæcunda non tot Creta corallijs,

Quot margaritas, quot smaragdos

Quot

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 347

Qvot teretes loqveris pyropos.
Fandi facultas svaviloquentibus
Rotunda membris; fervidus eloqvî
Qvis ille fulgor? verba non sunt,
Sed potiùs pretiosa docto
Electra formas ore, qvibus novus
Thesaurus extat; non aliter, velut
Ex ditiori ærario, sat
Grande decus pretiumq; crescit.
Hac arte Vates hocce peculio
In posterorum sæcula temporum
Enundinaberis perenne
Ipse Tibi BENEDICTE nomen.

P E T R I ab Assumpt. B. M. V.
Scholarum Piarum,

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

ET nonnè tandem sqvallida tristibus
Vmbri recedes nox fera? nubilum
Qvæ mittis astrum, Mariano
Qvæ rigidas facis Orbe noctes.
Qvid fama pulchris deflua passibus
Vicina non stat, quid CALASANTIOS
Monstrare dedignatur ortus
Aerijs agitata pennis? Ergo

Ergo decoræ nescia gloria

Damnanda cæcis Relligio locis?

Ignara nativi nitoris

Ergo suas aget inter umbras?

Hæc, quam perennis plausus in ultimos

Portare fines debuit, abditis

Fatiscet in cunis, coruscâ

Nec poterit radiare luce?

Abscedat umbris æthra ferocior,

Nec clara pulchræ stemmata gloria

Obnubat ultrâ, cum nitentes

Parturiat Pia turba Soles.

Dixi: serenis cum mihi nubibus

Apparet arcus, qui bene nobiles

Evibrat & faces, & ignes

Luciferas referens ad arces.

Hic ille fufis arcus in ignibus

Splendescis, ex quo fulgor ad ultimos

Descendit orbes, ille clares,

Ille micas BENEDICTE Titan.

Accendis alti lumina nominis,

Quæ spectet orbis Lechicus, & nova

Vt quisq; spectet aucta luce,

Gesta legat numeretq; laudes.

Dixisse vatem falsa, nec arguent

Anni sequentes, vidi ego nobilis

Decora famæ, Mariano

Te

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 349

Te duce cuncta venire mundo.

Adhuc juvenus tempora florido

Pingebat ævo, pectore cum tuo,

Et Phæbus, & Musæ calentes,

Attonitos rapuere vultus

Orbis Poloni; cordaq; Principum

Illecta s'vavis carmine barbiti

Aulas honesti recreabant

Voce lyræ, calamoq; Vatis.

Gavissus ortum tunc CALASANTIO

Titana vivens OLSZOVIVS polo,

Cûi pectus in sphæram reclusit

Corde fovens tenerum Pœtæm.

Sic Phæbe clares, fidere sic Tuo

Piis resulges, sic Tua Præsuli

Buxus placebat; sic in ævum

Viva micæ BENEDICTE flamma.

Nunc evibratos arcubus in Tuis

Spectamus ignes, Deliaci nites

Splendore gratus. Seû modestâ

Te cupias sepelire nube:

Te fama prodit: post licet ultimi

Latere tentes culmina Carpathi;

Latere non potes, perenne

Musa cui recitabit jo.

Vbiq; Virtus sole serenior.

Inter micantis lumina gloriæ,

Lippi-

Lippire nativum decorem
 Fert animo minùs æqviorē.
 Sed se potenti promovet impetu,
 Cælo cadentis fulminis in modum,
 Vmbrisq; pulsīs, in ferenas
 Se validè movet ultrò lucēs.
 Qvam nec vibrato vertice celsior
 Abscondit Hæmus, nec juba tetrici
 Obvelet OEtæ, nec refuso
 Sufficiant operire crine
 Soli minantis culmina Caucaſi
 Nec mille major Musa decempedis
 Obnubilet, quam gloriosis
 Semper honos comitatur alis.
 Non eminentiū Te juga montium
 Æterna celent lux CALASANTII
 Cæli, Mariano perennis
 Stella nitens rutilēs in orbe.
 Splendefce felix, promeritis, precor,
 Te Diva virtus lustrēt honoribus,
 Qvem Roma, qvem cuncti triones,
 Qvem superæ venerentur arces.
 Splendefce cuncto tempore fulgidus
 Splendefce mundo, qvi reparas dies
 Classi Piorum; sic coruscans
 Astra poli referaris inter.

Ad Lyram
B E N E D I C T I
à S. IOSEPH,
PAULI à S. P E T R O

Lyrica admodulatio.

Q Vis me tollit in àëra,
Qvo venti rapiunt, aurâq; præpetem.
Qvo defert ? medias levis
Nubes pervolito. Iam mihi devia
Cedunt culmina montium,
Linqvo nubiferi jam juga Carpathi
Præpes, regnaq; Sarmatûm
Abscedunt volucris, jam mihi regiæ
Turres, jamq; abeunt Craci
Erecta ex Pario Pergama marmore,
Viles & populi casæ.
Proceras nemorum transilio domos,
Sylvarum fluitantia
Scando colla super, raptus ab impetu,
Per prærupta, per ardua
Sublimi volucris tollor anhelitu.
Perq; undas rapidi Tyræ,
Pergo per refugi flumina Vistulæ,
Inflexumq; Borysthenem,
Vltra

Ultra Danubium provehor impetu,
 Ultra flumina Nerei,
 Et Ponti tremulos turbine gurgites.
 Tandem Pierij celer
 Parnassi in bifido sisto cacumine ?
 Pindi laurigerum caput
 Scando, Castalius fons ubi garrulo
 Currens murmure volvitur.
 Num rerum dubia ludor imagine ?
 Fallax num species tenet
 Errantem ? roseus Cynthius hinc sedet
 Pulsans pectine barbiton,
 Cingit fatidicum Castalidum chorus,
 Circumstant comites novem,
 Adstant Argolico climate proflui
 Vates, Romaq; quos dedit,
 Convexusq; tulit quos globus ætheris,
 Cuncti tempora vinciunt,
 Præcinguntq; comam, fertaq; laurea
 Imponunt capiti Tuo
 Illustris gremij lux CALASANTII.

STANISLAI à S. SEBASTIANO
 Scholarum Piarum.

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph,

O D E.

Qvæ

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 353

Quæ scena! Mūsæ Castalium mare
 Linqvunt, Apollo culmina deserit
 Cynthi, volando, qvò trahuntur
 Voce Tui BENEDICTE plectri?
 Phœbus nepotem Te celebrat suum,
 Fratremq; castæ Pierides colunt,
 Apollo dat lauros, Sorores
 Serta parant Lechico Pòetæ.
 Tacere sacrum Numina barbiton
 Iubent, & arctant ora silentio,
 Dum clara per colles Piorum
 Echo Tuæ resonat Camænæ.
 Parnassus alto vertice subsilit,
 Tui vocatus carmine pectinis;
 Et qvî nec Orphei canentis
 Fila seqvi voluit, superbis
 Thebana qvando mania turribus
 Cingebat: ultrò volvitur ad Tuas
 O Cygne plantas, Teq; solum
 Ferre iugo fatagit bicolli.
 Atro sepulchrum marmore Horatij
 Thalia tollit de tumulo caput,
 Adoset ut pronus, qvòd ejus
 Plectra mori patiare nunqvam.
 Nam Musa qvòd non vatis Horatij
 Situ vetusti mortua temporis
 Pennâ seqvaci præstitistis

Sarman-

Sarmatici Lyrices Magistri.
 Argutus olim Flaccè tuam dedit
 Orbi Polono Sarbievius lyram,
 Quam Phæbus obtulit fovendam
 Arte, manu, studio, labore
 Vati Piorum. Qvi CALASANTIA
 In rupe ludens, nunc diademata
 Regum serenat, nunc Curules,
 Præsuleis modò digna Vittis
 Fundit diserto carmina pectore;
 Ostrumq; pingit flore Pòetico,
 Ducumq; gestis, Principumq;
 Dat meritas Charites tiaris.
 O quot cruenti Martis in area
 Per æstuantem sanguine Nereum
 Fortuna jactans, à beato
 Discipijt Latio decoræ
 Arcere laudis! nec meritâ caput
 Lauro volebat cingere Zoilus
 Livor, triumphales Gradivi
 Nocte premens rigidâ cõssos.
 Sed Tu Polonos Annibales nigro
 Oblivionis carcere, posthumis
 Annis colendos vindicâsti
 Docte Maro, redivive Silli.
 Non unus Hector Sarmaticus Tuo
 Vitam perennem sumit ab entheo,

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 355

Non unus Ajax, Te favente,
Morte caret, quia vate gaudet.

Dum bella scribis, pagina Noricum
Induta ferrum, pugnat in holticos

Lethi furores, ne Lecheam

Fata queant tumulare famam.

Hinc clara docto nomina lumine

Ecquæ nefasto funere nubila

Sepulta reddent? quæ serenas

Deliaco rutilans Planetâ.

Quis gratiori fidere Craciæ

Arrisit unquam Phosphorus Insulæ?

Quæ gemma MALACHOVIANA

Fronte potest melius nitere?

Quàm de profundo flumine Palladis

Collecta per Te; lumina Præsuli

Hæc sola clarent, quæ fideli

Phæbe dabas BENEDICTE pennâ.

O quanta fulget gloria Cathedris;

Quas Tu coronas! seu pius exedris

Audire Rhetor, seu Scholarum

Rectra premis vigilans Magister:

Vbiq; pleno depluis æqvore

Gemmas, vel acri fulmina Tullij

Sermone randis, & Iugurthas

Confodiens, & amica recto

Gemmis adornans pectora; fertili

Qui-

Qviviſt honeſti ſemine pullulat,
 Ab ore qvem Tuo reſultans
 Nectareo rigat amne Svada.
 Illa illa verò turba rebellium
 Ferox Gigantum, quæ vitijs graves
 Attollit Ætnas, ad Charontis
 Antra Tuo ruit iſta telo.
 Python ſceleſtus ſentit Apollinem,
 Meduſa ſentit Te ſibi Perſeum
 Inſtare, qvi non Marte, verum
 Arte domas ſclerum phalanges.
 Exinde laudis creſcit adorea,
 Creſcunt honores, invida qvos Tibi
 Non tollet ætas; nam perenne
 Docta viret pietas in ævum.

PAVLINI à S. ANDREA

Scholarum Piarum,

Ad lyram Benedicti à S. Ioseph,

O D E.

Quidqvamne mundo parturiſt parens
 Natura rerum? dente ferocius
 Qvod non vetuſto, oblivionis
 Præcipites cadat in ruinas?
 Sqvallent profundas obruta plurium
 Paſſim per urnas buſta, nec inclyta

Qvis

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 357

Qvis novit acta, claruisse

Vixq; sequens retinebit ætas.

Credisne? tandem victima tristibus

Prodimus omnes terrigenæ dijs;

Parendo fatis, destinati

In vacuas remeamus umbras.

Multos iniquæ non tamen impetus

Hic fortis urget, non quoq; detrahunt

Annis sorores, nonq; volvunt

Fila retro sua sæpe Parcæ.

Depressa docti marmore conditur

Non mortuali gloria; stat super

Labantis inconcussa mundi

Damna, gravi cilio verenda.

Determinati nescia limitis,

Scandit minacis nubibus obvios

Clivos Olympi, gloriantem

Herculeis Abylam trophæis.

Non tam superbis atria postibus,

Non tam vetusto turgida stemmate

Protena surgunt, quin remotas

Fæna queat superare Gades.

Sic non inanis jam Tibi nuncius

Rumor per orbem currere spargitur

Ex hinc sequentis lustra sæcli,

Nestoreos BENEDICTE menses.

Quidquid disertâ compositum Tibi

Musâ,

Musâ, stupenda mole, perennibus
 Durabit annis, ut labore
 Pierio celebreris orbi;
 Astris propinquus vertice pendulis
 Pindus resultet, multoties suâ
 Lauro revinctum, vel sagittis
 Palladiæ pharetræ videbit.
 Post jam secundis auribus influes,
 Mentis tenebis, cordaq; vincies,
 Cantare solus audieris
 Signa ducum, populiq; facta.

MAVRITII à S. IOSEPH

Scholarum Piarum,
 Ad lyram Benedicti à S. Ioseph.
 O D E.

Commenta sunt hæc; sola quòd edidit
 Latona doctum mater Apollinem;
 Commenta sunt, quòd educatus,
 In Clarijs sit Apollo cunis.
 Commenta sunt hæc: Sarmaticum gerit
 Et clima Vates, fatidicâ quoq;
 Figmenta præter, & Polonus
 Progenie Pater audit Orbis.
 Vt quid remotis partibus, abdita
 Per antra Cyrrhæ, seu per inhospitos
 Thymbra recessus, sumptuoso
 Phociadum simulata scalpro.

De

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 359

Delubra quæram? si mihi verior

Iam non inani nomine Delij

Idea vatis, & verendum

Prototypon BENEDICTE vivas.

Heu quanta summis Sarmatico super

Situ coruscat flamma caloribus!

Cæloq; confines sub axe

Tam gelido jaculatur ignes.

Huc augurantem Numina spiritum

Fudere totum, vel prius annibus

In eruditis balneandum

Te potius BENEDICTE Musæ

Sumpsere, primos sterneret antequam

Diana pannos, Te prius Enthei

Enutriendum lacte, molles

Thespiadum peperere cunæ.

Quidquamne vastis in penetralibus,

Et doctiori condidit in sinu

Minerva Mater gratiarum

Quid græto sinuavit alto?

Quod non redundet fusiùs integris

In Te fluxit? hinc velut aureo

Scaturit ore Tullianus,

Aoniùs scatet inde compto

Apertoq; fluxu sermo, liquentia

Sic mella spargens, non aliter, fores

Hos primus inter, quos vetustæ

Thebaidos numeravit ordo

In-

Inusitatus, quosq; vel insequens
Notabit ætas; nū quoq; Pindaro

Auferre palmam censearis

Cum titulo meliore Vates.

Vel hinc tumescet forsitan arduo

Thebanus ausu? si prope porticum

Regalis aulæ palliatus

Constiterit, fabricatus arte

Atheniensi? major an audiet

Exinde multis? si sibi Régios

Vis culta dicendi favores

Contulerit meruisse quondam.

Sed ista quid sunt? si memorem quibus

Grandes avito Nomine Principes

Sub gratiarum Te, Tuamq;

Auspicijs coluere Musam.

Suspexit illam non sine maximo

Favore Princeps OLSZOVIVS Tuus,

Et ne deesset præmiatrix

Præsuleis manus amplexu donis

Tanto Poëtæ, Te lateri suo

Aulæq; junxit, quem velut alterum

Urbanus alter, laureatum

Efficeret citius Poëtam.

Quid est? quod unam nonnulli Pindarus

Servasset Urbem, cum Lacedæmona

Desavientem, seu cruentos

(Dum Patrijs truculentus Aris

In-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 361

Instaret hostis) sopijt impetus
 Vt plura vitæ tempora Civibus
 Donaret unus, & Paterno
 Incolumi referaret annos
 Solo secundos ; non ideo tamen
 Hæc prorogârunt sæcula posthumis
 Volvenda fastis, nec futuris
 Temporibus recitanda restant ,
 Quæ nôrit orbis quæq; perennibus
 Notentur actis omnia funebri
 Absorpta fato, cuncta pridem
 Immemori cinerata busto.
 Iam verò quantis Nomina terminis
 Tot celsa, per Te non populariter
 Protracta vivent, vel rapaci
 Nunquam aliàs peritura fato.
 An non superstes gloria Præsulum
 Cracoviensi vivet in Infula
 Hucusq; semper? nec sagaci
 Periclenium titubante mundo
 Labentur unquam, quos Tua paginis
 Insculpit amplis penna, nepotibus
 Servare secuturis, eodem
 Tuq; simul BENEDICTE vives
 Plausu canendus : Te CALASANTII
 Fasti loquentur, seu recinant probæ
 Exempla vitæ, seu Tuerum

Commemorent seriem laborum,
 Quos illa semper sedulitas tulit,
 Nunquam fatiscens: undiq; grandium
 Ex parte quavis pullulabit
 Materies operosa laudum.
 Vel ipse tanti Nominis infimus
 Vivam libenter cultor, & ultimam
 Adusq; vitam filialis
 Vivo memor, moriarq;, pensi.

E R R A T A.

Quædam typographus, quædam admisi
 ego; utraq; in secunda editione, utpote
 jam bene revisa corrigentur, modo condo-
 nata utriq; sunt.

FACULTAS

R. P. PROVINCIALIS.

Plrenni memoriæ ad obſer-
vantiam Magnorū Nominum,
reiq; Literariæ ad emolumentum
& ornamentum, MERCU-
RIUS CIVILIS per Principū &c.
ſerviens, Authore P. BENEDI-
CTO à S. JOSEPH Religionis
Noſtræ Sacerdote, à Patribus
aliquot recognitus & approba-
tus, habitâ poteſtate A. R. P.
Noſtri JOANNIS FRANCISCI
à S. PETRO Præpoſiti Generalis
ut typis edi poſſit, libens annuo
& concedo facultatem. In cujus
rei fidem has manu meâ & officiij
ſigillo munitas dedi Podolinij
die 15 Martij. 1695.

VINCENTIUS à S. JOSEPH Præpoſitus
Provincialis. mpp.

IGNATIUS à S. STANISLAO Aſſiſtens
& Secretarius Provincialis. mpp.

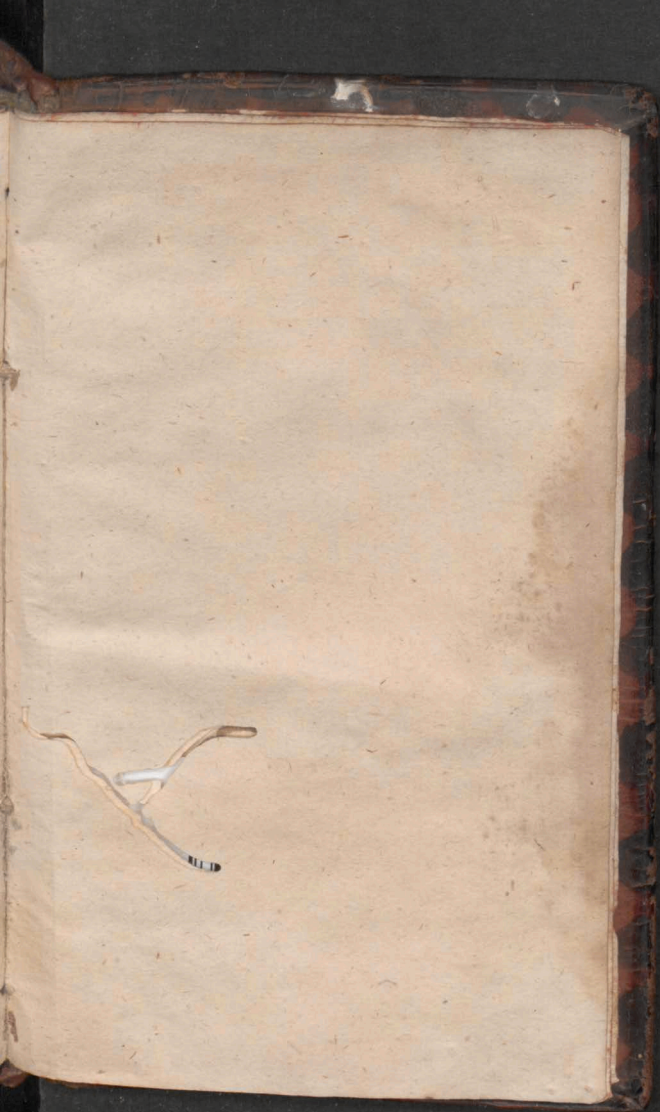
APPROBATIO,
Illustrissimi Loci Ordinarij.

Approbatur Autoritate
Ordinariâ,

STANISLAVS *Episcopus*
Posnaniensis.

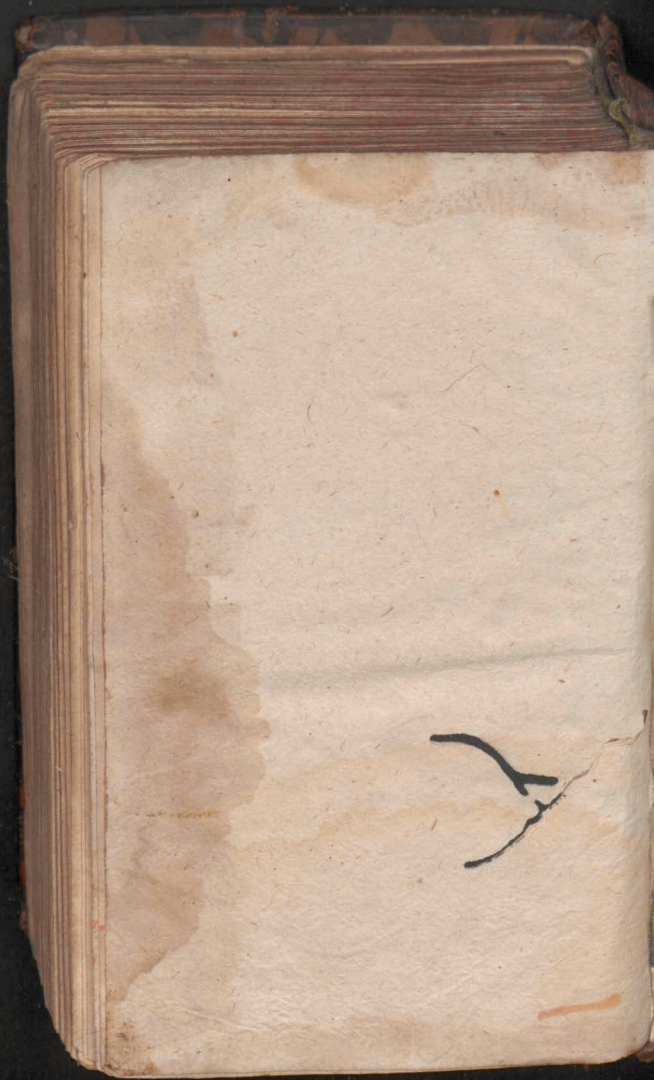
mpp.

2

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025009

